

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO

Tel-Aviv, 1968. április 12., péntek

5999. szám

Pészách

Az ország népe felkészült Pészách ünnepére

Az Egged 2200 autóbust állít be a forgalom lebonyolítására — A vasútgazgatóság is ötven százalékkal növelte a szerelvények számát — Bőséges árufelhozatal a piacokon — Több száz Szeder-estét tartanak a hadsereg alakulatainál

A vasútgazgatóság és az Egged „teljes mozgósítást” rendelt el a pészách ünnepi forgalom zavartalan lebonyolítására. Az ország egész területén élénk előkészületek folynak pészách megünneplésére és mind a vasút, mind pedig az autóbust-társaságok rekordforgalomra számítanak. Az Egged 2200 autóbust állít be a forgalomba, hogy biztosítsa több száz ezer ember utazását.

A forgalom má, pénteken reggel 5 órakor kezdődik és rövid idővel az ünnep beállta előtt szűnik meg. Pészách első napjának kimenetelét, tehát holnap, szombat este a szokásosnál nagyobb autóbustforgalmat bonyolítanak le a nagyvárosokból és a különböző távoli helyekre.

A vasútgazgatóság is 50 százalékkal fokozta a szerelvények számát az ünnepre való tekintettel. Ennek nyomán körülbelül 30 ezer ember veheti igénybe a vasúti szolgáltatásokat egy nap alatt. Tel-Avivból, ma, pénteken délután 3 óra 37 perckor indul ki az utolsó vonat Haifára és Nahariára, míg a Tel-Avivból Jeruzsálembe tartó utolsó vonat 13 óra 08 perckor indul ki. A Tel-Avivból Beer-Sévére és Dimonára tartó utolsó vonat 2 óra 17 perckor indul ki.

A Jeruzsálemből Tel-Avivba tartó utolsó vonat délután 2 óra 08 perckor, délután 2 óra 08 perckor, míg a Jeruzsálemből Haifára ki-

U Tant főtitkár:

A vietnami béketárgyalások már a jövő héten kezdődhetnek

Amerika elutasította Észak-Vietnam javaslatát a megbízottak varsói találkozására — Dél-Vietnamban folytatódik a nagy amerikai offenzíva — Amerika további tartalékokat mozgósít

Washington (Reuter, IFF, UPI). — Az amerikai kormány tegnap elutasította Észak-Vietnam újabb javaslatát, hogy Vietnamról szóló előkészítő tárgyalásokat Varsóban tartssák meg, miután Amerika már Kambozsza fősorost sem volt hajlandó színhelyül elfogadni. Az előző hírekkel ellentétben, hogy Johnson elnök elküldi megbízottját a lengyel fővárosba, tegnap késő este közölte a Fehér Ház szóvivője, hogy Johnson néhány semleges fősorost javasol tárgyalási helyként, de Hanoi erre még nem válaszolt. — U Tant főtitkár tegnap Brüsszelben adott nyilatkozatában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a vietnami tárgyalások rövidesen, talán már a jövő héten megkezdődnek.

Washington (Reuter, IFF, UPI). — Az amerikai kormány tegnap elutasította Észak-Vietnam újabb javaslatát, hogy Vietnamról szóló előkészítő tárgyalásokat Varsóban tartssák meg, miután Amerika már Kambozsza fősorost sem volt hajlandó színhelyül elfogadni. Az előző hírekkel ellentétben, hogy Johnson elnök elküldi megbízottját a lengyel fővárosba, tegnap késő este közölte a Fehér Ház szóvivője, hogy Johnson néhány semleges fősorost javasol tárgyalási helyként, de Hanoi erre még nem válaszolt. — U Tant főtitkár tegnap Brüsszelben adott nyilatkozatában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a vietnami tárgyalások rövidesen, talán már a jövő héten megkezdődnek.

Washington (Reuter, IFF, UPI). — Az amerikai kormány tegnap elutasította Észak-Vietnam újabb javaslatát, hogy Vietnamról szóló előkészítő tárgyalásokat Varsóban tartssák meg, miután Amerika már Kambozsza fősorost sem volt hajlandó színhelyül elfogadni. Az előző hírekkel ellentétben, hogy Johnson elnök elküldi megbízottját a lengyel fővárosba, tegnap késő este közölte a Fehér Ház szóvivője, hogy Johnson néhány semleges fősorost javasol tárgyalási helyként, de Hanoi erre még nem válaszolt. — U Tant főtitkár tegnap Brüsszelben adott nyilatkozatában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a vietnami tárgyalások rövidesen, talán már a jövő héten megkezdődnek.

JÓ ÉTVÁGYAT Vége a rabsozogatásnak, ízlik a sanyariság kenyere, a ruca, a jeruzsálemi Dávid-tornya tövében

A Varsóra vonatkozó javaslatot tegnap először Moszkva vetett közbe és arra hívták meg, hogy Lengyelország is tagja a vietnami nemzetközi felügyelő bizottságnak, amely az 1954. évi genfi békekonferenciát létesítette. Ennek a háromtagú felügyelőbizottságnak India és Kanada is tagjai.

U Tant főtitkár tegnapi optimista brüsszeli nyilatkozatában annak annyit mondott, hogy tudtával még nem jött létre meggyőzés a tárgyalá-

Szirában letartóztatták egy palesztinai csoport három vezetőjét

A Fátách konkurrens „nem avatkozik Szíria belügyeibe” Beirut (Reuter). — A Palesztinai Felszabadító Front tegnap felhívást intézett a szíriai kormányhoz, hogy azonnal bocsássa szabadon három letartóztatott tagját. A Front megdöbbenésének ad kifejezést afélt, hogy tagjait akkor tartóztatták le, amikor erőfeszítések vannak folyamatban a „nemzeti akció” egyesítésére és a Palesztinai Felszabadító Mozgalom, az El Fátách, valamint a Palesztinai Felszabadító Szervezet összefogására. A Front felsorolja a letartóztatottakat nevük is. Faiz Kádúr, Ali Busnak és Gerges Cháhás, az arab nemzeti mozgalom vezetői.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet tegnap jelentése szerint mára párás idő lesz, az ország belsőjében és a hegyvidéken száraz meleg várható, Mai maximum 16, minimum 10. Jeruzsálem 27, Tel Aviv 27, Haifa 26, Ejlát 32 fok.

Lengyelország új elnöke: Spychalski tábornagy

Varsó (Reuter, UPI). — A lengyel parlament tegnap egyhangú határozattal megválasztotta Lengyelország új elnökét a 62 éves Marian Spychalski marsallt. A parlament három partja egyetemesen jelölte Spychalski-t, akinek nem volt ellenfele. Az új lengyel elnök, aki az állítólag betegség miatt lemondott Eduard Ochab helyére kerül, annakidején Wladislaw Gomułka-val együtt volt bebörtönözve, vele együtt szabadult és került ismét a vezetésébe 1956-ban. Az elnökválasztást megelőző parlamenti beszédében Jozef Cyrankiewicz miniszterelnök újabb heves támadást intézett a cionizmus ellen és a tisztogatókcsok folytatását ígerte. A képviselőket papssal fogadták megjelentetését, hogy közel 3000 embert tartóztattak le a diákzavargások kitérő órá és erős kézzel lesújtanak a lázítókra.

KIOSZTOTTAK AZ OSCAR-DIJAKAT

Hollywood (Reuter). — A fajtáproblémát ábrázoló filmek jutottak vezető helyre az Oscar-díj kiosztásánál. „Az ószaka hőségében” nyerte a legjobb film díját és Rod Steiger, aki ebben a filmben a fekete alantaisaival ösztönöz fehérré rendőrtisztet alakítja, elnyerte a legjobb színész díját. A legjobb színésznő Katherine Hepburn, aki a „Találd ki, ki jön ma este vacsorára” című filmben négerrel házasságot köt fehérré nőt alakít. Mindkét filmben Sidney Poitier alakítja a néger főszerepét. A legjobb másodszerelő díját George Kennedy kapta, a hasonló női díjat pedig Estelle Parsons (Bonnie and Clyde). A filmzeneszerző díjat ezek nyerték: Elmer Bernstein, Alfred Newman és Ken Durbey. A rendező díjat Mike Nichols nyerte a „Serdülő” című filmért. A csehszlovák Jiri Menzel alkotása, „Szoros ellenőrzés alatti vasutak”, kapta a legjobb idegen nyelvű díjat.

Megbesézték a Dutsche német diákvézért

Berlin (UPI). — Ismeretlen tettes több lövéssel életveszélyesen megbeséltette a német diákok széles baloldali csoportjának vezetőjét, a 27 éves Rudi Dutschket, aki az Amerika és a vietnami háború ellen tüntetések vezetőjeként vált ismertté. A lövések a diákszövetség főhadiszállásának közelében a Kurfürstendamm mellett érték a „Vörös Dutschket”. A tettes egy közeli házban a pincéjébe menekült. A rendőrség körülvette ezt a házat. Dutschke életveszélyes állapotban került a kórházba.

A rendőrség rövid golyóváltás után sebesülten fogta el a 25 év körüli merénylőt, akit tüzoltók hoztak ki a pincéből.

Izrael befizeti a harmadik részletet a visszatartott Mirage-gépekre

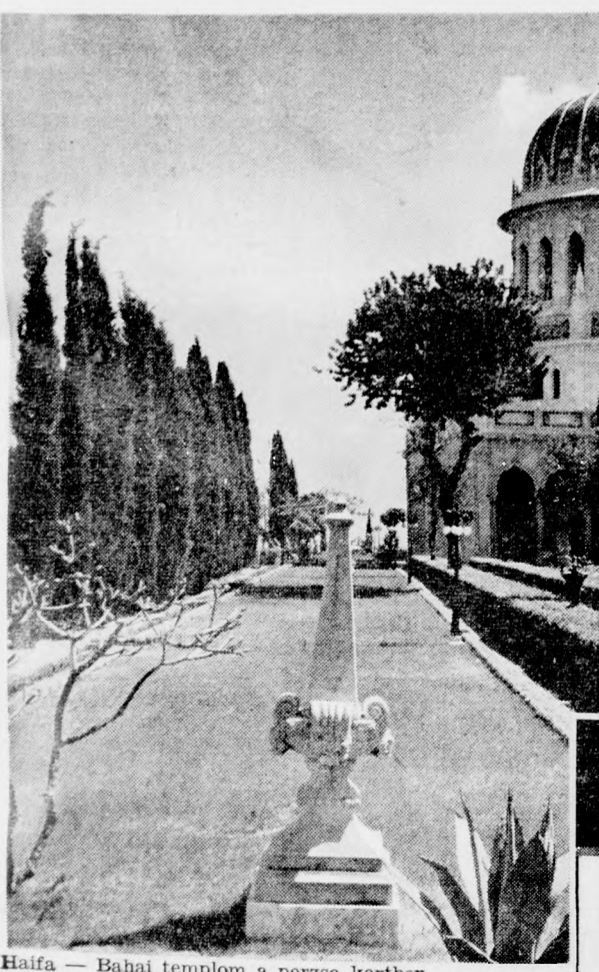
A franciák megállapodást kötöttek Irákkal 54 Mirage-gép szállítására — De Gaulle elnök nem hajlandó visszavonni az Izráellel szembeni embargót

Párizs (—) Francia hivatalos körökben haragot váltott ki az a tény, hogy a sajtó kiszivárogtatta a hirt Mirage-gépek eladásáról Iráknak. A Franco-Szár jelentése szerint a most Bagdadból visszakerült francia küldöttség az iraki fővárosban aláírta az elvi megállapodást 54 Mirage-gép szállításáról Iráknak. Ugyanakkor francia kormánykörök nyomatékosan hangsúlyozták, hogy az Izráellel szembeni embargo továbbra is érvényben marad és szó sincs megszüntetéséről. A francia hadügyminisztérium szóvivője közölte, hogy az izraeli kormány egyelőre nem kívánja szerződésességnek tekinteni a Mirage gé-

Szirában letartóztatták egy palesztinai csoport három vezetőjét

A Fátách konkurrens „nem avatkozik Szíria belügyeibe” Beirut (Reuter). — A Palesztinai Felszabadító Front tegnap felhívást intézett a szíriai kormányhoz, hogy azonnal bocsássa szabadon három letartóztatott tagját. A Front megdöbbenésének ad kifejezést afélt, hogy tagjait akkor tartóztatták le, amikor erőfeszítések vannak folyamatban a „nemzeti akció” egyesítésére és a Palesztinai Felszabadító Mozgalom, az El Fátách, valamint a Palesztinai Felszabadító Szervezet összefogására. A Front felsorolja a letartóztatottakat nevük is. Faiz Kádúr, Ali Busnak és Gerges Cháhás, az arab nemzeti mozgalom vezetői.

AZ A TE ORSZÁGOD —

Haifa — Bahai templom a perzsa kertben

ROYAL Filler

DUBEK

20 KING SIZE CIGARETTES

és ez a te cigarettád

Ugyes, szorgalmas
házmunkát / tanulókat
elektrotechnikáknak
azonnalra felvesz

ROTH JOSZEF,
Natanja, Rech. Stampfer 6.

Malchut Ariston

Nagyon finom, édes és ismert tokaai borhoz hasonló borok (arany medál)

ANAV pincészet, Jeruzsálem, Beer-Séva körzetében is kapható.

Mindent, amit tudni akar kinyomoz

INFOR

nyomozóiroda

T.A., Ben Jehuda 104

TEL 234.666

AS

A LEGTUNÓBB KÖSER

FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

Roth Jiszraél

30-ik születésnapjára

gratulálunk és további egészséges, boldog életet kívánunk.

Feleséged — Margit,
leányaid és fiad: Szára, Henja,
Sátom, Jicchák, Cvi, Dávid,
az unokák és dédunokák.

MEGHÍVÓ

a magyarországi, erdélyi csehszlovákiai Torá Vőavodá (Bné Akibá, Bachad) chávérok

országos találkozója

IDOPONT: április 16-án (Chol hámoéd, pészách harmadik napján) kedden délután 3 órakor.

HELY: az Uliám Gal nagyermeben, Wingate utca (a városi Galt-uszoda mellett), Jáid Elljáhu, T-A. KOZLEKEDÉS: Második megálló a telavivi Tácháná Merkazitól a 30, 31, 33, 34, 35 autóbuszokon. Kérjük ezt személyes meghívónak tekinteni.

A SZERVEZŐ BIZOTTSÁG

100.000 FONTOT NYERT

A 44794 SZÁMÚ SORSJEGY

A Mifal Hápájusz tegnap megkezdte 1968/69 sorsolásának százszázalékos sorsjegyet nyert a 44794 számú sorsjegy.

30 ezer fontot nyert: 305913
10 ezer fontot nyert: 019493
396340 426655

5 ezer fontot nyertek: 028300 175258 432218 589428

Ezer fontot nyertek: 132756 322894 414777 532545 595619 127252 287577 413298 530931 580930 104082 214706 381609 525156 576963 040355 188159 372078 492818 573651 040066 181418 337400 465812 566613

200 fontot nyertek a következő végződések: 06016 05403 03129 02552 49141 44392 44232 41244 36472 28094 22571 20334 13975 06346 80578 79713 75038

100 fontot nyertek a következő végződések: 0862 0675 0199 0186 3827 3092 3077 3014 2921 2903 1838 1457 1488 0881 6730 6623 6058 5817 5788 5777 5515 5424 4961 4122 3442 8174 7908 7815 7445 7346 7137 6857.

A 4-es végződésű sorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

Ladislav Mnyacska, aki ez idő szerint Olaszországban van, a német rádióban adott nyilatkozatában kijelentette, hogy két-három hónapon belül hazatér Csehszlovákiába és követel megvont állampolgárságának visszaadását.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szerettét édesapám, testvérem, nagyapám, dédnagyapám

Dr. WEISZ IZSÓ
Szamosújvár

88 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma, április 12-én, délelőtt 10 órakor indul Tel-Hásomérből a körzeti temetőbe (Cholon-Bát-Jám).
A gyászoló család

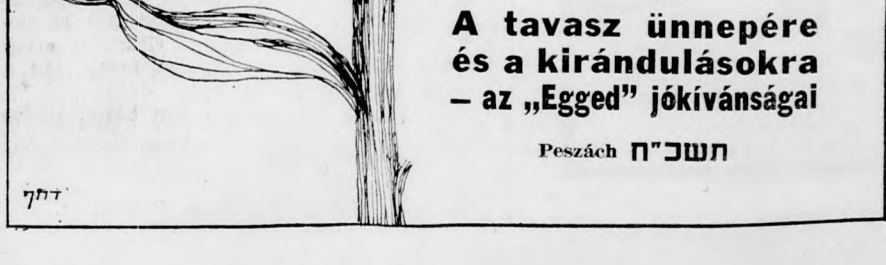
Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akit szeretett, felejtethetlen, drága férjem, testvérünk sógorunk, bácsink

JISZRAEL STERN (Szroli)
Somorja — Tel-Aviv
elhunyta feletti fájdalomukat részvétükkel nyihatlani igyekvett. Felesége és a család

Felejtethetlen férjem, édesapám

ALTMANN SLOMO
Losonc — Rámátájim
ELSŐGYES AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATASAT
ápr. 30-án, kedden d.u. 3.30-kor tartjuk a mágdíeli temetőben. — Találkozás a temető bejáratánál.
A gyászoló család

GALEI-GIL uszoda
RAMAT-GAN
MA MEGNYILIK

A tavasz ünnepe és a kirándulásokra — az „Egged” jókívánságai

Pészách פסח

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

Kizárólag nőknek...

Hűség és fokhagyma
Válopert indított felesége ellen Gabriel Mialer marseillei lakos, aki a bíróság előtt azt adta elő, hogy az asszony foztje etetniemé vált az utóbbi időben. A bírő kérdésre, bevallotta az asszony, hogy az utóbbi időben minden ételbe nagy mennyiségű fokhagymát foz.

— Miért? — érdeklődött a bírő.

— Mert egy barátom szerint, a fokhagyma speciális illata lehetetlenné teszi, hogy hűtenkedjék ölmele.

A házasságot nem bontotta fel a bírő.

Egy anyós — nyolc estendő
Magyarországi lapjelentések alapján megírjuk, hogy a debreceni Megyei Bíróság nyolc évi börtönre ítélte Erős Gyulát, aki az anyósát megölte. Az ügy háttere, hogy az anyós ötézer forinttal segítette házasságkötéskor a vejét. Aki nyerevénybetétkönyvet vásárolt, s azzal rövidesen egy német márkájú személyesít nyert. Mikor ezt meghallotta az anyós, követelte vissza a pénzt, és a kocsi értékeinek felére is igényt tartott.

Erős Gyula egy kissékel agyverte az okoskodó anyóst.

Olaj — vagy szeretet
Egy koppenhágai vendégül tulajdonosa a következő szövegű táblát akasztott a kárikatába:

ITT NAGY SZERETETTEL FOZNEK!

A szomszéd házban is volt egy vendégül. A konkurrens tulajdonos is kiakasztotta az táblát:

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

A közönség az utóbbi vendégül tette ki bizalmával.

Tübefúzó-verseny
Londonban tübefúzó-versenyt rendeztek. Főleg nők indultak a sorlegért — amelyet egyébként a legnagyobb angol tü-fúzó adományozott — de az első díjat egy fiú nyerte meg.

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

A közönség az utóbbi vendégül tette ki bizalmával.

Tübefúzó-verseny
Londonban tübefúzó-versenyt rendeztek. Főleg nők indultak a sorlegért — amelyet egyébként a legnagyobb angol tü-fúzó adományozott — de az első díjat egy fiú nyerte meg.

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

A közönség az utóbbi vendégül tette ki bizalmával.

Tübefúzó-verseny
Londonban tübefúzó-versenyt rendeztek. Főleg nők indultak a sorlegért — amelyet egyébként a legnagyobb angol tü-fúzó adományozott — de az első díjat egy fiú nyerte meg.

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

A közönség az utóbbi vendégül tette ki bizalmával.

Tübefúzó-verseny
Londonban tübefúzó-versenyt rendeztek. Főleg nők indultak a sorlegért — amelyet egyébként a legnagyobb angol tü-fúzó adományozott — de az első díjat egy fiú nyerte meg.

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

A közönség az utóbbi vendégül tette ki bizalmával.

Tübefúzó-verseny
Londonban tübefúzó-versenyt rendeztek. Főleg nők indultak a sorlegért — amelyet egyébként a legnagyobb angol tü-fúzó adományozott — de az első díjat egy fiú nyerte meg.

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

A közönség az utóbbi vendégül tette ki bizalmával.

Tübefúzó-verseny
Londonban tübefúzó-versenyt rendeztek. Főleg nők indultak a sorlegért — amelyet egyébként a legnagyobb angol tü-fúzó adományozott — de az első díjat egy fiú nyerte meg.

ITT A LEGJOBB OLAJJAL FOZNEK!

Csak akkor, ha elkerülhetetlen...
A lyoni bíróság előtt válopert indított férje ellen Maria Devaux asszony. Előadta, hogy férje házasságkötésük óta — két estendője — egyetlen szót se szolt még hozzá.

Azzal védekezett a férj, hogy az asszony két éve vég nélküli monogót mond, és a házasságot nem bontotta fel a bírő.

5 PERC TUDOMÁNY ASSZONYOKNAK SZARAZ ZSIR

Svéd husipari kutatók kidolgoztak egy eljárást a zsír teljes víztelenítésére. Az eredmény, hogy ezután teljesen száraz, poralaku zsir hoznak majd forgalomba, amely aztán hűtés nélkül tartósítható.

TRANZISTOROS HAJSZARITÓ

Csak a formája emlékeztet a tranzistoros rádióra. És a nagysága. A lényeg más. Japán kutatók olyan hajszarítót konstruáltak, amely infravörös sugárrel melegíti a hajat, a percek alatt megszáradja a hajat. Az udonság már kapható a világpiacra.

HÜTÖKANAL

A nyugatnémet ipar olyan kanalat hozott forgalomba, amely elnyeli a hőt, s pillanatok alatt áthatóvá teszi a teát, kávét, levest. Azok számára ajánlják a hirdetések, akik szeretnek sokáig lustálkodni reggel, s munkába menet még fel akarják höpönteni egy csésze italt.

PÉSZÁCHI AJÁNDÉK HERENDI

DISZTARGYAK, OLOM-KRISTÁLY KÉLYHEK, MAGYAR OLAJFESZMÉNYEK.

KLEIN ANDRÁS

BAT-JAN TRUMPELDOR 10.

(18 és 86-os autókhoz, a Dániel utcán szűken közlekedő) VEVŐK FOGADÁSA MINDEN IDŐBEN! TEL: 82703

"GINA" FODRÁSZ-SZALON

T.A., Jona Hányi 46. (Allenby-szárk). Tel. 55830.

HAJFESTES KÜLFÖLDI ANYAGOKKAL. Természetes díjazás. FRIZURÁK A LEGÚJABB DIVATLAPOK SZERINT. Mérsékelt árak. Vendégeinknek és barátainknak.

FRANCIA-IZRAELI DIVATKAPCSOLATOK

A világhírű párizsi Lafayette áruház és a Hamásbir Lácerán izraeli áruházlanalat dívatostálya között együttműködés alakult ki. Ezt bizonyítja az új tavaszi nyári kollekció rajza.

TENYÉRNYSI NAGYVILÁG

PARIZS:
Egyre kevesebb a szőke francia nő — állapította meg az egyik tudományos intézet. A század elején még 100 nő közül 15 szőke akadt, ma már csak 6 szőkevel számolhatunk.

LOS ANGELES:
Még amerikai fogalmak szerint is feltűnő furcsaságu végredeletet hagyott maga után egy asszony. Vagyonát — ház, betétkönyv, különféle követelések — Tuts nevű számi macskájára hagyta. Ötven ezer dollár a végredelet értéke.

PARIZS:
Fernandel, a világhírű francia komikus egy kérdőívvel tölthet ki a napokban. Az első kérdések között ez is előfordult: — Csaldá állapota? Ezt írta be a komikus: — Tűrheterlen...

LONDON:
Első alkalommal fordult elő, hogy angol váloperes bír...

KEMÉNY DIÓ?

Kedvenc olvasmányaim közé tartoznak az izraeli napi és heti sajtótermékekben megjelenő reklámok. Mit szeretek bennük? A szellemes szövegeket, a frappáns rajzokat és fotókat, a jobb-nál-jobb ötleteket, a brilláns szójátszókat, versikéket, amelyeket ólja meggyőzni a nagyközönséget a hirdetés áru jó tulajdonságairól és fokozni a vásárlási kedvet iránta.

Például (szabad fordításban), illetve fordításban): „Bruchmann az Bruchmann, éja má hódabér” — Bruchmann mindig a „tov bójóter”. Hát nem szellemes? Hát nem meggyőző? Vagy kinek nem tetszik, például, az egyik pengegyárunk eredeti és ötletes rajzos reklámja? A képen egy lengén öltözött hölgy, bizonyára a cenzori utasítások értelmében egy pengét tart maga előtt és azzal takarja le a letakarandókat, de közben feltárja a közönségnek a penge előnyeit, mondván: „Asszonyom... önék is Zélig-pengét!... Mert Zélig — Zélig, mint tudják”, stb., stb.

De a szellemesebbnél szellemesebb reklámok előtt magasan elviszi a pálmát az egyik italyjárunk múlt héten megjelent hirdetése. A gyár a képes reklámmal új égetett szeszes italt, a diólikor, minél szélesebb körben való fogyasztását kívánja elősegíteni. A kép központi-jában egy hasas pálinkás butykos látható, rajta az itál címkeje is angolul: „Hard-Nut Brandy”. Vagyis „Kemény dió pálinka”. És a felirat fölött egy tehetszörzárban ismerős fejet — boscsán, csak fél fejet, mert az alsó része hiányzik — látunk odarajzolva: Dávid Ben Gurion ósz hajkoronájával övezett magas homlokát. Perze a volt miniszterelnök neve is feltüntetve a címkén. De ez felesleges is. Mert tévedni nem lehet: aki csak rápillant a dió-pálinkás címke-re, rögtön tudja, hogy a „kemény dió” — kinek a személyére utal.

A fenti reklám inspiráció.

Ezután nem kell nyelvet tanulni?

Jean Effel, a világhírű francia karikaturista-művész és hát munkatársa olyan szótár összeállításán dolgozik, amely széleskörűen teszi majd a nyelv tanulását. A fogalmakat ugyanis jelekkel, mindenki számára érthető ábrákkal jelzik.

Eddig már ötezer fogalom részben, férfiakat nem vizsgék magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

ABERDEEN:
A skóciai hegyekben harmine asszonyból álló tudományos expedíció tréningez ezekben a hetekben, mielőtt nagy vállalkozásukhoz fogognának. Mollie Porter asszony vezetésével az Antarktiszra indulnak, hogy kutatásokat folytassanak a legérdekesebb föld részben. Férfiakat nem visznek magukkal, A Churchill-alap ki. Nagy figyelem kíséri munkáját.

Nincs többé kövérség

Sokan intéztek különböző kérdéseket Rafael Halperinhez, az „Egészségcsarnok” igazgatójához, az általa alkalmazott új fogyasztási módszert illetően. Az alábbiakban közöljük Rafael Halperin válaszait egyhány kérdésre.

KERDES: MI AZ ORVOSI VELEMENY AZ ÖNÖK MÓDSZERERŐL?
VALASZ: Az orvosok a legmelegebben ajánlják módszerünket. Mi több, az ország különböző részeiben működő orvosok hozzánk küldték a betegeket, akik nek egészségügyi szempontból le kell fogyniuk.

KERDES: KÁROS-E AZ ÖNÖK FOGYASZTÁSI MÓDSZERE?
VALASZ: Nem, módszerünk semmilyen kárt nem okoz. Tulajdonképpen masszázsról van szó, amely egyáltalán koncentrált gyógytorna is, amelynek befejeztével az ember frissek, pihentek, energiával telnek éri magát.

KERDES: FAJ-E, FARASZTÓ-E AZ ÖNÖK FOGYASZTÁSI ELJÁRÁSA?
VALASZ: Nem, az eljárás alatt nincs semmilyen fájdalom, vagy erőfeszítés. A kezeléskor a gép önmaga végzi a munkát, olvashat, sétálhat a kezelés idején. A gép önmaga végzi a munkát, anélkül, hogy a páciens részéről bármilyen együttműködésre volna szükség.

KERDES: LEHETSÉGES-E A FOGYASZTÁS BIZONYOS TESTRESZKEKEN, VAGY A KURA EGÝRÁNT HAT AZ EGÉSZ TESTRE?
VALASZ: Mindkét lehetőség fennáll. Ennek megállapítását a páciensre bízunk és a gépet kiegészítőjei megfelelően üzemeltetjük.

KERDES: VISSZATER-E A LEADOTT HAJMENNYSÉG?
VALASZ: Nem, a fogyasztó kezelés által leadott haj „elég” és nem tér vissza.

KERDES: AZ ÖNÖK FOGYASZTÁSI MÓDSZERE CSAK BIZONYOS KOROSZTALYOKNÁL ALKALMAZHATÓ?
VALASZ: Nem, nincs semmilyen megszorítás a korra vonatkozólag. Gyermek, felnőttek is öregek egyaránt kezelhetők módszerünkkel.

* A fogyasztás 12 kezelésből áll, amelyek mindegyike 30 percig tart. A kezelést leghevesebb hetenként kétszer-háromszor alkalmazni. Az ár: 110 font. Katonáknak és rendőröknek kedvezmény.

Ráfáel Halperin Intézet, Tel-Aviv

Jicchá Száde-u. 34.
Telefon 31495. Nyitva reggel 7-től este 9-ig

Hogyan aludjunk altató nélkül?

Nagy probléma zaklatott korunkban, hogy az emberek nem tudnak elaludni, illetve aludni idegesen fekszenek le este, hogy képtelenek kivágni, amíg elalszanak. Siettetik a folyamatos.

Altatóval.

Smuel Ben Cur — irakk és cilinder nélkül

AKINEK AZ „ÖTVENHATOSOK” ALIJJAZÁSUKAT KÖSZÖNHETIK

A magyar-zsidó diplomata nyilatkozik az Új Keletnek — Izrael első budapesti diplomáciai képviselője fellebbenti a fátylat pályafutásának néhány titkáról

Írta: DÁN OFRY

Jövő hónapban ismét utazik Smuel Ben Cur Délamerikába látogatni. Felkeresi Izrael valamennyi diplomáciai kirendeltségét, felülvizsgálja külképviseleteinket, avagy be lehet-e lépni a világ minden részére. Meghatározza a küldetését. Minden dologgal meg kell kezdeni. Minden dologgal meg kell kezdeni. Minden dologgal meg kell kezdeni.

személyi átcsoportosításokat indítványoztak. Mit mondjak magának? Nem könnyű feladat. Talán nem is a leghálványosabb. De hát valakinek ezt is el kell látni. A külügyminisztériumnak szüksége van egy ilyen belső felfigyelőre. És még valamit elárulhatok: azt hiszem, senki sem irigyel megérteséért. Ellenkezőleg. Néha az a benyomással, hogy egyre többen kezdnek sajnálni...

Hogyan került a külügyi szolgálatba? Milyen utat tett meg Péterfi Endre, az erdélyi cionista mozgalom lelkes katonája, a Keren Kájemet erdélyi csoportjának egykori főtábornoka, amíg idáig jutott? Mivel

lenni, igyekeztem politikai kapcsolatokat teremteni. Ekkor még Péterfi Endre volt a neve. Az idő, az államalapítás előtti lézas előkészületek korszaka. A magyarországi cionista mozgalomban heves viták folytak arról, hogyan lehetne bejutni Rákosihoz és a többi vezető kommunista politikushoz, hogy megértést és segítséget eszközöljenek ki az alijja-bé és a zsidó állam gondolatának ügye iránt.

— En, a magam részéről nem sokat meddítálm. Egyszerűen feltárcsáztam Rákosit, Szakasits Árpádot és minden ajánlás nélkül, egyesével kiküldetésre. Mindenki fogadta Péterfi, Rákosi Máttyás, a magyar kommunista párt mindenható főtábornoka is. Ami miniszterelnökkel volt akkoriban.

— Nem szégyellem bevallani, hogy rendkívül ideges voltam, amikor Rákoshihoz mentem. Végülis először díszletem tárgyaltam egy aktív miniszterrel. Úgy éreztem a beszélgetés során, hogy Rákosi rokonszenve a cionista mozgalom küzdelmével. Ugyanakkor azonban az sem volt előttem kétséges, hogy ez az álláspontja nem annyira az irántunk való szeretetből fakad, mint inkább az Anglia elleni gyűlöletből. Rákosi világosan felismerte annak a jelentőségét, hogy a zsidó állam megteremtésével egy láncszemmel meggyengülő az angol imperializmus" hálózata.

— Husz évvel ezelőtt, 1948 elején háromézer fiatal jelentkezett a Hágánál felhívására Magyarországon. Harcolni akartak az utban lévő zsidó állam felgyerjes erejében. Ez volt az úgynevezett „Gáchá”, a Gijusz Ciucláárec, a már kifülföldön mozgósítottak alijjazásának az akciója. A magyar hatóságok hajlandók voltak uttlevelet adni. Ragaszkodnak azonban ahhoz, hogy a háromézer zsidó önkéntesnek legyen úgynevezett elővizuma. Egy írás, amelyben valamely állam igazolja, hogy hajlandó befogadni őket. A baj csak az volt, hogy nem létezett még a zsidó állam. Ekkor történt, hogy én, azt hiszem egyedülálló esküvel Izrael történetében, megkaptam konzuli ki-nevezésemet az állam megszűlése előtt, a — magyar kommunista párttól...

— Adjon a Péterfi ur elővizomát és mi majd tiszteltem tartjuk ezt. Ugy tekintik, mintha egy létező állam nevében bocsátotta volna ki... mondotta a budapesti kommunista párt egyik döntő befolyású zsidó vezetője.

— Így vált lehetővé, hogy a háromézer Gáchá alijjazó megkapta az uttlevelet, a Hágánál pedig besorozhatta a harcoló alakulatokba ezt a háromézer önkéntest. Mindez pedig Péterfi Endre leleményessége révén jött létre.

— Mit szólna ahhoz, ha arra kérnék, hogy képviselje Izraelt a magyar fővárosban? — Arje Levávi, a külügyminisztérium kelet-európai osztályának első főnöke tette fel ezt a kérdést Péterfi Endrénél. A meglepetéstől csak ennyit mondott:

— Köszönöm a bizalmat. Így lett hivatásos diplomata. Nevét már 1936-ban hebesresíteni akarta. Erre azonban azért nem került sor, mert akkoriban nem tudott meggyezni az új névre vonatkozólag — feleségével...

Budapestben azonban, a zsidó állam megszűlése után esztendőben, ez nem történt haszaltást. Mose Sárát elvárta munkatársaitól, hogy héber nevű diplomatákként képviseljen az új államot. Péterfi Endre is héber nevet vett fel: Smuel Ben Cur. Ezen a néven adta át megbízólevelét is. A pesti lapok megírták az eseményt. Ekkor történt, hogy néhány nappal később a budapesti Savoy kávéházban odalépett az izraeli diplomatához a pincér.

— Konzul ur, bocsánat, hogy zavarom, egy Weiss nevezetű ur van itt, aki szeretne önnel beszélni.

— Szívesen! ... Weiss: Kérem szépen, az én elődje, a Péterfi konzul ur megígérte nekem, hogy ad egy meglehetősen ajánlólevelet a tel-avivi kormányhoz, mert alijjazni készülök és szeretnék ott különféle nagyszabású üzleti tranzakciókat végrehajtani. Sajnos az ön elődjének, Péterfi urnak olyan hírtelen kellett elutaznia innen, hogy már nem volt ideje megírni és aláírni nekem ezt az ajánlólevelet. Mentegengőzt is ezért, hiszen nagyon jó barátok voltunk. Arra kérem önt, hogy írja ön nekem ezt az ajánlólevelet.

— Weiss ur, csak annyit mondhatok önnök, hogy amit az én elődöm önnök megígért, azt én természetesen maradéktalanul betartom. De ha már itt tartunk, tudja, én sem ismertem az elődomat, lenne olyan szíves elmondani nekem, milyen ember volt ez a Péterfi konzul?

Weiss: Nézze, Ben Cur konzul ur, köztünk maradjon a szó. Nekem ez a Péterfi nagyon jó barátom volt. Jöndulatul fiu, de nagyon buta ember. Nagyon buta ember...

Smuel Ben Cur egy másik erős sztorija 1948 május 14-re nyúl vissza. A zsidó állam megszűlése után először Budapestben tartózkodott. A Szabadság-tér egy táncparkett, hórátak örömlükben a zsidók ezrei, mintha a Düzengő-téren lennének. Ő is ott állt az örömmármóban uszó tömeg között. Egyszer csak valaki odaszól hozzá:

— Tesszen már mondani, az ur, mi történik itten? — Megalakult az önök zsidó állam. — Hűmög a magyar, aztán kibökli: — Lám, lám, Magyarországon minden lehetséges...

Smuel Ben Cur 1956-ban már Bécsben képviselte Izraelt követi rangban. Ugyanakkor nem volt Izraeli ügyvivője Budapesten, mert az új követ még nem érkezett oda. Jeruzsálemben úgy határoztak, hogy ausztriai tevékenységével párhuzamosan Ben Curra hárítják a budapesti képviselőt is. Ideiglenesen ő töltötte be tehát a magyarországi ügyvivő szerepét. Amikor már forradalmi szelek fújtak Magyarországon. A drámai események kirobánása után, Ben Cur követ Bécsből auton Budapestre indult. Az orosz csapatok háromszor visszaküldték. Negyedszer azonban sikerült bejutnia. Budapestre érkezése után, a külügyminisztérium vezetője, Szarka Károly helyettes külügyminiszterrel találkozott.

— Miniszterhelyettes úr! Jöttem az alijjazó tárgyalni. Izrael ebben van mindenekeült érdekelve.

Szarka: Van egy jó tanácsom, ügyvivő úr. Irjon egy jegyzékét ebben az ügyben. Ben Cur megírta. S néhány nap múlva megérkezett a válasz. Egy levél, amely ma már történelmi dokumentumnak számít. Így szólt a magyar kormány levele:

„Igen tisztelt ügyvivő ur! Hivatkozással a f. év október 31-én felvett beszéletünkre, valamint az október 31-iki keltezésű hozzámt intézett levele, van szerencsém közölni az alábbiakat:

A külügyminisztérium, jogosnak tartva mindazon zsidó vallású magyar állampolgár Izraelbe tartandó kivándorlását, aki az irányú kívánságát könyvélyen, közi, hogy a magyar nemzeti kormány hozzájárul a kivándorlásához. Kérem ügyvivő urt, fogadja őszinte nagyrabecsülésemet.

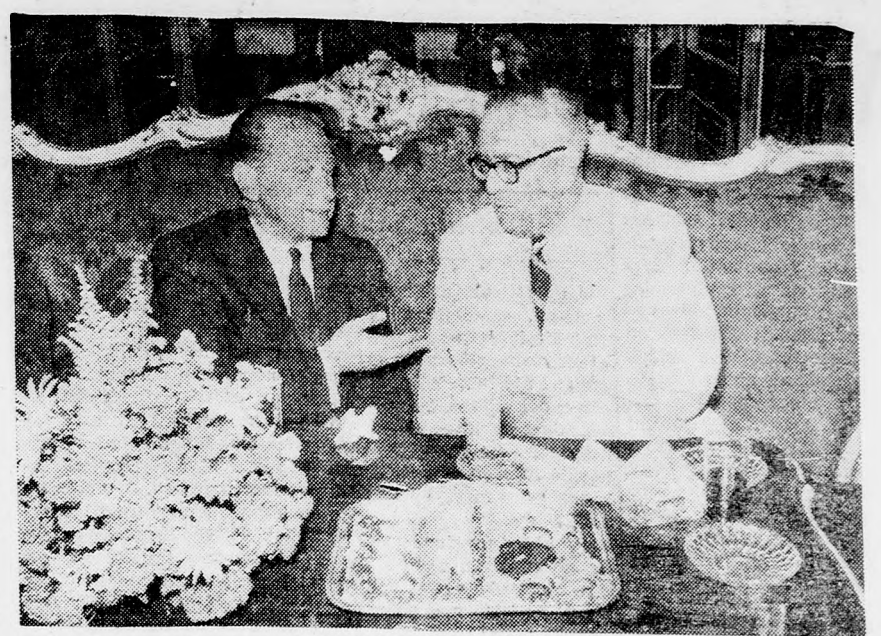
Budapest, 1956 november 3. (Szarka Károly) miniszterhelyettes”

A magyarországi forradalom leverése után köztölték Ben Curral, hogy az ígért — érvényben van.

Talán ez az első eset, hogy nyíltan megírhajtuk Izraelt ennek a merész kérdésnek a nyomán érte el hétézer zsidó kiengedését Magyarországról. Az úgynevezett „ötvenhatosok” talán nem is tudják, hogy ő is Smuel Ben Curnak a nagytehetőségű Izraeli diplomatának köszönhetik Izraelbe való jövetelüket. Mint ahogy az államalapítás utáni korszakban lehenyolódott „háromézer alijja” is az ő nevéhez fűződik. Azt is ő hárította ki a magyar hatóságoktól. Türelemmel, méltóságteljes fellépéssel, leleményes érveléssel.

Számos kuriózum kísérte az alijjáért való diplomáciai csatározást Magyarországon. Az államalapítás után Ben Cur erdélyi Kádár János akkori belügyminiszterrel hozta létre az elvi egyezményt. A budapesti kormány kienged háromézer zsidót. A megállapodás gyakorlati végrehajtásáról Sándor örnaggyal, a belügyminisztérium egyik főtisztviselőjével kellett tárgyalni. Ben Cur visszapergette az eseményeket:

— Egy alkalommal azt kérdezte tőlem Sándor örnagy, mi az erkölcsi alapja követelésünknek. Kapásból válaszoltam: Csak a létezés. A szétszaktított hozzátartozók humanus összehozása. Nem tudom, hogy a diplomáciában létezik-e a szerzői jog fogalma, de ha az izraeli közelet az utóbbi húsz esztendőben megtanulta a család-egyesítés fogalmát, úgy nekem némi copyright-on van erre a kifejezésre. Egyébként

Smuel Ben Cur (jobbra) Dag Hammarskjöld UNO-főtábornokkal Bécsben

Sándor örnaggyal igen fárasztó alkudozó-kapások voltak. Amikor már megállapodtunk, hogy a magyarok kiengednek háromézer zsidót, egy nap telefonáltak hozzám. Jöjnek azonnal a belügyminisztériumba. Sándor örnagy fogadott.

Sándor: Kérem, ügyvivő ur, itt az egyezmény. Irjok alá. Ben Cur: Örömmel. Sándor: Itt, tessék, kérem... Ben Cur: De örnagy ur, hiszen itt az egyezmény szövegében csak ezer zsidó alijjazásáról van szó...

Sándor: Nem baj, ügyvivő ur, a többi majd levonjuk az illegális alijjából... Ben Cur: Örnagy ur, erről szó sem lehet. Ezt az egyezményt nem írom alá. Nem kívánhatják Izrael budapesti követésétől, hogy mi örizzük önöknek a magyar határokat...

Határozott kiállásának eredményeként, Ben Cur végülis elérte, hogy az ezerszáz háromézer lett. A papíron. És később, — a valóságban is.

Smuel Ben Cur 1952-56 között a külügyminisztérium kelet-európai osztályának a főnöke volt. Ezekben az években itthon, Izraelben teljesítette feladatát. Erre a korszakra esett a szovjet nagykövetség elleni politikai merénylet, amelynek nyomán

Moszkva megszakította diplomáciai kapcsolatát Izraellel. A diplomáciai kapcsolat megszakítása bizonyult művelet volt. Pontosán körülhatárolták, milyen nap, milyen órában hagyja el a szovjet fővárost az izraeli nagykövetség személyzete és mikor fut ki Haifáról az a szovjet hajó, amely az itteni orosz diplomatákat viszi el. Ezeknek a részleteknek a kidolgozása és a megállapodás végrehajtása Smuel Ben Curra hárult.

A szovjet-izraeli fagyos viszony közepette jelentés érkezett Eljasiv moszkvai nagykövetségéről, hogy a szovjet külügyminisztérium — nyilván zaklatás és megszegényített tendenciától vezette — kizárólag éjfél 12 órára rendel be az izraeli diplomatát különféle közlemények továbbítására.

— Gondoltam az egész helyzetet. Elhatároztam, hogy jöhetek kicsiny állam vagyunk, de ebben az esetben adoptáljuk a szovjet diplomácia módszereit. Legyen legújabb valamilyen terület az életnek, ahol mi is „tanulunk” a Szovjetuniótól. Az egyensúly és a kölcsönösség érdekében tehát, etől kezdve én is kizárólag éjfél 12 órákor voltam hajlandó fogadni a szovjet diplomatákat. Bármilyen ügyről is akartak velem beszélni.

— Atgondoltam az egész helyzetet. Elhatároztam, hogy jöhetek kicsiny állam vagyunk, de ebben az esetben adoptáljuk a szovjet diplomácia módszereit. Legyen legújabb valamilyen terület az életnek, ahol mi is „tanulunk” a Szovjetuniótól. Az egyensúly és a kölcsönösség érdekében tehát, etől kezdve én is kizárólag éjfél 12 órákor voltam hajlandó fogadni a szovjet diplomatákat. Bármilyen ügyről is akartak velem beszélni.

(Folytatás a 7/a oldalon)

SZATHRIKUS SZÍNHÁZ

S. DZIGAN

új műsora

„HOT A JID A LENDALE...”

Rendező: A. NINIO
Vezényelt: ELY KANIAL

Apr. 13., szombat
TEL-AVIV
Ohel-Sém, 7-9.30

Apr. 14., vasárnap
TEL-AVIV
Ohel-Sém, 8.30

Apr. 15., hétfő
KIFAR-ATA
Shavit, 8.30

Apr. 16., kedd
NEVE-SAANAN
Amami, 8.45

Joszef Buloff

premierje
SHIVIA RIGEN
új komédiájában:

„DER FINFTER SZEZON”

Nagy együttes fellépéssel

Szombat, apr. 13.,
HAIFA
Orán, 7-9.30

Vasárnap, apr. 14.,
JERUZSALEM
Bét-Háam, 8.30

Hétfő, április 15.,
KECHOVOT
Bét-Háam, 8.30

Kedd, április 16.,
KIRJAT-BIALIK
Savivat, 9-kor

Szerda, apr. 17.,
TEL-AVIV
Ohel-Sém, 8.30

Csütörtök, apr. 18.,
HAIFA
Shavit Hákarmel, 8.45

Péntek, apr. 19.,
GIVATAJIM
Hádár, 8.45

Szombat, április 20.,
TEL-AVIV
Ohel-Sém, 7-9.30

ALIZ SZÍNHÁZ

bemutatója:

nagy, zenés vígjáték,
főszereplő

MARY SOREANU

6-30 tagu együttes

LIBÉ DI VÉLT Z DAJNE

Írta: JOXA RÓDAN
és CAROL FELDMAN
Zene: PAUL COSLA

Szombat, apr. 13., 6.45
HAIFA — May

Vasárnap, apr. 14., 8.30
PARDENZ-CHANA — Dekel

Hétfő, apr. 15., 9-kor
CFAT — CH

Kedd, apr. 16., 8.30
TEL-AVIV Ohel-Sém

Szerda, apr. 17., 8.30
JERUZSALEM Mitchell

Csüt., apr. 18., 8.30
DIMONA - Dimona

Péntek, apr. 19., 8.45
KIRJAT-MOTZKIN Orót

Szombat, apr. 20., 9-kor
KIFAR-ATA - Shavit

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÚSORA

Feladások kezdete 4.30-7.15-9.15

ALLENBY: A rablás
AKMEN: DAVID: Vissza a bűnhöz
BEN JEHUDA: A szabadság
CHEN: Rosie
CINERAMA: Hat nap
ESZTER: Menekülés Taigahól
GATE: Egy, kettő, három, négy
GORDON: A nagy akció
GAYON: Tavol a forrongó tomegelőt
OPHIR: Mellekuta
HOD: Tuvia és het lányá
MAXIM: Vissza sa Vite
MUGRAI: Bonnie és Clyde
ORION: Fel a leveztő repülőgépek
OPHIR: A banda
PEER: A ragcsom
TCHÉLE: Hamona
TEL-AVIV: Doktor Doolittle
SHEKEL: Sound of music
YARON: A puska oraja

BAT-JAM
SAVON: A város betörő.
GREEN: Georgy
FAI-JAM: A 13-ik ember

HABIMAH

Tel-Aviv, apr. 13., szomb.
„Nächmani”
KULÓN ASZTALOR

A JOSZEF LICHTENBERG SZÍNHÁZ BEMUTATÓJA:

JENNY KESLER ADRIAN STOR

a nagy operettben

»DI VÁJSZE BLUM«

2 felvonásban, írta I. L. Jozsef

Rendező: ISIDOR HERSKOVIC
Atalógista: MICHAL GRINSTEIN
Dalok: J. RUBINICKI

Zenei átdolgozás: SAUL BEREZOVSKI
Koreográfia: J. KALUSKI
Diszettek: BOBY JACOB

Szereplők abc sorrendben:
INA ARIFL, NORA BERG, DORU CRISTIAN, PAVEL CIURGINSKI, LORETTA FRIEDMAN, I. GHEFLA, SAVICI GOLDRECH, A. HAS-GRODNER, MOSE HALEVI, ISAC HAVIS, LOLA IACOBOVICI, I. KALUSKI, BERTA KAPLAN, ERICA PFEIFFER, HAIM SELA, MOSE STURM

Gálabemutatók

Szombat, április 13., RAMAT-GAN Rámá, 6.45-9.15 óra	Vasárnap, április 14., TIBERIAS Zviv, 9 órakor	Hétfő, április 15., TEL-AVIV Ohel-Sém, 6.45-9.30 óra
Kedd, április 16., KIFAR-SZABA Amál, 8.30 óra	Szerda, április 17., HERZLIA Tiferet, 8.30 óra	Csütörtök, április 18., CHEDERA Chof, 8.30 óra
Péntek, április 19., NAHARIA Hod, 8.45 óra	Szombat, április 20., KIRJAT-JAM Necán, 6.45-9.15 óra	Vasárnap, április 21., TEL-AVIV Ohel-Sém, 8.30 óra

שיחת היום

כשמדובר בקניה חליפה או חפציה
ברוך כי אין אריג מתאים יותר
מפולגה דינולו מאסטר

אריגי פולגה דינולו מאסטר
היום המילה החשובה
באופנת אריגי גברים זה באופנת
הו בשלל הנונים ובמבחר הוואמונות

פולגת

חלובת הטקסטיל החדישה ביותר

פולגת

חלובת הטקסטיל החדישה ביותר

26387

ajánlom
süt.
odellék.
ítmény

A nagy bevezetése... ha öltönyvásárlásról vagy varratásról van szó, természetes, hogy nincs jobb anyag a Polgat Diolen Masternél. A Polgat Diolen Master szövete a legújabbakban fertőző anyagok, minőségük kitűnő, nagy szil- és mintaváltozást. Polgat a legmodernebb textilgyártó, nagy szil- és mintaváltozást. Polgat a legmodernebb textilgyártó, nagy szil- és mintaváltozást.

Forgalmazó: Honig & Hubermann Ltd., Tel-Aviv, Nachlat-Benjaminia 17, telefon: 625381.

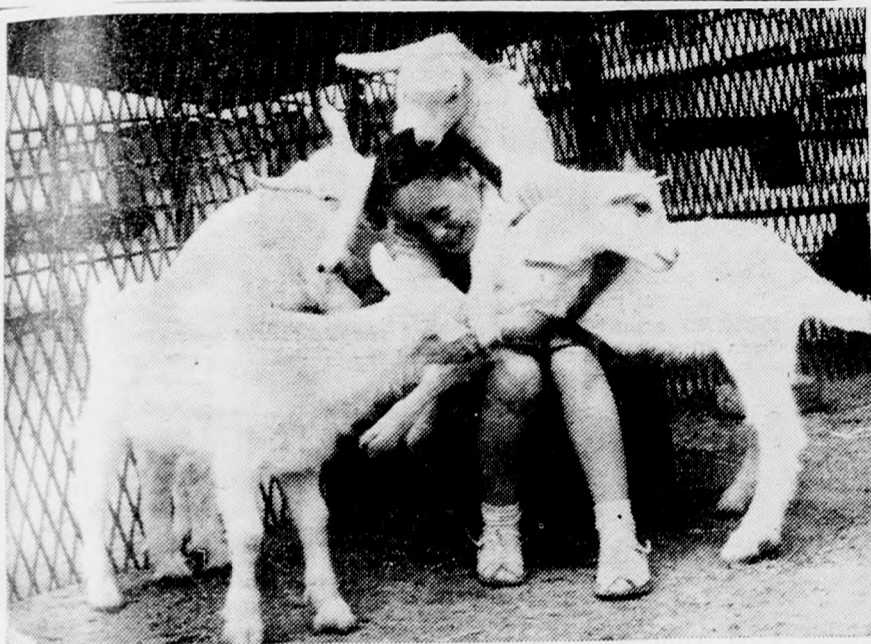

1968. APRILIS 12.

מספר 12

CHAD-GADJA...

PESZACH, a szabadság jelképe

Irta: Löwenkopf Kálmán

Szeder-asztal, részlet a trevisói Haggádát tartalmazó kézirat Machzorból (1543). (Biblioteca Palatina, Parma).

BÉKÉS, NYUGODT ÜNNEPNAPOK

Ünnepek előtt önkénytelenül is feltétlenül felkínáljuk az utóbbi napok és hetek zűrtől eseménytelenségét, a városházán, vagy viharos élményei, s azt kívánjuk, hogy az ünnepi hangulat ereje sörpörje el azokat az emlékeket, akik, hogy tisztán örömmel, az egyszerű ember naiv lelkeivel tudjuk örülni a békes ünnepnapoknak.

Nagy szükségünk van erre, mert úgy látjuk, gyengék, gyarló emberek vagyunk, kis hítek, könnyen összeroppanunk a megpróbáltatások súlya alatt.

Vagy talán nem a mi méreteinkhez szabta a Teremtés ezeket a megpróbáltatásokat?

Gyarlóságunk lelegeje az, hogy rossz az emlékezőtehetségünk.

Azon a csodálatos júniusi napon, amikor Jeruzsálemben a miniszterelnök elsőbűn hangon elmondta a rádióban a sechebejüni imát és mi zokogva mondtuk utána, nem megesküdtünk magunkban — azt hiszem mindenki ebben az országban — hogy ha a hatnapos győzelem csodája megismétehető, mely sokak szerint nagyobb, mint az egyiptomi kiválasztás csodája, ezután csak örülni fogunk mindenek felett Jeruzsálemben, bármilyen hozzon a sors?

Örülünk is a világ egész zsidóságával és az összes szabadon gondolkodó népekkel.

De aztán — kissé restelve írjuk te — lehalkult az ujjongás. Eleinte csak lehűtött az a megállapítás, hogy az Egyesült Nemzetek Tanácsánál minket csak mostoha-gyerekként kezelnek, pedig nyilvánvaló, hogy ügyünk igazságos. Aztán elkecsesített az orosz medve kitarató, gyűlölettel izzó acsarkodása, a volt nagy barát elpártolása, és az a tény, hogy a békekiegészítő kitérési, ki tudja meddig húzódnak el.

Es sajnós, jötték a nemzeti szorongatások: az éjjeli hajó elpusztítása, a Dákkár tengeralattjáró elsüllyedése, magyarszeri flánk elvétele, és a többiek, akik az El Fatach áldozatai lettek...

Es ki tudja, hányat ér még ez a sors...

Irta: Dr. Marton Gizella

Néha az az ember érzése, hogy kemény acélból kollektív lennünk, hogy mindez kibírjuk.

Ami pozitívumot hozott a hatnapos háború, az, mintha — horribile dictu — másodrendű fontosságúvá süllyedt volna le értékünkben. Vagy egyszerűen természetesen találjuk azt.

Pedig óriási, felmérhetetlen értékű ezek a pozitívumok:

Határaink kitöltöttek. Katonai és politikai helyzetünk jobb, mint bármikor volt. Olyan katonai szakembereink vannak, amilyenekkel egyetlen ország sem rendelkezik. Akik, mint „győztesek” is eltalálják a hangot a felszabadított területeken, gazdasági egyensúlyba tudják hozni azokat.

Olyan széles skálájú kormányunk van, amilyen soha, de soha nem volt. Az sem megvetendő eredmény, hogy a politikai pártok, ha lassan is, de közelednek egymáshoz.

Gazdasági helyzetünk is fellendülőben van. Most, hogy megvalósult a nagy gazdasági átalakítás, a „milliomosok konferenciája”, ahol több mint 450 külföldi zsidó és nem-zsidó elhívei üzletember tárgyalta meg Jeruzsálemben az Izráellel létesítendő kereskedelmi és ipari kapcsolatokat. Ez olyan fellendülést helyez kilátásba a jövőben, amely óriási lépésben viszi majd előre gazdasági életünket.

Nincs tehát meg minden okunk arra, hogy örüljünk a hatnapos háború vívmányainak?

Hogy fellélelmeddettben, biztosan intézzük ügyeinket és bízzunk azok sikerében?

Amikor a fenti sorokat papírra vetettük, éppen közeledt a rádió, hogy az Egyesült Államokban Martin Luther King halálos merénylet áldozata lett. Meggyilkolták a legbátrabb amerikai néger vezető, a kiváló emberbarátot, a mérsékelt faj-polit-

kust, aki az amerikai néger-egyenjóságért folytatott évtizedes harcaért és tanításáért 1964-ben a béke Nobel-díjat nyerte el.

Az egész világ osztozik a döbbenetben, a gyászban és a részvételben.

A nagy tragédiát még növeli az a tény is, hogy fehér ember a gyilkos, fehér fanatikus. Néger is lehetett volna a merénylő, vagy a merénylők, a vad, szélsőséges néger fajtából, mert Luther King őszinte ellensége volt a szélsőséges felfogásnak.

Negyven városban törtéki a zendülés, 30 halott és több száz sebesült az eredmény. Johnson elnök nyugalmra való felhívása mitsem számított. Az sem, hogy vasárnap, április 7-én, Gyásznapot hirdettek meg az Egyesült Államok kormányán, amely őszintén gyászolja nagyfiát, a fiatal lelkes, a nagy egyéniséget, a feketék és fehérek közötti béke apostolát.

Elmehetünk mi, izraeliek, közönyösen egy ilyen világtragédia mellett?

Ez is igazolja a tényt, hogy nem élünk légüres térben, hogy a mi saját gondjaink, nehézségeink mellett, amelyeknek súlya alatt néha csaknem összeroppanunk — mélyen átérzjük a külföldi és elsősorban egy barát által megpróbáltatásait, keserűjét.

Az államelnök részvétlevelét küldött dr. Martin Luther King özvegyének. Aha Even külügyminiszter, aki személyesen ismerte a békeprófétát, rádióbeszédében közölte mély megrendülését, és ugyanakkor esodlatát fejezte ki Martin Luther King ragyogó egyénisége fölött.

Azt is közölte a külügyminiszter, milyen baráti megértéssel viseltetett Luther King a kis Izráel élet-halál küzdelmében a hatnapos háború alatt és hogy a közel hónapokban látogatásra készült Izráelbe...

Mindezek a tragikus események egyelőre több okot szolgáltatnak arra, hogy ösztönözze szívvel vágyódjunk a gondolatban, békes ünnepnapok után...

Szinte kínálják magukat az ünnepi szentírási versek, bölcsőink találó mondásai, hogy idézzük, magyarázzuk őket, találjuk el igazi értelmüket. Itt van mindjárt az ünnepi Haggádá, amely elmondja Hillel szokását, aki együtt fogyasztotta a mácot a márral, az izletes pászkát a keserű füvel.

Feljötté feltűnő, hogy a Haggádá szerzője a nagy Hillelnek, a bölcs tanítómesternek, a szerénység, a türelmesség megtestesítőjének éppen ezt a semmitmondó szokását találta megörökíttésre méltónak. Hát nem találta egyéb feljegyezni valót a széderrel kapcsolatosan arról az emberről, aki egy átérni szándékozó pogánynak arra a kérésére, hogy tanítsa meg a Tóra parancsaira, amíg egy lábon áll, azt felelte: Ami nekem nincs nyelvére, ne tedd a felebarátoddal. Ez az egész Tan, a többi csak magyarázat. Más emléket nem állíthattak hát ennek a kiváló bölcsnek, mint azt, hogy feljegyzik róla, a mártort belegyőlyöztette a mácobá és úgy ette!

De a mi bölcsőink szeretnek példázatokat használni, hasonlatokban beszélni. A tanításukat is szimbólikus mezbe öltöztették. Ilyen Hillelnek ez a pászach ünnepi étkezési szokásáról szóló feljegyzés is. A mácot a szabadság jelképe. A kovásztalan kenyér azt regéli, hogy a szabadság öröme olyan hirtelen érte Izráelt, hogy anyanyelvi ideje sem volt, hogy a kenyérről megkelesse. A mártort kétségtelenül a képes kifejezés az átért keserű napoknak, éveknak, évszázadoknak. (Beermann.)

Izráel Istene kiterjesztette határainkat, ez új kötelezettségeket ró most ránk. Ez a Tóra is rákparancsolja, éppen az egyiptomi kiválasztással kapcsolatosan: „Az idegen el ne nyomd és ne szorongasd, mert idegenek voltakatok Egyiptom földjén.” (M. II. 22. 20.) Körübelül kilencven év fordult el az Izráel fiatai, falvakat, városokat építettek számukra és nehéz mezei munkát végeztek. Leültek minden tehetségüket Egyiptom szolgálatába állították és a hagyomány szerint: Izráel gyermekeinek vérével gyógyították Fáraó sebes testét.

De ahogy közeledett a megváltás, feleselndül az elszó biztató szó: „láchem”, szentül a testetek, a lelketek, az agyatok a tiétek lesz, a magatok hasznára fogjátok fordítani és nem a mások javára.

De néhány verssel lejjebb újra a „láchem”. „Es a vér jelül lesz nektek (láchem) a házakon...” (12.13.) Rási bölcsőinket idézve így magyarázza: „Nektek legyen jelül és ne másnak” Ezentúl a véretek a magatoké lesz, ti rendelkeztek fölötté, a saját céljaitokat fogja szolgálni. Eddig szabad prédá voltatok, de még tetejében

rémít, ha keserű fájdalom kisernek, akkor gondolj a szabadság jelképére, a mácára.

Izráel Istene összetörte a kétezer éves gálat jármát, ahogy azt próféta meghirdették: „Es lézen ama napon, úgymond az Örökkévaló, a seregek Ura, eltöröm jármát nyakadról és köteleidet szétszakítom és nem igaznak le többé idegenek... főlépül a város a maga halmán és a palota a maga módja szerint lesz lakva. Es hálasz ered belőlük és játszadók hangja; megsokasitom őket és nem kevesek bednek, dicsőkké teszem őket és nem kissebbednek...” Es belőle lesz a hatalmas és uralkodója az ő közepéből ered... Es ti leszetek nekem népeül és én leszek nektek Istenül.” (Jerem. 30.)

II.

„Szólt az Örökkévaló Mózesnek és Aháronnak Egyiptom országában, mondván: Ez a hónap legyen nektek (láchem) a hónapok eleje, első legyen ez nektek az év hónapjai között.” — (M. II. 12. 1-2.) Ez a parancs mintegy bevezetője az utána következő parancsoknak. Evszázadokon keresztül szanyargatták az egyiptomi Izráel fiatai, falvakat, városokat építettek számukra és nehéz mezei munkát végeztek. Leültek minden tehetségüket Egyiptom szolgálatába állították és a hagyomány szerint: Izráel gyermekeinek vérével gyógyították Fáraó sebes testét.

De ahogy közeledett a megváltás, feleselndül az elszó biztató szó: „láchem”, szentül a testetek, a lelketek, az agyatok a tiétek lesz, a magatok hasznára fogjátok fordítani és nem a mások javára.

De néhány verssel lejjebb újra a „láchem”. „Es a vér jelül lesz nektek (láchem) a házakon...” (12.13.) Rási bölcsőinket idézve így magyarázza: „Nektek legyen jelül és ne másnak” Ezentúl a véretek a magatoké lesz, ti rendelkeztek fölötté, a saját céljaitokat fogja szolgálni. Eddig szabad prédá voltatok, de még tetejében

rátk kenték a lústa, a gyáva jelzőt. Ezentúl szabadok leszetek, a véretek a tiétek, ti fogjátok a magatok hasznára, a magatok védelmére felhasználni. Sohse féljete, ha ti rendelkeztek a véretekkel, nincs az a hatalom, aél ellen tudna nektek állni, ahogy az Irás két ízben is mondja: „Es nem engedí (az Örökkévaló), hogy a pusztító bemenjen házaikba sújtani.” (M. II., 12, 13, 23.)

Mostantól fogva a magatok ura leszetek, nem mások szolgálja, nép, mint a világ minden népe, önállóak, szabadok, a saját portárok gazdája, akinek a dolgaiban nem mer senki sem beavatkozni. Nem másoknak fogtok dolgozni, más népek kultúráját gazdagítani, tudományát, irodalmát, zenéjét, idegenek szójét örízni, míg a magatokét felveri a gaz. Nem a mások nyelvét fogjátok beszélni, pallérozni, gazdagítani, hogy hálából mégis téged vigyenek a Kaba rek deszkáira. Idegenektől ne várjál hálat. Minél többet adtok nekik a váruktól, az agyunktól, annál nagyobb volt a gyűlölet irántuk. Az oka? Az örökgyűlölet az öröképp iránt. Minden ok nélkül. (Perach Leván.)

Valaha az új politikai rendszerek karjaiba futottunk. Azt hittük azok kebelében vár ránk a föld mennyország. De tévedtünk, csalódtunk. Szomorú példa erre Oroszország, legújabbban meg Lengyelország és mások mutatták meg a foguk fehéjét.

Csak egyetlen utunk van: „A vér legyen jelül nektek... Nektek legyen jelül és ne másnak. Minden energiát, minden esep véretd a magad ügyének szenteld és a népednek.” „Láchem”, csak Erec Jiszráelért folyjék a véred, akkor győzni fogsz, akkor a világ megbecsül, a népek felnéznek rád, amint azt a hatnapos háború is igazolja. „Es nem engedí, hogy a pusztító bemenjen házaikba sújtani.”

A Z A K T

A beszélők kitarotán berregt az ajtószékelyen. Agnes félalomban felkattintotta a villanyt és matátni kezdett cigarettá után.

— Kuss — mordult rá a telefonra, rágyújtott egy kente, aztán visszabújt a takaró alá. Ki az ördög lehet ez, kora hajnalban? A redőny résein becsurgott egy kis napfény, de Agnes még képtelen volt értelmesen gondolkodni.

Leemelte a kagylót: — Ki az? Kellemes férfihang volt, az ébresztő-szolgálat ügyeletes embere beszélt:

— Végre, végre — inceskedett. — Jó reggelt, geveget. Nole óra.

— Igazán? — ásitott Agnes. — Kedves magától... Legszívesebben aludt volna még egy órát, oly jó ez a vasárnap, az ember örül az ágyának, ágyban mocorog, satöbbi. Tudta, hogy dolga van, de az agya még zsiabdalt volt, kávévetelt.

Mi is a program? Persze, Ronell. Igen, az a bizonyos ultimátum, na ja. Nagyot nyújtózott és kábultan kikászálódott az ágyból. Felhúzta a redőnyt, enyhé tavaszi szellő tödült a szobába. Szemkint építkeztek, munkások sűrűtörek forogtak, mullert szöngyöltek fel a háztetőre. Mennyi tanu! — gondolta Agnes.

Kiment a konyhába, feltette a vizet a gárzserőre. Madülöre viszem az ügyel Ronell. Öntsünk tiszta vizet a pohárba. Fura egy férfi ez a Ronell. Szeret és szegélyt bevallani. Mit vegyek fel? — Almos szemlélt tartott a gondosan rendezett ruhaszekrényében. Kellene venni egy bordó retikült.

A Pyrex-bűrában forrni kezdett a víz, apró, fekete cseppek gyöngyöztek át a filteren. Agnes rágyújtott a második Kentre és boldogan szűréselt a forró italt. Ezek azok a finom pillanatok, amelyekért érdemes élni. Fura egy férfi ez a Ronell. Egy szegényes festőművész. Ő szegényli magát a modellje előtt. Megjatszotta, hogy nem kellek neki. Huszonöt éve el a feleségével, azzal a szatrával. Hílyle!

Lettusolta magát forró vízzel, aztán jéghidegre váltotta a csapot, teste összehorpadt a jeges tüszírásokra. — Ronell, le tudnám élni az életemet — gondolta, Hozzám se nyúlt, mégis szeretem. Ledarzsolt a testét a frottirtörülközővel, és meztelenül sétált vissza a hálóba.

Agnes felébredt. Leült a toalett tükör elé, tárgyilagosan vizsgálta az apró erecskéket a szemé, a szájszöglete körül.

Maholnap negyven leztek és szerelmes vagyok, mint egy kis fruska. Állít. Megtapogatta a keblét, felállt és tisztelni kezdett a tükör előtt. — Jó bőr vagy még, bébi. — Agnes, a pesti úrlány, régesrég elkerült már a Duna partjáról, de még ön magával is argóban beszélt.

— Prima csaj vagy, kisanyám egy klassz akt! — Miért nem maradnak meg mellett a férfiak? — Rágyújtott a harmadik cigarettára és gondosan hozzálátott a kikészítés műveletéhez.

Túlságosan szeretem magam, — azt mondják. Önző dísznő vagyok. Érzik, hogy sohasem vagyok igazán az övéké. Hülyeség! Agnes felsikoltott, magára kapta a frottirtörülközöt. Egy tüzes, fekete szembar bámult rá a nyitott ablakon át, egy indiszkrét darukezelő.

ELBESZÉLÉS

Irtó: Székely István

— Idiot! — visította Agnes és nagy robajjal lerántotta a redőnyt. A sötétbőrű darukezelő röhögött.

— Ejnye chátichá, óh, la, la... — Nagyot fűttengett és széles ívből visszakanyarodott az építkezéshez.

Agnes imádtá a függetlenséget. Ugyiszólván gyerek volt még, amikor férjhezadták, a nyolcadikból vették ki szüleit, a Lázár Piroskából elvácsolták, buta úgy volt. Azt hitte, szeretné a férjét, sokat sírt, amikor elvették, soha nem jött vissza szegény. De mindez olyan távolinak tűnt az emlékek ködében, azóta annyi minden történt. Azóta sok tandíjat fizetett, sokmindenre tanította az élet.

Izráelben egy dízengett bohém-társaságba sodródott, akt-modell lett. De gyorsan orientálódott. Agnes józanfejű, keménykötésű teremtés volt, aki az élet győztesei közé akart tartozni. Tisztaiban volt a saját értékeivel, tudott disztingválni, gazdag barátokat válogatott magának, akikhez a maga módján még hű is tudott lenni. Csak éppen szeretni nem tudott igazán, senkit. Önmagán kívül.

Agnes várt. Tehette. Tekintélyes jóvátételt kapott a németektől. Azóta a modellezést csak passzívból csinálta, kvázi szíveségből. A néhányfontos árnyék hűdéses hangya, közre működése kintintés számba ment, amelyben csak a kiváló színezett részesültek. Agnesnek ez volt a privát, önkéntes díszlete a művészet oldalán. Sokat strandolt, a forró nyári hónapokat Európában töltötte és az utóbbi időben már a kiváló színezett művészeket is leléptette.

Ronell kivételével. Ronellnek nem tudott nevet mondani. Valami különös vonzódást érzett iránta az első pillanattól kezdve. Mágneses kontaktust, a gimnazista bakfisok vágyakozását a féltékeny tanár úr iránt az ifjú álmok idején. Ronell, jóval túl az ötvenen, ezüst hajú, markáns arcú férfi jelen volt. Vérlázítóan korrekt, még a munka extáziásában is hűvös, fegyelmezett.

— Mintha csak egy tárgyat látna bennem, egyfajta „csendéletet” — morfondírozott Agnes. Pedig tudta, érezte, hogy Ronell kívánja, és ez a brutális közöny csak játék. Ronell vágyik utána. Érezte ezt a sponyifal nylon vásznan át, amint vetkőzés közben kibontakoztak konturjai. A bórén érezte vágyának villámosságát, éppen úgy, mint ma reggel a parázs szemű darukezelő tekintetét.

— Es amikor kilepek a spanyolfal mögül, úgy áll ott, mint egy blazírt fakir és én szobor vagyok, de fáj minden tagom. Pedig érzem, hogy boldogtalan...

— Miért gyötör, miért gyötör magát, kitől-mitől fél? — tündözött Agnes, miközben kis zöld Fiat-kocsijával ügyesen manőverezett a szédítő autópályaútján. Nem kellek neki? Gyáva? Vagy talán már nem férfi? Hülyeség!

Legurult a forgalmas országútról és párszáz méterrel odébb leparkolt a rámtágni stúdió előtt. — Negyvedizenegy, tizenöt percet késem, seba, ez a harc lesz a végső.

Eloította a cigarettáját, cipőt váltott, parányi rúzzsal elrendezte a száját. Amikor kiszállt, még megnézte, marad-e kibővülő a Fiatnak, mert Agnes feltette a kocsiját, mint a szemefényét.

— Elkéstem — mondta Ronell. Hangja bosszús volt, szokatlanul ideges.

— Na és? Mi vagyok én? Egy sztachanovista? — Agnes mosolygott. — Megváratam? — Nagyon. Kérem, vetkőzzék le.

— Olyan sürgős? Maga kis heves. Elkéstem, Ronell — mondotta és odalépett hozzá. Apolt testének illatába finom parfüm vegyült. — Ronell — mondotta és mélyen a szemébe nézett. — En csak egy nő vagyok, ha nem tudná.

— Tudom — mondta a festő. — Ma itt nem lesz sztriptíz. — Agnes rágyújtott és művészies karikákat fújta a levegőbe. — Ma itt beszélgetve lesz. — Mit akar? — Tisztázni akarok valamit... Egy csekélységet. — Érezte, hogy a férfi a bőrkörébe került, egy pillanatra se vette le a róla szemét.

— Mondja, Ronell, kellek én magának? — A festő döbbenet nézett rá. Elfordult, hallgatott néhány pillanatra, aztán halkán motyogta: — A lányom lehetne... — Hagyjuk ezt az absztraktdumát. — Agnes most már agresszív volt. — Ez a harc lesz a végső — dúdolgatta magában. — Mondja meg nyíltan, bátran, férfiasan: kellek vagy nem? — Kellek — mondta a férfi — nagyon, nagyon kellek, de... — Te kis csacsi, csak semmi de... — Boldog, ünneplés eskü, mint a mámor, az álmok, ifjú álmok idején. Agnes mindig szavalt magában valamit. Az a sok meddő „elpazarolt” hónap, esztendő, Ronell az övé lesz. Szereti. Szorosan magához vonta: — Akarlak — suttogta lázasan. — Lépelek zaja kopogott a lépcsőházban. Ronell megdermedt. Tizenegy óra.

— Agnes — libegte kétségbeesetten. — Vetkőzz le azonnal! Itt a feleségem. Megöl, ha így talál — feléltözve!

LILA ORNATUS

Irtó: Plesz Artur

Pontosan harminc évvel ezelőtt, pészach ünnepének első napján történt. Ekkor tűnt fel néhány temesvári kereskedő kirakatában az elriasztó tábla: „Juden unervünscht!” Miért emlékszem erre vissza, amikor a zsidó szenvedések és megpróbáltatásoknak csupán egy jelentéktelen mozzanatát képezte? Mert soha semmit nem akarunk és nem fogunk elfelejteni, amit Amálek tett ellenünk!

1. Az ablakon belopkodó vékony fényugár groteszk táncot járt a megyei prefektus, dr. Niszor Demeter tar konyáján. Rövidlátó szemével hunyorogva fordult az előtte instanciázó zsidó kereskedőre:

— Igazuk van, uraim, a légyölő galóca hamar terjed. Várható, hogy ezek a gót-betűs kirakati táblák elburjánzanak. Sajnos, nem tehetünk ellene semmit, mert azok nem sérelmesekek a román nemzetre. Legjobb lesz, ha a zsidók elkerülik ezeket az üzleteket. A polgári hatóságok, sajnálatomra, hallgatni — kényszerül. Próbálják meg az egyháziaknál, személy szerint önmennenciájánál...

2. De melyik zsidónak van kapcsolata a gátlástalanul antiszemita megévespökhöz, dr. Pacha Agostonhoz? Akkor és abban a légkörben nem akadt ilyen ügyben közbenjáró. Meg kellett találni a személyt, aki a lila ornatus viselőjének kieszárlhat pár perces kihallgatást. Ez pedig csak a hozzá egyháziilag legközelebb álló

személyiség, dr. Heber János kanonok lehet. Hozzá viszont egy fiatal zsidó értelmiségin keresztül talán megteremthető a kapcsolat. De szükség van még egy olyan személyre is, aki némi hivatalos színezetet és a katolicizmus iránti hűséget kölcsönözheti a küldetéshez. A választás itt a megfelelőnek látszott...

3. A Zápolya és Lonovics utca sarkán komor, ódon épület emelkedett. A püspöki rezidencia. A hatalmas falfaragásos tölgyfalakp közepén kiskapu nyílt és csukódott perceként. Egyházi és laikus látogatók jöttek-mentek, mint valami közigazgatási, száz ügyosztályal működő hivatalba.

Amikor felkanyarodtak a garádcsonkon, a nesztogó szőnyeg ellenére, a rozoga falépcsők belenyögtek a léptek süllyába. Fentről két apaca suhogott lefelé. Fekete fátyolkeretes, merevre keményített fehér bóbítók ütemesen reztek. A derekuk rá erősített rózsafüzérek a bádög könyved zörögvelet ütődtek össze léptek nyomán.

A sötét emeleti folyosón kispap libbent el, hóna alatt iratsomóval. Kisse hajlotan járva csakhamar eltűnt egy ajtó mögött, amelyen kaligrafikus írással névjegy díszített:

MONSIGNORE
Dr. JOHANNES HEBER.
Ez tehát dr. Heber János

kanonok írodja. Annak a egykori meztlábás kis csekegőknak, akikhez a gyermekkorban csinytevészek emlékei fűztek, akivel együtt főték ki a legzagyfúrtaabb inposztorságokat.

A jelkészt-titkár megkérte, fitt jelenthet be, de várunk, még bőven vannak a kanonok úrnál, majd amikor a felek elszállingóznak, bizonyosan, szertartásszerűen bejelenti:

— A Monsignore fogadja az urakat.

Heber János feláll íróasztalától és elbök jön Székelyesen kezét fog, majd a régi gyermekkori pajdást annyian csibész szerzetesek hányszor harsány kacagás közepette háthavágja. Egyszerűs fehér fogal szinte szarznak a hahatótál.

Hát az azután volt valami, barátom! Emlékszel, hogyan lopkodtuk te szegény Móréz néni fájáról a csekszárkörtéket? En megvettem a hátam a kerítésnek, te meg, hosszú cigár, a viláimait használtad lánknak. Hű, barátom, micsoda prima kis pontonokt kaptam az apamtól, mert a kalapjában lekvárná nemesültek a lapot körtek!

Nehézzen csillap az emlékezősek és a kacagások hulláma. De még mindig nevet, amikor a régi barát megkérde, hogy vajon a szent teltvíz-medence irányában érdeklődök-e, mert nem könynyű dolog ám manapság zsidó firkászkan lenni...

Jókedve, kedélye libben elborult, amikor megütötte, (Folytatás a 15-ik oldalon)

A legszebb ajándék: Jó hír Izráelből!

Kedves olvasó! Közeldik Izráel fennállásának huszadik évfordulója. A külföldön élő magyar zsidók az Ön rokoni — barátai — semminek sem örövendek úgy, mint a kimerítő és megbízható Izráeli információink. Ha valóban komoly, nagy örömet akar nekik szerezni, fizesse elő számunkra lapunkat!

Az Új Kelet szerkesztősége akcióit indít az ajándék-előfizetések léterjesztésére. Pénteki és ünnepi számaikat az előfizetési tarifá alapján küldjük REPULÓPOSTAN külföldre, fél évre:

	L. L.	USA \$
EUROPA	35.-	10.-
USA ÉS KANADA	43.50	12.50
DELAHERIKA	71.50	20.50
AUSZTRALIA	80.-	23.-

Ha legalább fél évre előfizet és a kitöltött szelvényhez a csekket mellékel, a legszebb ajándékkönyvek közül választhat. Minden ajándék-előfizetés után egy ajándékkönyvet adunk. Kívánására a könyvet nem Önnek, hanem külföldi rokonának, barátjának küldjük el és a postaköltséget is mi viseljük a világ minden részébe.

Itt kivágandó! Az ÚJ KELET előfizetési osztálya TEL-AVIV, POB 831.

Alulírott kérem, hogy az alábbi címre indítsák meg REPULÓPOSTAN az Új Kelet pénteki és ünnepi számaikat:

Mellékelek . . . . . fontról-§-ról szülő csekket.

Az alábbi listán aláhúzással jelölöm meg, hogy melyik ajándékkönyvre tartok igényt. Kérem a könyvet az alábbi címre küldeni:

- Kérem, hogy az alábbi címre indítsák meg REPULÓPOSTAN az Új Kelet pénteki és ünnepi számaikat:
- Tudja mit? Küldje el előbb a csekkjét, uram. Ha jó, küldöm a bort.
- Kérdés: Mekkora a vonzódás az egyes népidemokrata-csák között?
- Felelet: Sztokács fiatal menyasszonya vallani kezdi: — Nézd, Ubul, őszintén meg kell mondanom, hogy mást szeretek. Ő hozzá megyek feleségül.
- Ki az illető? — kiált fel Sztokács. — Mi a neve és hol lakik? Azonnal tudni akarom!
- Nem mondom meg!
- Tudnom kell!
- Meg akarod ölni?
- Egy frászt! El akarom adni neki a jeggyűrmet.

Hajdunán

Este 8 óra már az országúthoz vezet még nem zárt homályban botorkáló egyemeletes épülyszerűségei. A tétélvél találkoznak dom kit keresek. A lety az emelet fele kiabál: „Kochává, jött!”

Cofia a helye nev parti ut mentén. Jében fekszik. Javit nyok számára. Jel

Bné-bráki Hármán jenesek Schindler, feleség és — a gyerek. — még három éve összeházasodtak. Napos, de élénken a vendég iránt. Cmul, lábatlanoknál dcsén kívül a maiponát: a világ ért sem mozdulna táltól. Ennivaló csdör, sötét hajváz szemével egészen a tuniszi asszonyt.

Nehézzen indulás Schindler visszkittörténytel, ním a kintifetés, ním maud egész eszindé kor felhívtam telé megbeszéltem velót, igyekszem megírtaik mindent ujságikkokban.

— mondta, — hozzáfűzni valamó ismételnem ónmavaktozlam a szmondam, hogy Gálimban, beszélt val, anyjával, test érv hatott. Igy jvit vitóntézetben lév lakásba.

Előbb nézelődés Jiszráel fejét borítja. Szakállá vörös árnyalatba Huszá pajeszát sárgit nyílt. Hívó szájig nyílt. Hívó misszionáriusok, tak néznek így.

Kilenc p Most, hogy ebbé érkeztem, be kell olvasni munka-nó is. El kell árulni Schindler szeméit. Mielőtt szüleit ismertem hősméram, milyen házb Schindler Joel

az Asdód mellett ban. Azelőtt a Rlettí Izimben a Nir Gálim — irányzathoz tartó sítifi”, amolyan kibuc és a szöveköszött. Az első hetvenen felüli, rőlmetszett alfőzsidó. Olyan embvákon tanult és „apóbetűt” is. Kodik a „sász” és felhalmozott több látogató nyomban ja, hogy a könyv pán szobadisz.

Az életregény „Szruli m Amikor becsenba, Schindlerné Egyedül van. De később megérkezé aki a 70 plusz év é 8 frát dolgozik a szában. Az én b magyarázza — a nem dolgozik, a

A pézszáchi ágadá új fejezete:

KIVONULÁS A GAZDASÁGI RABSZOLGASÁGBÓL

Téved, aki azt hiszi, hogy a gazdasági ismeretek tudománya szigorúan zárt terület és csak a kiváltságos társadalmi rétegeknek van ide szabad be- és kijárta. Sőt, ennél több!... Vét ön maga, házanépe, osztályhelyzete és az állam emines érdekei ellen, ha erre az álláspontra helyezkedik. Vagy, ha magáévá teszi, a mások által

rádkított hamis beállításon alapuló tévtant. Az egyének éppen úgy, mint a közösségek tudnia kell, hogy ma már elvárható feladat a gazdasági kérdéskomplexumot, az ország énlakosságának érzékeny szociográfiáját, a maga felfogóképessége számára hozzáférhetővé tenni.

A világra szóló esemény

Mert nagy időköt élünk!... Az a páratlan megmozdulás, amely ezúttal, az állami lét 20-ik évfordulója alkalmából arra készítette 500 elsőszámú faktort, a legszámottebb, a leghívebb gazdasági koponyák főrendjéből, hogy csapat-paport maga mögött hagyva, — Izraelbe jöjjen, nyilván, a zsidó nép újáldése szempontjából, világra szóló eseménynek számít. Mert itt egy hét leforgása alatt, éjjelét is nappalokká téve, 28 fő- és albizottságban tárgyaltak az izraeli szakmai társakkal és a kormány tagjaival a zsidó állam gazdasági életnek a legmaximális kibontakozási lehetőségét.

Ahhoz ugyanis hozzászok-

A viharosok a legbiztosabb menedék hely

Ismételhetjük: ezt tudjuk! Ezt meg is szoktuk a zsidó sorstragédia évezredes éjszakaín. De arra még nem volt példa, — aki kételkedik, üsse fel a történelem föliansát és győződjék meg róla, — hogy a zsidó nép gazdagjainak legjobbjai, legkiválóbbjai, virágzások teljében, sem mitől sem ize, amikor még birtokában vannak nagy földjaveiknek, előjének jószántukból, a zsidó államnak deklarált Izraelbe, a világ-nak eme egyik legexponáltabb viharoskúrába. Itt aztán a nagy felelősséggel terhelt, lelkesedéssel keressékutassák a zsidó gazdasági élet menedék helyét, a nemzeti és az élővándor generációk számára. Jegyezzük jól meg, hogy a zsidó töke itt,

Herzl megjósolja, hogy a szegények után jönnek a gazdagok

Ezen a helyen és ebből az alkalomból vessünk egy történelmi visszapillantást és adozzunk hátalatt szívet az új zsidó állam gondolat nagy látókörének, Herzl Tivadar emlékének, aki a modern francia antiszemitizmus vulkánikus hávjának kitörésekor, a Dreyfuss-essenek szívet-lekét felperzselt önkivételében, megírta a maga nagy alkotó művét, a „Judendaat”-ot és ebben, megrendítő látomásában, népének tudomására hozta, mondván: — Ma még gnyolódni, nevetni fognak rajtam és művemem. De ötven év múlva, — ezt 1896-ban írta és

Ha Herzl kilépné a sírjából...

Mély megrendüléssel állunk meg ennek a próféciának, szemünk láttára bekövetkezett beteljesülése nagy pillanataiban. A felemelő esemény tragikus aláfestésű szolgálat meg — a történelem megismétlődik —, a De Gaulle Franciaországának az arabok melletti kiállása, valamint a zsidó és az izrael-ellenes ultimátuma és ennek gyakorlati alkalmazása.

Ha Herzl kilépné sírjából és a róla elnevezett jeruzsálemi Herzl-hegy ormáról alátékinthetne országának alkotásaira és ezekben a napokban rátapadhatott volna szeme a Binjáno Háumá és a Kneszet termében lezajló nagy gazdasági összejövetelre, bizonyára önelégülten mondogta volna magának: — Hét éves munkásságom ideje alatt, 1897-től, az első bázei cionista kongresszustól, 1904-ben bekövetkezett korai halálomig, véghezvitt

Irta: Fried Miksa

Most pedig szálljunk alá a Herzl-hegy ormáról a mindennapi élet szürke valóságába és nézzük meg közelebbről: miről elmélkedtek, miről tárgyaltak a világról összesereglett „szörös szívű” businessmenek, üzletemberek izraeli kollégáikkal és a kormány főexponenseivel: Eskol miniszterelnökkel, és Szápir pénzügyminiszterrel, valamint Scherf kereskedelmi és ipariügyi miniszterrel. A magyar nyelvteléről származó pénzügyminiszteri tanácsos, Mose-Guszáv Sandberg

A gazdasági és politikai függetlenség kérdése

„A gazdasági és politikai függetlenség” címen. „A gazdasági és politikai függetlenség” címen.

Ime, rövidre fogva a nagy problémát, számokban kifejezve, a következő felismerésekre jutunk, az izraeli export-import reálisainak sorsdöntő kihatásairól, országunk gazdasági és ebből kiinduló politikai és társadalmi vonatkozásaiban is.

A húszéves izraeli import-export dollár-milliókban

Évek:	1950	1954	1958	1962	1964	1965	1966	1967
Import	333	375	569	958	1190	1245	1270	1355
Export	45	134	235	503	620	710	820	895
Hány	288	241	334	455	570	535	450	460

A fenti számadatokkal kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy az 1967-re vonatkozó kimutatás nem végleges. Lehetnek még eltérések. Mert ellentétük merültek fel az állami statisztikai hivatal és a kormány nyilvántartásának feljegyzései körül. De így is kimondhatjuk önmagunk felett a szentenciát, hogy állami létünk húsz éve alatt, körülbelül, három milliárd 333 millió dollárral többet adtunk ki, mint amennyit bevételeztünk. Ez pedig a mai 3.5 fontos dollárkursus mellett 11 milliárd 655 millió izraeli font deficitet jelent külkereskedelmi mérlegünkben.

Az állami, a hisztadruti és a magánszektor összefog

A nagy gazdasági értekezlet az izraeli import-export életbevágó kérdéseinek jegyében ült össze és kutatta a lehetőségeit annak, hogy meg szüntesse a külkereskedelmi hiányt. Sőt, hogy feljavítsa, amennyiben a kivétel nemcsak egyenlő színvonalon mozogjon a behozattal, hanem az előbbi lépje túl a utóbbit és ezzel új irányt szabjon a zsidó állam gazdasági társadalmi és politikai önállóságának.

A kételkedők kérdezhetik, hogy a pármagos gazdasági értekezlet, valóban előfuttarja lehet-e Izrael állama új, kiegyensúlyozottabb, nyugodtabb és biztonságosabb korszakának. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban el kell mondanunk, hogy a kiliföldi zsidó milliók összejövetelét, pár nappal megelőzte, az Alami Termelékenységi Hivatal által rendezett hazai gazdasági reprezentánsainak nagyszabású értekezlete. — Ezen harmonikus, békés egyetértésben találkozóztak egymásnak a gazdasági magánszektor, amelyet Szuzájev, a hisztadruti kollektív gazdaság, amelyet Jedlin és az állami gyárpár, amelyet, láthatóan, Dinstein pénzügyi alminiszter képviselt.

Az említett megbeszélésen Zálmán Szuzájev, az izraeli gyárpárosok szövetségének elnöke a legkategorikusabban felemelte szavát azok termelékenysége mellett szált, a megkövetelt színvo-

ba, hogy fiatalon, de eredményesen, 44 éves koromban, sebzett szívvel, meg kellett válnom a földi élettől. De életemnek fiatalon való kioltása nem volt hiábavaló.

„A gazdasági és politikai függetlenség” címen. „A gazdasági és politikai függetlenség” címen.

Ime, rövidre fogva a nagy problémát, számokban kifejezve, a következő felismerésekre jutunk, az izraeli export-import reálisainak sorsdöntő kihatásairól, országunk gazdasági és ebből kiinduló politikai és társadalmi vonatkozásaiban is.

A húszéves izraeli import-export dollár-milliókban

Évek:	1950	1954	1958	1962	1964	1965	1966	1967
Import	333	375	569	958	1190	1245	1270	1355
Export	45	134	235	503	620	710	820	895
Hány	288	241	334	455	570	535	450	460

naltól messze mögötte maradt, termelőinek a mesterséges fenntartása és fenntartása ellen, akik csak kárt okoznak a gazdasági életnek, az ország presztízisének és a kiliföldi kereskedelmi kapcsolatok kifejlődésének. Aser Jedlin, a hisztadruti kollektív szektor főtthikára pedig a legmaximálisabb munkatermelékenység mellett szált sikra. Nem retent vissza annak kihangsúlyozásától sem, hogy a bérrendszert meg kell változtatni és a produktivitás arányában kell dotálni az ipari és gyári munkásságot. Dinstein pénzügyi alminiszter pedig a világ köolaj termeléséről beszélt általános figyelem közepette, miáltal Izrael kilitásait kiértékelte ezen a téren. Azt is kihangsúlyozta, hogy az állami vállalkozások nem kinyújthatják túllépni az ország érdekeit szolgáló elsőfokú termelői kapacitást és ezekben is szívesen bekapcsolják a magánkezdemenyvezést.

Joszf Szápir új hitágazata

Joszf Szápir lárcanéküli miniszter találoan jegyezte meg az értekezlet zárófejezetei, hatalmas expozejában, amelynek keretében beszámolt az UNO indiai gazdasági kongresszusáról is, hogy mely hatást tett rá a három főszónok: Szuzájev, Jedlin és Dinstein vitaindító felszólalása és a többi résztvevők vélemény nyilvánítása. Különösen az a körülmény frappánsan kedvezően — mondta — hogy Szuzájev, a tökécosztály nevében, mélyen elítélte a kártékony ipari

A pénzarisztokrácia felvonulása és a három koncepció

Ennek a jól előkészített atmoszférának a jegyében indult meg tehát a milliók sok gazdasági értekezlete, amelyek résztvevői, az ország évi hatmilliárdnyi kilitésigvetését figyelembe véve, államunk legalább 25-30 évre szóló büdzsáját fedezhetnék a könnyűszerrel. De lehet ennél is többet. A legelőkelőbb zsidó pénzarisztokráciát képviselte, hogy csak a legfontosabbakat emeljük ki, Lord Siv, báró Edmund Rothschild, Sir Isaac Wolfson, Sir Sigmund Warburg, Sir Charles Klur, A. Blumenstein, a nagyon gazdag kanadai Brofenmannak egyik fivére és a többi és a többi. Ennek a milliók sok találkozójának volt három összefoglaló, pozitív koncepciója, amelyre felépíthette terveit a jövőre nézve. Ezek közül az első: Izrael kormányza, ezúttal, nem hívta egybe a zsidó világ pénzügyi kapacitáit, hogy kérje az adomá-

nyok összegének az emelést, Izrael gazdasági lehetőségeinek a kifejtését kérte, száraz, üzleti alapon, a megengedett nyereség biztosítása és a nyereségeknek szabad valuta-kivitele mellett. A második: Izrael fennállásának két évtizedes periódusa alatt minden pénzügyi köllig: kölcsönök, jótállások, a megfelelő kamatokkal, minden esetben és pontos időben, maradjék talán, teljesítette. Ez pedig jó garancia a jövő szempontjából is. A harmadik: Izrael versenyképes termelésének értékesítéséhez kéri a zsidó pénzügyi világ intervencióját. Nem kívánja és nem akarja, hogy árnyját könyörületből vásárolják, csak azért, mert izraeli produktum. Hanem vásárolják azért, mert jó minőségű és versenyképes, a szabad világban.

Nem több és nem kevesebb!...

Az ágadá új fejezete

Az Izraelbe hazatért zsidó nép eddigelő eredményesen bebizonyította, hogy honyvedelmét és politikai önvalvezetést is sok rátermettséggel, jól csinálja. Utóbb, a hatnapos háború után, komoly siker jegyében látott hozzá közéletének az általános társához, az általán, marakodó, sok pártrendszernek a likvidálásával. Maradt tehát a harmadik front: gazdasági életünk új alapokra való fektetése, amelyhez immár az

NEPSZERÜ TUDOMÁNY

HA A SPORTOLÓK NEM SPORTOLNAK — MEGBETEGEDNEK

S. Israel, a leipzigi Sportorvosi Intézet kutatója érdekes megfigyelést tett: ha az érsportolók abba hagyják az edzést, bizonyos idő múlva, — a „lappangási idő” 4 és 28 nap között van — kellenetlen tünetek lépnek fel. A sportoló nyomást érez a fejében és a szíváján, telnek érzi a gyomrát, fáradt, étvágytalan, szabálytalan a szívműködése, izad és rossz szagú alszik. Mindezeket még hozzájárulhat lelki depresszió, sőt buskomorság is.

Ezek a tünetek sokszor olyan hevesek, mintha súlyos betegség érte volna az edzést abbahagyó sportolót.

A sportoló idegrendszerének bizonyos időre van szükség, amíg az új terhelésmentes helyzetet megszokítja és annak megfelelően veszi át az egyes szervek és szervrendszerek irányítását. Szabályozási zavar esete áll tehát fenn, ami hetekig, sőt hónapokig, eltarthat.

Az orvos ilyen esetekben megfelelő gyógyszereket és étrendet ír elő, melyek megszüntetik a kellenetlen tüneteket, vagy legalábbis enyhítik azokat.

KÁVÉ, TEA ES AZ EGÉSZSÉG

A „Nature” című angol tudományos folyóirat egyik cikkirója dicseri az angolok egyik nemzeti italát, a teát. (A másik nemzeti ital, a viszkít, nem dicseri). A tea csökkent az érmeleszesedés veszélyét és ezért joggal mondható, hogy meghosszabbítja az életet. Ezzel szemben a kávé, különösen ha mértékben felül fogyasztják, árthat a szívnek.

Érdekes laboratóriumi kísérletek vezettek ezekhez a felismerésekhez. Kutató tudósok zsirtartalmú eledelt adtak kísérleti nyulaknak és hozzá tért. A nyulak egészségi állapotja jó maradt, mert a tea szinte „lemosta”, neutralizálta a zsíradékot.

A kísérleti nyulak másik csoportjának a zsirtartalmú eledel után vizet adtak. Az eredmény kevésbé volt kielégítő.

Eszerint a tea jobb védelem a zsíros ételek által okozott kolesterool-képződés és érmeleszesedés ellen, mint a víz. De kívánatos, hogy a teát az étellel együtt, vagy közvetlenül az étekezés után igyunk.

A kísérletek még tovább folynak, de a kutató-tudósok máris feltételezik, hogy a teában van valami, ami gyanít azokat a vegyianyagokat, amelyek a vérerek keményedését okozzák.

MEGNYILT IZRAELBEN
A KOLOZSVAR - BUKAREST - JASSI-I

"FEMINA"

40 éves tapasztalat és gyakorlat.

NŐI RUHÁZATI CIKKEK

A tervezőtől — termelőtől egyenesen a fogyasztónak

Elsőrangú, kizárólag garantált minőségű anyagok feldolgozása.

TEL-AVIV, Mikvé Jiszráél 14. • Telefon: 623245
Az 5-ös és 70-es autóbuzsok megállójánál, az új csomag-fópostával szemben.

PARIZSI LEVÉL

Be

Auer Pál 46 éves magyar nemzetközi ismert szabó gunk barát

Szeretném ismét Uj Kelet olvasóimnak megmutatni Auer nyét azokról a napokról, amelyek az egész világot mint politikust és publicistát, d zetekő jogász véleménye szerében a térség fel?

— Először is ne, hogy mi „madás”, agressz a nemzetközi jótisztázott kérdéskioson elfogad kiaszerlezzék ve Nemzetek Szöve világháború ut Szó volt róla úgynevezett g könyvvel kapcsoló alkalmával 1925-ben Brian mann tárgyalás

PARIZSI LEVÉL

Beszélgetés Auer Pállal a közelkeleti problémákról

Auer Pál emigrációban élő magyar diplomata, nemzetközi kérdések elismert szakértője, országunk barátja.

Szeretném ismerni és az Új Kelet olvasóival megismertetni Auer Pál véleményét azokról a közelkeleti problémákról, amelyek hónapok óta foglalkoztatják az egész világot. Nemcsak mint politikus, diplomatát és publicistát, de mint nemzetközi jogászt is kérdem, véleménye szerint ki volt ebben a térségben a támadó és ki a védő?

— Először tisztázni kellene, hogy mi értendő „támadás”, agresszió alatt. Ez a nemzetközi jog által nem tisztázott kérdés. Nincs általánosan elfogadott definíció. Kísérletekkel velem, amióta a Nemzetek Szövetsége az első világháború után létrejött. Szó volt róla 1924-ben az úgynevezett genfi jegyzőkönyvvel kapcsolatos tárgyalások alkalmával, valamint 1925-ben Briand és Stresemann tárgyalásaival kapcsolatosan Locarnóban, de ez idő szerint még ott tartunk, hogy az Egyesült Nemzetek közgyűlésének elnöke, a román Manescu, a Szovjetunió kezdeményezésére 35 tagállamot kért fel egy olyan bizottság munkájában való részvételre, amelynek feladata az „agresszió” definíciójának megkísérlése. Ennek a bizottságnak első ülése ez év június 4-én lesz Genfben. Izrael valóban nem várható 1968 június 4-ig, hogy megtudja, a 35 állam képviselője szerint mikor fog fenn „agresszió” esete.

— Egyébként — folytatja Auer Pál — ennek a bizottságnak aligha fog sikerülni június 4-én, vagy ezt követően kielégítő, nemzetközi jog szabályként elfogadható definíciót megállapítani, mert az, hogy egy konkrét esetben „agresszió” történt-e, illetve, hogy melyik a támadó fél, az mindig csak az összes körülmények figyelembe vételével állapítható meg. Nézetem szerint, ha valaki agyonlövésével fenye-

zett fegyvert, az rosszul jár, mert szétrocsolt agyvelével már nem fog tudni „jogosan védekezni”. Ugy hiszem, a mondottakból világos, hogy mi az álláspontom. — Indokoltnak tartja-e az arab, valamint a kommunista országok és sajnos, Franciaország azon álláspontját, hogy Izraelnek ki kell irtani az általa elfoglalt területeket és csak ezután kerülhet sor tárgyalásra? — Ami a „jogos önvédelem” illeti, kétféle teória van. Az egyik szerint a támadással való fenyegetés is feljogosít a fegyveres önvédelemre, a másik szerint fegyveres támadás esetén jogos a fegyveres önvédelem. Egy életbevágóan fontos vizit elzárása és emberéletbe kerülő szabotázs van oly súlyos, mint a fegyveres támadás. Aknak elhelyezése nem veszélytelenebb, mint néhány ágyú elsütése. Egyébként csak teóriákról van szó, mert a gyakorlatban az, aki bevárja, hogy a támadója valóban elszüti-e a neki szeg-

vekre támaszkodva. Erkölcsei prédikációkra tehát legkevésbé a földközi-tengeri bázisokra vágyó Szovjetunióknak van joga. — Mi a véleménye az elfoglalt területek, vagy azok egy részének végleges megtartásáról? — Arra nem tartom magam illetékesnek, hogy véleményt mondjak arról, hogy mely területek meg, vagy meg-nem tartása kívánatos a végleges béke és a nyugalom érdekében, de azt tudom, hogy Magyarország az első világháború után sajnos a vesztes Németország oldalán harcolva, területének kétharmad részéről volt kénytelen lemondani. A második világháború után pedig a győztesek egyike, a Szovjetunió, jelentős lengyel és német területeket tartott meg... — Mit tart az UNO Izraelre vonatkozó határozatairól? — Hagyjuk az UNO-t — 1956-ban, a magyar forradalom után a Biztonsági Tanács és az UNO közgyűlése is egyre-másra hozta a határozatokat. Kévtelven egyebek között a szovjet csapatoknak Magyarországról való távozását. Ezeket a határozatokat sem a szovjet, sem a magyar kormány nem hajtotta végre.

— Ön szerint minek kellene történnie a megoldás érdekében?

— Nemzetközi konfliktusok háromféleképpen oldhatók meg:

1.) Olyan nemzetközi fórum döntése által, amelynek rendelkezéseit minden állam tiszteletben tartja és amelynek határozatait, ha kell, nemzetközi fegyveres erő hajtja végre.

2.) Tárgyalások, alkudozások útján, feltéve, hogy azok meg egyezséghez vezetnek.

3.) Fegyverrel.

— Közvetlen tárgyalások visszautasítása nem jelenthet egyebet, mint a fegyveres megoldással való fenyegetőzést. A Szovjetunióknak és Franciaországnak a világbéke érdekében mindent el kell követniük, hogy az arabokat a zold asztalhoz kényszerítsék.

— Hajlandó-e az elmondottakhoz még egyebet is hozzáfűzni?

— Csak annyit, hogy Izrael az utolsó hónapokban Nyugaton igen sok barátot szerzett. Olyan országokban is, ahol nemrégben még legrosszabb esetben közöny mutatkozott. — Ugy hiszem, ügyelniük kell, hogy ezt az általános rokonszenvet ne tegyék kockára. A nemzetközi közvélemény manapság értékes szövetséges...

Irta: Forrai Eszter

A KISLANYOK IS DIVATOSAK AKARNAK LENNI!

Az összes szép és bájos kislányoknak, kétes kortól 6 évesig, gazdag ruhaválasztékot tervezett az „ATA” a szezonra. Vidám stílusú, divatos ruhaválaszték minden napra.

Az „ATA” ruhákat külön a kislányoknak készítik, mosóanyagokból, kényelmesek, nagy szín- és modellválasztékban, kitűnő minőségben, népi áron.

Imá, jöjjen el kislányaival az „ATA” üzletbe és nézze meg a szezon meglepetését, az „ATA” kislány ruháit.

HAT ORSZÁG — HÉT FESZTIVÁL

A Bát-Sévá balettcsoport európai turnéja

A Bát-Sévá balettcsoport, az izraeli táncművészet jeles képviselője, a jövő hónapban megvalósítja régi tervét és közel leghétfői európai előadó körútra utazik, melynek keretében huszonöt napot lép fel.

A 16 tagú balettkar május 7-én indul útnak és első külföldi bemutatózó előadását a firenzei „Maggio Fiorentino” májusi fesztivál keretében tartja. Innen Franciaországba utazik a tánc-csoport, amely a világhírű „Majus Versailles”-ban fesztivál keretében, angol, japán, olasz, indiai, amerikai, cseh és ausztráliai csoportokkal együtt szerepel.

Helsinki-ben, a Sibelius művészeti fesztiválon az együttes május 19 és 21 között három különböző műsort mutat be. Ezután a norvégiai Bergen következik, ahol a Grieg-fesztiválon a legjobb európai tánc, színházi és zenei együttesek lépnek fel. Bergenben a magyar állami együttes lesz a Bát-Sévá balett versenytársa.

A stockholmi fesztivál után Hollandia következik, ahol a Bát-Sévá öt nagyvárosban vendégszerepel, majd Bath-ba repül, ahol Jehudi Menuhin fesztiváljának vendége lesz.

Az európai körút repertoárjába Martha Graham, Pearl Lang, Norman Morrice, Donald McKayle, Glenn Tetley táncműveit iktatták be. Az izraeli koreográfusokat, a Bát-Sévá „házi szerzőit” ezúttal csak Osra El-Rajám könnyed, humoros táncjátéka, az „Ádám és Éva” képviseli. Dani Karavan díszlettel, Pirtos odán és Sergiu Natra zenéje is szerepelnek a fesztiválokon.

Az együttes európai vendégszereplése főleg presztízs tevékenység, mert már előre tudják, hogy jelentős deficiettel fog zárulni. A körút így is csak a Bát-Sévá művészelőadó, a külügyminisztérium és a Szochnut közös anyagi támogatása által valósul meg.

NAGY EMBEREK MONDTAK

Saint-Exupéry: „A szemek vakok, az ember csak a szívével láthat jól.”

Chamfort: „Ha tetszeni akarunk a nagyúri társaságban, bele kell törődnünk abba, hogy sok mindenre, amit tudunk, oktatni hagyjuk magunkat olyanoktól, akik nem tudnak.”

Goethe: „Az embernek minden nap legalább egy kiadalt kellene meghallgatnia, egy jó verset kellene olvasnia, egy szép festményt szemlélnie, és ha az lehetőséges, néhány értelmes szót kellene mondania.”

Voltaire: „A nagy emberek az a sajátosságuk, hogy hitvány ellenségeik vannak.”

R. W. Emerson: „Az emberrel szemben legalább olyan tekintettel kellene lennünk, mint a képpel, amelyet gondosan úgy helyezünk el, hogy megfelelő fényhez jusson.”

Henri-Frederic Amiel: „Kellőképpen elviselni az öregedést, az a bölcsesség mesterműve, és egyik legnehezebb része az élet nagy művészetének.”

MÁSODIK TALÁLKOZÁS

Kelet

„Jaffa, I. utca 4. szám” című kisregényemben, amely az Új Kelet 1963 december 20-iki számától kezdve folytatódatosan jelent meg, két ember pár sorsa halad párhuzamosan: az egyik a Magyarországról bevándorolt Eva és Peti, a másik a jaffai keresztény-arab ápolónó, Loli és szerelmese, a ramallai muzulmán arab Ali. A függetlenségi háborúban kialakult új határokat elvágják egymástól Alit és Lotit. Beirutba akarnak menekülni, hogy ott polgári házasságot kössenek. Eva és Peti a Szociálistól kapott arab lakásban élnek Jaffán. A lakás valaha Ali öccsének volt, aki elesett a zsidókkal folytatott harcokban. Loli kiképzési környezetet és megismerkedik Évával, Ali pedig aznap éjjel, a kijárási tilalom megszűnésével bekopog a lakásba. Célja: megtalálni a falba épített széfet, amelyben öccse a családi vagyon egy részét őrizte. A széfet megtalálja, de üresen. Eva és Peti futni hagyják Alit, mert becsületesebb tartják a látogatás okát. Ali el akar jutni a francia kórházba, ahol Loli várja, de a tengerparton aknára lép, amelyet még az arabok helyeztek el a városból való tömeges menekülésük előtt. A rendőrség őrizetbe veszi Lotit bebizárgó rejtgetésének gyanúja miatt, amely Loli becsületesebb menekülését is érinti. A rendőrség őrizetbe veszi Lotit bebizárgó rejtgetésének gyanúja miatt, amely Loli becsületesebb menekülését is érinti.

Irta: Barzilay István

rat fölött a megfeszített Jézus nézett le, Joszi abba az irányba haladt, míg Roni a földszintes épület ajtajáig akart eljutni. Egy jókora ugrással elérte. Már a levegőben volt, amikor a Jézus-fej mögött előbukkant egy arab légionárius páncélsisakja. Az ajtóhoz érve, hallotta Joszi halál-sikolyát és zuhanásának zaját a kövezetre, s ő maga éles fájdalommal érezte a hátában, amikor bebukott az ajtón.

Uzi százados feje akkor tűnt fel a kerítésen, amikor az arab orvóvész kisse elfordulva, mögötte álló társának, vagy társainak dicsékedett a két pontos találatlalt. Uzi fegyvere kétszer szólt meg és az acélcsizakos fájdalomkiáltása végigzengett az épületen. Uzival egy időben még három izraeli harcos tört be a kijárat felől és a Jézus-fej fölötti ablakon fehér zsebkendőt lengett egy remegő kéz. Uzi mégsem állt meg a lendületében, hanem az ajtó felé rohant, amelyen át befelé zuhanni látta Roni Hármáti közlegényét. A látvány, ami fogadta, nem tört lekedést: fehérruhás ápolónő látt, amint egy cingár, polgári ruhás férfivel viaskodik. A férfi kezében arat tör volt, amellyel meg akarta ölni a sebesült zsidó katonát. A százados nem a gyorstűző fegyvert használta, hanem revolverét. Női sikoly követte a lövést. Csak nem az ápolónőt sebesítette meg? De aztán nagyot fellélegezve látta, mint onlik össze a cingár arab, megmerevülő kezében a térről.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Kániél a vérében fekvő arabra mutatva.
— Ennek a kórháznak az alkalmazója.
— Alkalmazója volt — tette hozzá Uzi. A halott mezei szemei a mennyezetre meredtek. — S most nézzük, mi történt Ronival.
A katonát hátán fektették, zubbonyának jobb oldalán egyre nőtt a vértől. Uzi fölé hajolt.
— Félék, hogy tüdőövsé — szólt meg az ápolónő angolul. — Mindenesetre, próbálják feltenni az ágyra.
Nagy ólálva vágta le az eszméletlen katonát testéről a zubbonyt, tépte le az értvértet, tépte le az ártvértet. A seb érintésére Roni feljajdult.

— Nem hiszem, hogy komoly — vélte az ápolónő. — Az orvos az óvóhelyen van, megvizsgálhatja. Röntgenfelvételt kellene, de nincs áram.
Uzi századosnak egésszégsügyi szolgálata percek alatt munkába kezdett. Előkerült a kötöz, aki az arab ápolónővel együtt ideiglenes kötséget kötött az ápolónő kimerészkedett arca orvosa a helikopteren odarendelt ezredorvossal együtt állapította meg, hogy a golyó áthatott a mellkasban, de legfeljebb csak szúrta a tüdőhártyát és Roni sebesülése nem életveszélyes. A hordozható röntgen-készülék felvételre igazolták az orvosok diagnózisát. Roni eszméletlenül volt, a fájdalomtól injekciók csillapították, a fertőzést megelőző kezelést azonnal alkalmazták. Roni nyugodtan fektették az ágyon, miközben a rendcsinálás folyt. Joszinak sátorvásonnal borított holttestét halottasházba vitték, a kórházi alkalmazott tetemet kopádított és az udvar közepébe a foglyul ejtett jordániai katonákkal mosatták fel.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

— Két őrszemlet hagynuk — döntött Uzi — s közben értesítjük Hármáti alezredest, hogy fia itt fekszik.
Roni megszólalt:
— Ha nem feltétlenül szükseges, még ne értesítsék szüleimet.
Az ápolónő leintette:
— Tilos beszélni a katonáknak, véres állhat be.
— Hallod, Roni? Ez parancs. A nővér melletted viselő hallotta, hogy egy anya, a rokkant felállása mutatva, így oltajta kislányát:
— Látod, drágám, így jár az, aki ezeket az ostoba új találmányokat használja.
(Yorkshire Post)

A HET VICCE
Egy férfi belép a játéküzletbe és titkárkodik az elen, hogy a kártyát telen van játékgéprekerlek. A kereskedő így válaszolt:
— Ugyan, uram, a feyzerek, pisztolyok, kardok és török csupán sporteszközök.
Mire a beférezető férfi felfordult:
— Meg tudja akkor nekem mondani mikor lesz vége a vietnámi olimpiának?
(Stern, Hamburg)

Hétszáz katolikus orvos értekezletet tartott Bostonban, amelyen az egyik előadó: dr. Max Levin, a New York-i Medical College ideggyógyász professzora tartott előadást. Többek között ezt mondta:
— Társadalmunkban a fiatal lányok nagy családadozóvá válnak. Mindenhol azt hallják, hogy a házasságba esik, nem szabad bántani. Minden ápolónő megtanulja ezt.
— Maga igen rokonszenves ellenség, kedves nővér — mosolygott Uzi.
— Istenhívó vagyok, parancsnok — válaszolta az asszony. — Kereszény, katolikus. S most, hogy maguk elfoglalták Jeruzsálemet, a hitem, hogy Husszeint király az Ur parancsát teljesítette, amikor megindította Izraél ellen a támadást. Isten azt akarta, hogy a város, amelyben fiát megfeszítették, egyesüljön és újra a zsidóké legyen.

Uzi hallgatott. Istennek ez az akarata sok áldozatot követelt az ő századától. Főhadnagyát aknamezőn találták meg holtan, két hadnagya közül egyik életveszélyesen, a másik könnyebben sebesült meg és egyedül maradt a parancsnokok közül Kániél őrmesterrel. Ebből az ejtőernyős századból talán a legénység egyharmada került ki épen.

— A jordániai katonák nem hittek az isteni rendeltetésben — mondta —, annyira nem, hogy ilyen egyházi épületekből is lövöldöztek ránk. Két katonám idevért, az egyik itt fekszik előlünk, sebesülten, a másik elesett.
(Befejező rész csütörtöki pészachi számunkban).

KEDVEZŐ RÉSZLETRE
cipőüzlet szobabútor.
Táam Chajim Ltd.
Által. T.A., Allenby 27., utolsó üzlet az utcában. Fiatal házasságok speciális feltételek.

Nem tudták, voltaképpen hogyan kerültek a sikátorba, amely folyosó szerűen szűk volt és lépcsők vezettek benne fel, ismeretlen helyre és magasságra. Félg süketen a rohamgránátok robbanásától, amelyeknek őik dobták be az udvarokba és házakba, a védekező arab katonák kifüstölésére, fardant lapultak a falhoz. A sikátorból szintelenül sülvöltek a gépfegyver- és géppuskagolyók. Az ellenség a lépcsőkön végződő terepről lövöldözött, a terep lehetett lapos háztető, vagy kis tés és a két katoná szinte beleavájta magát a falba, hogy védje őket a kiszéleses, amely mellett meghúzódtak.
— Azt hiszem jobbra kellett volna fordulnunk — vélte Joszi, az őrszemlet. Roni tehetetlenül bólintott. Joszinak most elő kellene vennie a térképet, hogy megállapítsák, voltaképpen hová szakadtak el a szakasztól a számukra ismeretlen területen. Csak hogy minden mozdulat egyenlő lett volna a halállal. A szemközti falat kénytelenek, amely sötétben ódonan emelkedett, lezavara előlük az életet, amely mögötte bizonyára megnyilvánul valamilyen formában. Rettegő emberek élnek ott is, gyermekekért reszkető anyák és öszülők aggódó gyermekek, talán a gyékényekkel fedett kopádán fekszik, vagy talán pince is van a ház alatt és abban elrejtőzködnek. Roni a beér-séval otthonra gondolt, most első alkalommal harmadik napja, amióta ez a véres harc folyik itt, előbb Jeruzsálem körül és most magában az Óvárosban, ezen a lúzas júniusi reggelen, amikor zsidó ember végre áthatott a falakon és izraeli katonák azért harcolnak, hogy az ősi várost visszazsadják a népek. Roni anyjára gondolt, aki félti is és büszke is rá, és apjára, az őszülő halántékú kemény katonára, aki a déli fronton vezényli az ezredét. És kishűzára, Továra, aki a náci-pokolban elpusztult nagymamától örökölte a nevet; Tová most a rádió mellett ül, talán imá is, az irrodában, a transzisztort hallgatja.
Roni és Joszi nem tudták, hogy míg ők a fal mellé lapulva az arab tüzelés megszűnését várják, az óváros másik részén éppen most futja a sófárt a tábori főrabbi. Azt sem tudhatták, hogy a bajtársak most fe-

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

Uzi százados és Kániél őrmester húsz perc alatt teremtetek rendet és rendszert. A misszió papjai halkán járáltak helyiségéről helyiségre, hogy a károkat megállapítsák, hogy katonai teherautókat jordaniai katonákat és már nem maradt más feladat, minthogy Roni sorsáról döntsenek. Az orvosok véleménye az volt, hogy egyelőre nem szállítható.

הומנית גמנסיה

טכניכון

הרשמה לכתות בוקר

ט', י', י"א, י"ב

SAKOK

- ★ **humán**
- ★ **reál**
- ★ **rádió-elektronika**

★ **LABORÁNSKÉPZŐ** ★ **RAJZ** ★ **GRÁFIKA**
★ **PEDAGÓGIAI SZAK TANITOK ÉS ÖVÖGNOK**
★ **KÉPZESERE.**

- **ÉRTEKSEGI BIZONYÍTVÁNY**
- **TECHNIKAI KÉPZETTSÉG**

★ **FOKOZATOS TANDJ** ★ **ÖSZTÖNDJAK**
Részletek és beiratkozás: d.e. 9-1, d.u. 4-8.

ח.י.פ.ה	תל.א.כ.י.ב	תל.א.כ.י.ב
רח' כנפור 5	דרך פינת 126	דרך פינת 44
(בני הועד)	(מול הקריה)	(פ' רח' הרכבת)
למש' התי"י		מתנה מרבי"ח

Interju Beér-S Elijáhu negye

A londoni Earl's Court vasútállomáson 1911. október 4-én helyezték üzembe az első mozgólépcsőt. Kezdetben nem volt sikere. Az emberek olyan bizalmatlansággal fogadták, hogy a vasútigazgatóság egy faláng rokkantot alkalmazott, aki nek az volt a feladata, hogy reggeltől estig a mozgólépcsőn felmenjen és lejöjjön. Így akarták bátorítani az utasok a mozgólépcső használatára.
Allását nem sokára elvesztette, mikor egy vasuti tiszt viselő hallotta, hogy egy anya, a rokkant felállása mutatva, így oltajta kislányát:
— Látod, drágám, így jár az, aki ezeket az ostoba új találmányokat használja.
(Yorkshire Post)

A HET VICCE
Egy férfi belép a játéküzletbe és titkárkodik az elen, hogy a kártyát telen van játékgéprekerlek. A kereskedő így válaszolt:
— Ugyan, uram, a feyzerek, pisztolyok, kardok és török csupán sporteszközök.
Mire a beférezető férfi felfordult:
— Meg tudja akkor nekem mondani mikor lesz vége a vietnámi olimpiának?
(Stern, Hamburg)

Hétszáz katolikus orvos értekezletet tartott Bostonban, amelyen az egyik előadó: dr. Max Levin, a New York-i Medical College ideggyógyász professzora tartott előadást. Többek között ezt mondta:
— Társadalmunkban a fiatal lányok nagy családadozóvá válnak. Mindenhol azt hallják, hogy a házasságba esik, nem szabad bántani. Minden ápolónő megtanulja ezt.
— Maga igen rokonszenves ellenség, kedves nővér — mosolygott Uzi.
— Istenhívó vagyok, parancsnok — válaszolta az asszony. — Kereszény, katolikus. S most, hogy maguk elfoglalták Jeruzsálemet, a hitem, hogy Husszeint király az Ur parancsát teljesítette, amikor megindította Izraél ellen a támadást. Isten azt akarta, hogy a város, amelyben fiát megfeszítették, egyesüljön és újra a zsidóké legyen.

Uzi hallgatott. Istennek ez az akarata sok áldozatot követelt az ő századától. Főhadnagyát aknamezőn találták meg holtan, két hadnagya közül egyik életveszélyesen, a másik könnyebben sebesült meg és egyedül maradt a parancsnokok közül Kániél őrmesterrel. Ebből az ejtőernyős századból talán a legénység egyharmada került ki épen.

— A jordániai katonák nem hittek az isteni rendeltetésben — mondta —, annyira nem, hogy ilyen egyházi épületekből is lövöldöztek ránk. Két katonám idevért, az egyik itt fekszik előlünk, sebesülten, a másik elesett.
(Befejező rész csütörtöki pészachi számunkban).

KEDVEZŐ RÉSZLETRE
cipőüzlet szobabútor.
Táam Chajim Ltd.
Által. T.A., Allenby 27., utolsó üzlet az utcában. Fiatal házasságok speciális feltételek.

Részlet egy készülő regényből

- A „KOHÓ” -

Irtta: Gács Teri

Az öreg Mordecháj készült a minden évi zarándokútjára, föl a Mecudára, ahhoz a megrendítően egyszerű emlékhöz, amely a függetlenségi háborúban elesett fiatalok emlékét őrzi. Ott esett el az idősebb fia, sirja nincsen, ide jár a látogatás helyett. Görösös botjával a kezében, lengő, hosszú ősz hajával, úgy nézett ki, mint egy más világból való ókori bölcs.

Abá Mordecháj — mondta Jozsef, a mázlik —, a kibuc nagyon messze van attól a helytől, hosszú az út odáig, elviszlek kocsin.

Nem, fiam. Ez zarándokút, ezt gyalog kell megtenni. Ha ők meg tudtak halni értünk, hát mi ne tudnánk ilyen kis áldozatot hozni?

Igaz, Abá Mordecháj, de te már öreg és fáradt vagy, nem bírod a nehéz utat, jó két óra gyalogút innen, az Alsó-Gálliból.

Hagyd csak, fiam. A munkádtól sem akarlak elvonni. Majd csak odáérek.

Nehezebb volt ezáltal, mint ahogyan az öreg gondolta. Egészen kimerülten érkezett el a Mecuda aljához, ott megpihent egy padon, azután a nehéz úton fölfele gyakran le-jött egy padra, kis pihenőt tartani. Fent holtfáradtan ült le az emlékmű előtti kis padra. Nagy fáradtságában észre sem vette, hogy illi már ott valaki, szintén öreg ember. Mindkettő megett már ott volt az élet nagyobb része, előttük csak a kiszámíthatatlan rövid útszakasz. Körülbéli egykorúak lehettek, de csak lát-szatra, mert mint később kiderült, az egyenesebb hátú, a simább arcú, a nyugodt mosolyú Kardos István öt évvel idősebb volt az öreg Mordechájnál.

Eleinte csak szótlánul ültek a kis padon. Mordecháj keményen szorongatta a kezében görösös botját, amely mankót pótol. Kardos kezében csontfogantanyús sima, elegáns jászág. Valamikor ezüstlemez viselte rajta tulajdonosa nevét, de megté-pázta az idő, csak az erősen üg szegessé-kék tartották még kis maradvékát.

Nehezen ismerkedtek. Hol a földet kapargálták lábuk előtt botjuk hegyével, majd szétfutott tekintetük a tájké fenséges szépségén, viruló pompáján, az emlékműhöz felfelé kanyargó, ibolyákkal és tarka virágokkal szegett meszerű utakon, a nyílegyenesen felnyúló fenyők friss zöldjén. Úgy álltak ezek a fák az út mentén, mint óriási gyertyatartók, amelyekben zöld ünnepi lángok égnek. Azután visszatért tekintetük az emlékműre erősített egyszerű fémtáblára, amely hirdette a napot, amikor ez az ősidők történelmi emlékeivel teli és új vérell áztatott föld, ősi jözon, de új áldozással ismét zsidó kézre került. Majd kíváncsian egymást nézték, mint két egymásra utalt gyerek, osszadózó bizalmatlansággal és öreg szemlélésben eszedesen kigyúlt a közlekenység vágya. De még nem tudták legyőzni az egymás közötti távolságot. A nézésük megint visszaröppent az emlékhöz. A reszketőkező, hajlotthátú fiatalabbon meg-látszott, hogy ez az emlékhöz legtöbbször mond neki abból, amit a szeme átfoghat, többet a pompázó virággyaknál, a hegy-oldalokról integető, ragyogó, pompás épü-leteknél. Mindezt emberkezek teremtettk, míg ez az egyszerű, puritán, kis kő, ember-életéből épült.

A másik, a szemmeláthatóan is könnyedebb és gondatlanabb, még öregségében is, áruló szemekkel azt kereste, ami élvezetet nyújt. Tekintete néha odasiklott az igénytelen köre, de érdekelte nélkül, kö-zömbösen, érzések híján.

Vége mégis győzött a kíváncsiság és a közlekenység vágya. Hiába, az öregség közlekeny. Szeretnek beszélgetni, hiszen ritkán akad alkalom, hogy meg is hallgassák őket. A fiatalnak nincsen ideje. Fut a saját élete után. Az érdeklő, ami jön és nem az, ami már a múlté. Nem ér rá megállni lejárni utak mérföldköveinél. Az öregek csak emléke-zenek egyedül, legalább eltelik az idejük. De ha két öreg összeakad, ha sohasem látták egymást, semmit sem tudnak egy-másról, azt sem tudják, bizhatnak-e egy-másban, mégis mindjárt eltróli mindent a jelenlévő nagy összekötökopocs, az öregség. Valami olyan nagy összetartozást je-lent két ember között az idegenkedés tudata, hogy hamar enyhül az idegenkedés érzése

és megdönti az idegenkedés érzésének elvá-lasztó falát.

Azért mégsem indult meg mindjárt a beszélgetés. Még nézték egymást, még vissza-visszatérő tekintettel, de már ismer-tesen. Felmérte egymást ez a két tekintet. Próbálták találgatni, ki mennyit ér, hiszen külsőleg nagyon különböztek voltak. Annyl volt csupán a hasonlatosság, hogy mindkettőn öregek voltak.

Vége az idősebb, a könnyedebb, a mo-solygósabb kezdte:

— Bizonyára idevaló vagy, erre a tájra?

A másik tagadólag rázta a fejét.

— Azt hittem, ide jársz pihenni?

A hajlotthátú Mordecháj ráfüggesszette fénytelen szemét az emlékműre és nem felelt a kérdésre. Majd, mintha az első kérdés csak most nyert volna életet a tudatában, arra felelte:

— Nem, nem itt lakom. Vagy félnapj járásra van innen a kibucom.

— Régen vagy itt az országban?

Halvány mosollyal legyintett a kérde-zett:

— Nagyon régen. Még egészen fiatal fiú voltam. Úgy tizenöt éves.

— Szüleiddel jöttél ide olyan fiatalon?

— Akkor már nem voltak szüleim.

— Hát akkor... mi hozott ide?

— A szívem.

— Talán szerelmes voltál? — volt a hamiskásan nevető kérdés.

— Igen. Szerelmes voltam... ebbe a földbe... akkor... és azóta... mindig.

A másik könnyedén, gúnyosan fele-vevett.

— Mi az? Talán idealista voltál?

— Az voltam. En is túrtam ezt a földet évtizedeken át. Adtam neki verejtéket és vért... sok vért adtam neki... drága vért... Mit gondolsz, mitől zsidólemek itt a mezők és a hegyoldalak? Azt hiszed, mindig ilyen volt minden... itt körülöt-tünk... ez a magaslát, ez a virágföld... azt hiszed mindig ilyen volt? Romok... romok... sziklák. Ez itt valamikor régi védővár volt, régen, kétezer évvel ezelőtt, nem maradtak csak porladó sziklakövek. Az én időmben, amikor én jöttem, sivár sziklavilág volt. Azután jöttünk lassan, öregek és fiatalok, lassan lett minden, ahogy van. Az egyik fiam is itt dolgozott ezen a mecudán, hogy ez a mindennél szebb és emlékezetesebb hely olyan legyen, mint amilyenek most látod. Úgy látom, nem régen vagy az országban.

— Nem túl régen, de nekem már ez is sok. Szóval, egyik fiad itt dolgozott?

Hány fiad van?

— Kettő volt.

— Mi az? Elhagytak?

— El.

— Hova mentek?

— Ahonnan nincsen visszatérés.

— Csak nem haltak meg?

— Meghaltak. Itt haltak meg. Itt is születtek. Az anyuk is. Olyan lányt vet-tem el, aki itt született, hogy egészen ide tartozzam, ide legyenek köve minden szőlő-lal. A fiúk... Istenem, de szépek voltak! Dallások, erősek, izmosak. Büszke volt rájuk a kibuc. Nem volt ott még két ilyen szép fiú.

— Talán ők is a földet túrták?

— Azt is. Az egyik földműves maradt, de sokat olvasott, művelt ember volt. A másik is visszajött a kibucha orvosnak...

— Talán járvány vitte el őket?

— Az. Onfeláldozási járvány. A hazáért, ezért a földért, a szülőföldjükért. Odaadták az életüket, hogy élhessenek azok, akik utánuk jönnek. Az egyik, az orvos, a füg-gelenségi háborúban esett el, kötelesség-teljesítés közben. Egy sebesült akart biz-tos fedezékbe vinni és ő is ott maradt. Micsoda idők voltak azok! Függetlenségi háború! Megrészegett mindenkit ez a két szó. Ki bánta akkor az életet? Azt saj-nálta, hogy nincs kettő, hogy odaadhas-sa a hazának. En már akkor öreg voltam. Nem kellett az én életem, pedig milyen szívesen odaadtam volna helyette. Igen. Az orvosfiam, az ment el először, a füg-gelenségi háborúban. A másik, a fiatalabb, az megmaradt. Még nyolc évig volt egy fiam, de azután, a Szináj-hadjáratban ő is elesett. Petách-Tikván, a Jád Lebánim-ban, ott van a fényképe a többi között. Ha egyszer arra járnál, megnézhetéd. Nagyon öreg vagyok már, jól túl a nyolc-va-non, de erre a két helyre elmegyek min-den esztendőben, amíg bírnak a lábaim. Sirjuk nincsen. Ehhez az emlékhöz és a Jád Lebánimhoz Petách-Tikvára ölmé-

gyek minden esztendőben egyszer. Ezek az én sirjaim. Itt a nagyobbiké, amott a kisebbé. Hősök voltak ők... az én fiam.

Kardos kurtán felnevetett.

— Hősök! Nevelés. Mi hasznuk volt a nagy hősiességből? Volt fiatal életük és nincs. Volt két fiad és nincs... Itt vagy, mint a szedett ág, talán még nagyon szegény is vagy.

— A kibucban senki sem szegény. A kibuc nagyon megbeszél engem.

— Talán még jól sem mersz lakni, mert nem tudod már ledolgozni, amit megesez, mert hiszen te idealista vagy.

— Az. Az voltam és az vagyok ma is.

— Nagyszerű! Es mi van neked ebből a nagy idealizmusból? Az üres tenyered és a könnyeid. Ugyan messzire jutottál. Az életet itt élted le ebben az országban, dolgoztál, verejtékeztél, most aztán az üres tenyereddel törölgetheted a könnyeidet. Ugyan nagy érték az idealizmus, ha ennyit kamatozik.

Két öreg, rémült szem csodálkozással nézett a beszélő diadalmos arcára. „Gonosz ember ez” — sügta az emlékeztető és fel-háborodástól kalapáló szíve. Fuldokolva felelte:

— Ebben az országban bűn ideológ nélküli élni.

— Ismét felhangzott az előbbi kurta, gú-nyos nevetés.

— Tudod mi a te idealizmusod? Szép, színes léggömb, amiben mások gyönyör-ködnek, a te számodra szétpatant és beül üres. Vagy szép, nagy papírszárkány, szép, hosszú, színes papírszalagokból kivágott farokkal. Száll, száll jó magásra és amíg bálus utána, hiszen te eredetileg olyan magásra, elszakad a spárga és te ott na-radsz őrés marokkal. Ne gondold, hogy én nem voltam idealista, de a saját életem volt az ideál. Minél jobban élni! Minél könnyebben! Ez után futottam. Ez volt az idealizmus, amely jól fizet. Ha a má-sok kárára, sebj! Soha nem válogattam az eszközökben, csak a célt néztem. Aki utamban volt, azt féltettem. En is hoz-tam áldozatot az ideálért, de nem a magam életét, hanem a másokét. Ha tudnád, hogy gurult hozzáam a pénz. Nem éppen azon az úton, amit ti, áldozatos idealisták becsü-letesnek mondanátok. Látod, ezt most ve-szélytelenül meggyónhatom neked. Te vagy az ismeretlen pap, én vagyok az ismeretlen gyónó, talán soha többé nem látjuk egy-mást. Gyónok, pedig nem igen veheted már hasznát az én tanulságos gyónásomnak, mert már kiszikkadt a csontjaidból a véle. Pedig itt is megförtém már az én kis levesemet.

— Hallgass, hallgass, úgy beszélsz, mint egy istentagadó.

— Isten! Egy Isten ismerék, és ez a pénz. Azt imádtam mindig. Az előtt haj-

tottam térdet és meghallgattam. Amint hozzáam a pénz és mert volt pénzem, azért tudtam megszabadulni az európai pokolból. Pénzért mindenre képesek az emberek, csálni, lopni, rabolni, gyilkolni és ha úgy kerül, hánt menteni is. Volt sok pénzem és sikerült. Ha minden bűnt, gazságot, aljasságot, amit elkövettem, odaállnak a törvény urai elé, egy életből nem telnek ki a börtönövek száma, amit megérdemel-nék. Most már nincs mitől félnem.

— Szörnyű ember vagy!

— Ugyanazok a férgek fognak meg-enni téged is, mint engem. Azok nem válo-gatnak. Nem azt keresik, hogy ki volt az idealista, a nagyilekő, a becsületes, hanem kin van több hús. Nem gondold, hogy hasonlítanak az emberekre?

— Olyanokra, mint te vagy. Ittözöm tőled — hördült fel az öreg Mordecháj.

Ínkább talán irigylhetnél. Ha tudnád, hogy milyen jól éltem. Jártam a nagy városokat. Megízleltem minden ké-nyelmüket, minden élvezetüket és minden rejtett örömeiket. Minden ajtó kinyit elő-tem, mert volt sok pénzem és nem volt lelkismeretem. A pénz segített, hogy ki tudtam hozni a harminecéves fiamat a vas-függetny mögül, holott csak öregek jöhé-tek. Állást is kapott mindjárt, aminél ki-érkeztünk. Persze, volt jó összeköttetésük. Magasrangú ember, akinek még odát, sok évvel ezelőtt, nagy szívességet tettem. Néhány jó pénzszerző tippet adtam neki. A tippetek én loptam, más llt érte örök-ben és mi szerették vele a pénzt. Ő kös-jött és hamarosan odabállt. Amint meg-érttem, mindjárt segített. Ne gondold, hogy jószágból, hanem mert tudta, hogy vannak dolgok, amelyekről jobb, ha nem kerülnek nyilvánosság elé.

— Ne folytasd — hörögte az egyötöt Mordecháj —, ne folytasd. Nem akarlak tovább hallgatni. Ne ferdíts meg ezt a helyet szennyes vallomásaiddal. Mi közöd hozzád? A nevedre nem vagyok kíváncsi. El akarlak feleltetni.

Fel akart kelni a helyéről és kereste a mankóját, hogy elimessen, de erőtelmi visszahanyatlott. A felindulás elvette az egész erejét.

— Dehogyan nem folytatom — mondta a másik —, jól esik egyszer kibeszélni magamat valaki előtt, aki már nem árthat nekem. Neked sem ártana egy kis tanul-ság, bár már késő van kisé. Szóval, a fiamból azonnal főmérnök lett és azóta is nagyon szépen halad. Mindenkit féltet, aki az útjában van. Ugyes fiú, nem válogat az eszközökben. Engem is próbált félre-állítani, de ez nem sikerült neki. Most élek, mint hal a vízben, a magam kis leve-

(Folytatás a 9-ik oldalon)

A ZSIDOK EGYIPTOMI KIVONULASA
A fenti rajz a 15-ik században készült híres Hagádát illusztrálja. A pergamen-kéziratot és a hozzá tartozó színes rajzo-kat (illuminációkat) Jicchák Ben-Szimchá, az akkori idők híres kézirattulósója és illusztrátora készítette.

Szombati Sár

"A le

Másfél évtiz
Hollywood
Reggel fél
ver a telefon. Upp
aki akkor betve
ser, a hatalmas
filmproducer film
vinni „Lanny Bu
gényét. Ugy
hogy én trom a t
vet. Hivjam fel
másik „rosszul al
duert, akivel egy
ról telefonoztak.
Egy óra mulva
vele, együtt
Még egy óra és
merrel, a filmp
lóságos vezetője
lősevel ülök. P
valaha, Hitler e
met film cészára.
a Sinclair regé
alakítsam át. V
nőcök valutahan
néfét, amelyről
sen az eredeti
sines. Sinclair m
zest. Pommer az
jek vele Berlinbe
nen könnyebb les
Visszatartom. I
Akkor még túl
tak sebéim. Ausc
égetett apám és
konom emléke t
edemnek. Jó
Hollywoodban. H
lár fixet fizet, am
a szcenárió t
globális honorári
pókból dolgozom
Pommer többször
kéziratot. Majd
lem vészett, má
fűtásra

„Amikor Pomme
tem, Sol Lesser
filmet rendel ná
te felver, várt
ajánl. Ajánl? De
el. Például egy é
riaszt fel álmo
megvadt előfá
megvadt óráng
gyek a forgató
hatásosabb. Egy
úgy találja, hogy
tanulmányoztam
Cheatka estmpár
giját. Több nap
nem a csimpány
hogy alap
merhessen. Lev
lanszor megismé
fontosabb Cheat
lélektana, dear
hori”

„Két évvel kés
is már visszatér
ba, felhív Palló
nagyvív filmp
egy forgatóköny
retné velem ir
leforgatnék. El
rál, hogy az Új
regény plusz pé
történet. Szóval
nek filmlere val
én kezdtem Hol
munkát. Elvállal
pelem eredeti
Pallós el van.
Ebből aztán Bra
ben leprodokálja
fűrt nach Berli
met. Pocsék. Az
hány német fil
át, — Brauner f

Hát így...
Tábori P
regény
negyvenöt (pon
nem tud lézám
fiction”, tehát
ción, tényeken al
megteremtője ig
ezzel az egyetlen
hollywoodi filmit
latait. Böles mos
boesztással. Am
hiszen ott is
mínt mindig az
Negyven éve pu
irodalmat, törté
zóművészeti tan

Szombati Sándor londoni levele:

"A legfontosabb-Cheetah csimpánz lélektana!"

Négy évtizedes írói pályafutásáról beszél Tábori Pál

Már négy évtizede történt Hollywoodban, meséli. Reggel fél hatkor felvonta a telefont. Upton Sinclair, aki akkor hetven éves volt, a híres "nemalvó". Sol Lesser, a hatalmas független filmproducer hírneve akarta venni "Lanny Budd" című regényét. Úgy határoztak, hogy én írom a forgatókönyvet. Hívtam fel azonnal a másik "asszal alvót", a producer akivel egész éjjel erőltetve telefonoztam. Felhívom. Egy óra múlva találkoztam vele, együtt reggeliztünk. Még egy óra és Erich Pommerrel, a filmproducer és feleségével ülök. Pommer, aki valaha Hitler előtt, a német film csillaga, mindenható ura volt, azt akarja, hogy a Sinclair regényt "kissé" alakítsam át. Vegyem bele a néki valótámasztó történetet, amelyről természetesen az eredeti műben szó sincs. Sinclair már beleegyezett, Pommer azt kéri, menjek vele Berlinbe. A helyszínen könnyebb lesz a munka. Visszatartom. Hogy miért? Akkor még túl frissen voltak a sebek. Auschwitzban elrejtett apám és számos rokonom emléke tiltotta, hogy odamenjek. Jó, írjam meg Hollywoodban. Heti 500 dollár fixet fizet, amíg csinálom a szcenáriót s utána egy globális honoráriumot. Hónapokig dolgozom a könyvön. Pommer többször átírta a kézzel. Majd amikor végre végeztünk, másokkal adja átírásra.

szakkönyveket. Berlinben szerzett filozófiai doktorátust, Budapestben államtudományt és évtizedek óta angolul ír. Ha valaki azt mondhatta, hogy "semmi sem idegen számára, ami emberi", Tábori, a műfajok virtuózán nyugodtan elmondhatja, magáról, hogy minden otthonos számára, ami az írás ezer változatával kapcsolatos. Leg-

gen számára, ami emberi", Tábori, a műfajok virtuózán nyugodtan elmondhatja, magáról, hogy minden otthonos számára, ami az írás ezer változatával kapcsolatos. Leg-

barátom vét a szabadság ellen, azt is kimondom. Ha szövetségeseim, akkor is... Egyenes vonal ez, máig, amikor a szovjet és a görög kormány által börtönbevetett írók kiszabadítására alakult bizottság referense. A komitóban való részvételre olyan embereket bírt rá, mint Arthur Miller, David Carver, Rosamond Lehmann. Az ezekben a napokban, Londonban megrendező nagygyűlésen számos világhírű író szólt fel, többek között Alan Bullock, Harold Pinter, Graham Greene, Rebecca West, Günther Grass és Pierre Emmanuel. Ezen politikai magatartásáról Emberi attitűdjét táblán Mikos György mondásával jellemezhetem. Mikos egyszer ezt mondta valakinek: — Nagyon vigyázz Tábori! Képes arra, hogy a hátd mögött állást szerez neked.

Dr. TÁBORI PÁL. "A legjobb jelenetemet nem csinálták meg..."

A "KOHÓ"

(Folytatás a 8-ik oldalról)

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

Esszes írói jogait. Persze nem talált vevőt rá... Valóban, nem vigadni való, hogy Tábori Pál, akinek a legtöbb civilizált nyelvre lefordították műveit, akinek filmjei, televíziós játéka a világ minden részén futnak, így beszél.

Zsolt Béla jut az eszembe, aki egyszer így vallott nekem: "Ha a bankszakmánál áldoztam volna tehetséget, álmatlan éjszakáimat, erőfeszítéseimet, ma tisztelettel ennyit keresnék".

Mégis, mi az öröm abban, hogy az ember író? — Kérdem. — Az ember azért ír, mert nem tehet másként. Akár tetszik, amit művel, akár nem: az író ír. Az írás maga öröm. I have fun. En jól mutatok. Aztán öröm az, amikor az ember felfedezi, hogy az olvasók szeretik műveit. Nem a mesterségbeliek értelmét ezalatt a kritikuskokat, hanem az olvasót. Marcel Brandin, aki ma Malraux, a francia kultúrügyminiszter titkára, miközben a repülőgépen volt, amelyről a megszállott Franciaország területre kellett ejtőernyővel leugrania, a "They came to London" című regényemet olvasta, amelyben a francia ejtőernyősökről, Franciaországról és Párizsról is szó van. Mikor kildetéséből szerencsésen visszaerkezett, közzétett levelet írt, amelyet ma is őrzök.

Más író az albumot mutogatná, amelyben hasáboz, oldalas cikkek foglalkoznak műveivel. Meg a falon függő diplomákat, kitüntetések emlegeteit. Tábori ilyenekkel traktált: — Egyik könyvemet nem kevesebb, mint harminchat angol kiadó utasította vissza, míg végül a harminchetedik kiadta. Ma is van az íróasztalomban két regény, amelyet a kutya sem akar. Nincs beérkezett író. Minden műveléssel újra vizsgálja meggyűnk és előfordul, nem is egyszer, hogy elbukunk. Van egy novellám: "Határállomás" a címe. Tíz éven keresztül vándoroltatták ügyvédek és szerkesztők a szerkesztőségem szerkesztőségéről-szerkesztőre, míg végül egy holland lap felfedezte. Azóta a világ minden részén megjelent.

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

Öreg orosz zsidó mácsiz cipel haza

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

...és megfogtam és van egy gazdag fiam, nála, hogy nem akaszodom érezek az anyakába. Rengeteg a pénz. Villa, autó, nagy jómód! Csak tudnám, honnan szerzi azt a sok pénzt? Bizonyára akadnak, akik tudják, de ki meri szóvá tenni? Nagyon fájdalmasan kavargtak az agyában. "Hiába" — gondolta mély keserűséggel és még mélyebb megvetéssel —, "ebben az emberi dzsungelben, mindig a tisztá az ideál, az önzetlenség, az áldozatok az élet gyenge rabslóigáit, mert ennek az emberi dzsungelnek iratlan törvénye, hogy az erősebb, az erőszakosabb, az önzőbb, legyőri a gyengébbet."

Mai héber költők

Jehuda Amicháj

Jehuda Amicháj, a költő, író, műfordító, színpadi szerző, 1924-ben született Würzburgban, Németországban. Szüleivel együtt 1936-ban alijázott. 1942-től 1946-ig az angol hadsereg zsidó brigádjában szolgált, 1946-tól 1949-ig a Hágáná különleges akcióiban vett részt. Aktív szerepet visz a Negev-ért folyó küzdelmekben és a Pálmách hadműveleteiben.

Eddig négy verseskötete és egy vers-válogatása, egy elbeszélés-gyűjteménye, egy regénye és két színműve jelent meg. Számos hangjátékát sugározta a Kol Jisraél és igen sok külföldi rádió.

1966-ban és 1967-ben résztvett a spoletoi költészeti fesztiválon, ugyancsak 1967-ben a modern költészet Londonban rendezett nemzetközi ünnepségén, e helyeken Izraélt képviselve.

Fenti életrajzi adatait, kérésünkre, ő maga adta meg. A költő szerénységét nemcsak az önéletrajz szűkszavúsága mutatja, hanem az is, hogy meg sem említi benne azt, ami pedig köztudomású: hogy két ízben is ő lett az első a Kol Jisraél hangjáték-versenyén.

BUCSU

Az autóbusz hazavisz engem,
de Téged visz melőlem, kedves,
nem látjuk egymást soha már.

Szélben a számtáblája
úgy zörög hátul,
ahogy az én szívem fog
zörögni máttul.

OTT, AHO! MINDIG IGAZUNK VAN

Ott, ahol mindig igazunk van,
sohase hajt ki
tavaszi virág.

Ott, ahol mindig igazunk van,
kemény a föld, ledöngölt,
akár egy udvar.

Csak a szeretem és a kétség
teszi a földet porhanyóvá,
mint a vakondok, vagy a szántás.
S hol a lerombolt otthon állott,
suttogott szónak van keletje.

NEM TUDOM MÉG

Nem tudom még, mi jó nekem, nem tudom még, mi
rossz nekem,
de hagyjátok: mint új kecsi, olyan legyen az életem.
Ne oktatgasson senki se: most ezt tegyem, most azt tegyem,
a ha látom, rossz a masinám, megjavítom, hogy jó legyen.

FELEDÉS

Por, por telepszik a világra,
a por az Isten fáradtsága,
száll kérdésre, válaszra, száll a
megváltó angyal búcsújára.

KÖLTŐ

Csillagzatok vesznek körül, ez balsors, az szerencse,
ki lesz, aki céltalant, a hasztalant szeresse?
Mint víz korszóban, élek én, de utamat keresve:
legyek én, ki a céltalant, a hasztalant lefesse!

IDEGEN SZIV

Kevés ölelni való van, a világ kő: rút, rideg.
Ezért szeretek követni egy-egy idegen szívet.
Ez vígan, dalolva kezd, az sikoltva, olyan ijedt,
ezért szeretek ölelni egy-egy idegen szívet.

APÁM

Angyalok lábnyomát látta apám az imák főnyelében.
Mutatta egy-igaz útját, én meg egy tucat útra léptem.
Ezért volt derűs az ő arca, ezért lett komor az én képem:
árkolt, mint ócska falmapár dátumaim sűrűjében.

SZELROZSA

Élek a nyár szaka mentén, a szív partyonala mentén,
szürke kövek huzamában, szeretet drága bilisenén,
melyén fekete hajóknak, a fájdalom alacsony szintjén,
a meredek vágy magasában, a korban, mely ehlán, mint én.

VÉGIG

A sofőr megkérdezte, mi meg feleltük: végig!
Mire csak vállalt vonta: ő addig hajt, míg kérlek.
Bekénkel, éveinkkel fizettük neki bérít,
s az életünk őrés lett, az vésztelen végig.

FAGGATÓZÁS

Arcom nyílt arc lehet, mert fölém kérdezik
a gyermekek az órák. Korait-késeit
közlök türelmesen, majd remélve, hogy segít,
a Legtöbbségtől kérem időnk kérdéseit.

NE FÖZZ GÖDÖLYET...

Fekszik a barcos a nyárban, nem hallgat már a nevére,
rózsa nyílt fiatal testén, csodogát abból a vére,
vékony csercke, szívárog — rettent nézni ez érre:
főz gödölyét, ime, Isten, anyja könnye-tejébe.

10 Uj Kelet 1968 IV 12

Letűnt idők, régi ünnepek

Írta: Salamon Mihály

Ilyenkor, tavasszal, ünnepek jöttével mindig utrakelek. Nagy utazást teszek, de csak egy dolgotlan. Ennek ellenében végigjárom ugyszólván az egész Erdély-széli Szilágyságot, ahonnan a családom való. Több, mint 50 éve elkerültem onnan, 13-14 éves voltam akkor, de a gyerekkort, az Ifjúságot mégis a Meszesalja, a hepe-hupás szilágysági tájak jelentik számomra.

Hogy mi akar lenni a lázas tavaszi átokfutás nálam, arra eddig még nem tudtam rájönni. Azt hiszem, olyasvalami ez, mint mikor a bűnös visszatér a tett helyére. Szeretnék rájönni, vajon a dolgot hol véstem el. Hogyan kellett volna másképpen elindulni, jobban csinálni?

De lehet, hogy másról van szó. A gyerekkor napsütött tájait keresem, amelyekre ott később olyan komor, sötét felhők borultak.

Zilah — olvasom a vasutállomás régi tábláján. Könnyű gyerekleptekkel haladok végig a hosszú főtérre, amely a városba vezet. A főtéren régi ismerőseket üdvözölök a kis kőangyalokat, amelyek a kut peremén a langyos ártói vizet apró kannákból olyan kitartóan csurgatják a tereferő kis cseledek korszójába. A Wesselényi szobor meg a régi kollégium felé is barátságos pillantást vetek, de utána mindjárt visszafelé az Alsóvár irányába sietek. Pészách előtt vagyunk, gondolom magamban, Lusztig bácsi udvarában ilyenkor folyik a máceszsütés. Hogy lehet, hogy a patak partján, a hid előtt a friss pászka meleg illatából semmit nem éreztem?

Aztán hirtelen rájövök, hogy mindez már nincs. S hogy nem is lesz többé. S akkor behunyom szemmel, az emlékezés apró lámpásával az egyes utcákat kutatom át, elejétől végig. A Király utcát, a Krassna utcát, a Wesselényi utcát, meg a többiket. A régi

ismerős arcokat keresem, pedig már tudom, hogy hiába. — Nézd csak, itt laktak a „nagy” Weiszok, ott meg a „hosszú” Markovicsok, — volt rövid Markovics és kis Weisz is, — lejjebb a főtérnél a malmos Jakabfi család emelet „palotáját” pillantok meg.

De meglátogatom a szegények házatát is. A főtér Smerli bácsinak a patak partján álló dűledező viskóját, a Wesselényi utcát sötét pincelakást, amelyben a „vizes” Iszák beteg feleségével emberemlékezet óta lakott — az artézikut létezésé előtt ő szállította házról-házra.

Slomo Jedidjá Seelenfreund: Chád-Gádjá A Kolozsváron, 1938-ban megjelent illusztrált Hágadából, amelynek összes rajzait az akkor Jeruzsálemben élő, néhai Slomo Jedidjá Seelenfreund készítette, bevezetőjét pedig Szabó Imre, az Uj Kelet munkatársa írta.

lantom meg. A plecter sarkán volt a Brodék nagy pálinkamérlege, a Vasut utcában a Ternér-féle nagy farraktár.

ra sovány gebéjével az ivóvizet. Utána a fapiac dohos lakásában a másik, az „esernyős” Iszák népes családját látom, mellette a sötét műhelyében vakoskodó Weinberger szesztart és így sorba a többieket.

Istenem, micsoda tömény, békebeli szegénység volt az. A régi zsidó ember olyan beletörődéssel adta meg magát neki, mint a görög tragédiák hősei a sorsszerű, megváltozhatatlan elrendelésnek.

Messziről visszatérte sokszor gondolok rá — egy titokban belül, — vajon a későbbi szörnyű sorsharang felidézésében nem volt-e valami kis részük a „nagy” Weiszoknak, Brodóknak, „hosszú” Markovicsoknak, meg a Jakabfiaknak, — és a világ többi gazdag zsidójának, — a vizes Iszákok, meg a Smerli bácsi embertelen sorsában, melyet olyan egykedvűen, némán néztek végig?...

TENNI

Mig a kapu be nem eszűdik, minden tudás ki nem tudódik, mig maga az ember nem lesz más, buzgó vért nem köt alvadás, mig el nem tűnik minden homli, ami forr, meg nem szűnik forni, mig minden lyuk be nem dugódik, minden szabály ki nem szabódik, mig élette nem lép a törvény, mig élette be nem zárja Isten, tenni, mig nem kell menni innen!

Talán a szabadság ünnepeinek jövele okozta, de tény, hogy minden társadalmi válaszfal leomlott a zsidók között a máceszsütés idején.

A pászkát nálunk „kalákában” sütötték. Minden nap más család volt soron. A legszegényebb család pászkasütéséhez is eljöttek a leggazdagabb zsidóasszonyok is. A pászkasütés előtti kézművesség lezuhant ujjakról az aranygyűrűket. Mind egyformán bekötötték a fejüket

és aztán órákon át egymással versenyezve, kipirult arccal, boldogan forgatták a nyújtófát az egyre vékonyodó tésztalapok felett.

A boldog hangulat az udvaron hancurozó gyerekekre is átragadt. A külsőleg tehetetlen, félíg éleget máceszarabokat majszólvá, számban, — de apró gyerekszívkövekben is, — az elővenő gyönyörtől innep izét illatát, hangulatát kóstolgtatták már.

A zsidó társadalmon belül galuti „hierarchia”-ról mi, gyermekek valójában nem sokat tudunk. A szörny rabbiaknak „nagy” szövegében megterített szederasztalt, — amely felett szőcs kanocával nappali világosított árasztott a hatalmas petróleumlámpa, — én hisztem nem cseréltem volna fel a mesebeli fejedelmek asztalával sem.

A mi szederasztalunk nemcsak a nagy eszládot gyűjtötte magához, hanem a házonkba időnként behatéró „apochok” közül is jönehányt. Aztán ott volt mindig Reb Zalman, az öreg kékítőúr, meg Nochem bácsi, a „talus” zsidó, akik az erdélyi országutakat évek óta együtt rőtötték. Az édesanyám pártfogoltjai voltak, a padlón volt a kvártélyuk, ha hozzáink bevetődtek, s ezt a „bevetődést” pészách táján esze mulasztották el.

A szeder így nálunk az ünnepi aktus mellett a régi zsidótípusok, — az erdélyi zsidó „fölkör” — kedves alakjainak a felvonulása is volt. A szeder utáni mesék, amelyekkel bennünket traktáltak, a kora hajnalba nyúltak bele. Akkor tértek csak egy-két órai nyugovóra, rendszeren a konyha padlóra ágyazva meg maguknak pontosan a fehér vászonnal leborított hatalmas ciberészéza tövében.

A miért azonban ünnepe előtt a hagyományos szilágysági kirándulásra évente elindulok, valójában — úgy érzem — nem egészen ezekért a dolgokért történtek.

A karbid lámpákkal kivilágított, ünnepi arcot öltött templomtól van, s azonnivül azért a kifestőnk, aki akkor voltam, ahogy vadonatúj kéi matröz ruhában testvéreimmel együtt az apám mellett állottam. Az új matrözruha finom bolti szagát még ma is életemben érzem, de a templom, a kisváros, az akkori erdélyi zsidó élet, — mintha nem 50, hanem legalább 500 év messzeségbe távolodott volna el tőlem.

Az ottani zsidók, a templomok és a többi matrözruhás kisfiu mögött azóta valami furcsa sötétség, láthatatlan fátyol ereszkedett alá. Ez rejti el őket a szemünk elől.

De a kirándulás arra is jó, hogy a sötét függönyön innen meglássam az új földet bevilágító új napsütést, mely az azóta új életre támasztó kis matrözruhások boldog tömegeire árasztja meleg sugarait.

Amig zsidó fiúk kezében zsidó fegyver lesz, az ő életük, életkedvük, jövőjük biztosítva lesz. A munkás népköznapi és a napsgazdarenci ünnepekön egyaránt.

Napjainkban és azon is, mindig — mindig.

Egy magya Bércz

Ha valakinek eltellett története az újsgiró figyelme hallgatja, jegyzeti a legfontosabbakat, hogy megfelelő formában az olvasja. Ha azonban egy től tiz diete való sorozatot, a legduzzával megáldott megszűgyenítő láncolatát hallja, jegyezni sem lehet.

Amikor össze tünk, nyomban tott, hogy kereszti „goj” — ahogy je. Két hónapja sen az országban, zásra néve agronciáltása tyuktenye me egyékként főtá legálábbis ez novitzban, egy kol amig addig eljutot

Zászlósként von magyar hadseregtől idők folyamán h közlegény, ha kell nagy. Maga degt maga léptette elő szerint, hogy a ha zét mit kívánt meg volt a magyarok szok között, mert már magyosott a oroszul, később a „hivatala”. Volt nyit volt fogoly,

Nem kezdetben György életének elején. Olyan fant sok minden történt őta Brestben — B zselben — meglát világot, hogy ez

FROM SWI Hyde Park

Egy magyar zászlós életútja

Bérczi György Izráelt választotta

- 25 kalandos év után, egy nappal a hatnapos háború előtt érkezett -

Ha valakinek élményekkel... Meg sem kíséreltem pontosan visszaadni mindazt, ami Bérczi György ercsi születésű agronomussal történt.

Eresztő - Tel Avivig

Amikor összeismerkedtünk, nyomban felvilágosított, hogy keresztény, illetve „goj” - ahogyan ő mondja.

Zászlósként vonult be a magyar hadseregbe, de az idő folyamán ha kellett, főhadnagy, ha kellett, főhadnagy. Maga degradálta és maga lépette elő magát a szertint, hogy a harctéri helyzet mit kívánt meg.

Az ausztriai csata

Nem kezdek Bérczi György életének leírását az elején. Olyan fantasztikusan kezd minden történetem vele, mint a Bérczi - Budapest között - megálatta a napvilágot, hogy ez köteteket

Lehet, hogy az izráeli letelepedését befolyásolta, hogy Erzsibén, házuk pontosan a zsidó templom mellett volt, Oroszországba érkezéséig ugyanis mindössze ennyi köze volt a zsidósághoz.

Az utóbbi években, miután Moszkvában elvégezte az egyetemet, mint említettem, egy nagy kolhozhoz volt a főállattenyésztője. Kint az öszezokottékkal rendelkezett, sokat utazott Moszkva és Csernovitz között, a „fejesekekkel” jónak volt, utazásai során külföldre is elkerült. 1964-ben például családjával együtt - több mint két évizet után - Budapestre is eljutott.

Bérczi nem akarta egész életét a Szovjetunióban leélni és tapogatózni kezdett az illetékesnél, vajon számíthat-e utlevélre. A megfelelő helyen, megfelelő időben és megfelelő mennyiségben leadott pénz, döntő hatással volt. Minden ingóságával,

A teheráni küldetés

Kapcsolatba kerültem egy közismert, nagy német vállalattal, a Lohman céggel. Egy hónap sem telt el, szerződést írtam alá velük. Németországba mentem, persze egyedül, elvégeztem egy gyors továbbképző tanfolyamot és igen magas fizetéssel kineveztek Teheránba, vállalatuk ottannál kirendeltsége technikai igazgatójává. Megint csak egyedül mentem oda is, szép nagy

papot, újabb vargabetűvel visszakérült százádához. Nagy örömmel fogadták, mert azt állította, hogy elfogta az orosz. Még naplójában is megemlítette nevét a „bátor zászlós-nak”, aki visszaszokott egy-egyhez.

Voronyeznél vagy fűbe harapott az ember, vagy fogásába esett. Bérczi a legszörnyűbb tábortokat járta végig, például a 40.000 foglyot őrző Dávidovkát, ahol naponta 600 ember halt meg. Enni sem kaptak és majdnem kánibálóká váltak az emberek.

Orosz nyelvtudása és boxhajnok muija segítette át ezeken a borzalmas szenvedéseken. Amikor egy napon kiemelték és Moszkvába vitték, azt hitte, hogy útját az utolsó órája. Abban az időben a háborus bűnösöket vitték Moszkvába. Hetekig tartott, míg kiderült, hogy akkor fektették le egy új magyar hadsereg alapjait és miután oroszul tudott, ezért emelték ki a táborból.

Végül is...

Itthon van és nagyon szeret ITTHON lenni, bár általában utazik. A földművelésügyi minisztérium foglalkoztatja. Munkája mellett ír. Életének regényét írja, a „másik oldalról”. Olyan történeti vannak, hogy szinte vérigyasztó és leleplezőei egyedülállóak.

Bérczi György

LEVELEK A SZERKESZTŐHOZ

Harcosabb újságot akarunk!

Figyelmemmel olvastam felhívásunkat, amely szerint a szerkesztőség erősen érdeklődik az olvasók véleménye iránt. Nos, megírom, hogy a lapot jónak tartom, munkatársai minden cikkét szívesen olvasom.

De szeretném egy panaszomat is szóvá tenni. Nem elég harcos az Új Kelet. Például a Kol Jaszrád magyar adása ügyében akár a HOH - nem tanusított a lap elég harcos magatartást.

Miért nem kapok telefont?

Hetedik éve bombázom kérényekkel, beadványokkal a telefonközpontot, s képtelen vagyok készüléket kapni. Munkámhoz mulhatatlanul szükség van telefonra, mégis azt mondják, hogy nincs vonal.

Ezt csak azért nehéz elfogadnom, mert a szomszédom is - haza jött.

Bát-Jám polgármesterének figyelmébe

Harmencöt percig tart az út Bát-Jám új negyede, Rámát Hánási és Tel-Aviv között. Arra kérem az Új Kelet polgármesterét, hogy segítsen megoldani Rámát Jozsát és Rámát Hánási lakóinak közlekedési problémáját egy gyors járat kieszaklése által.

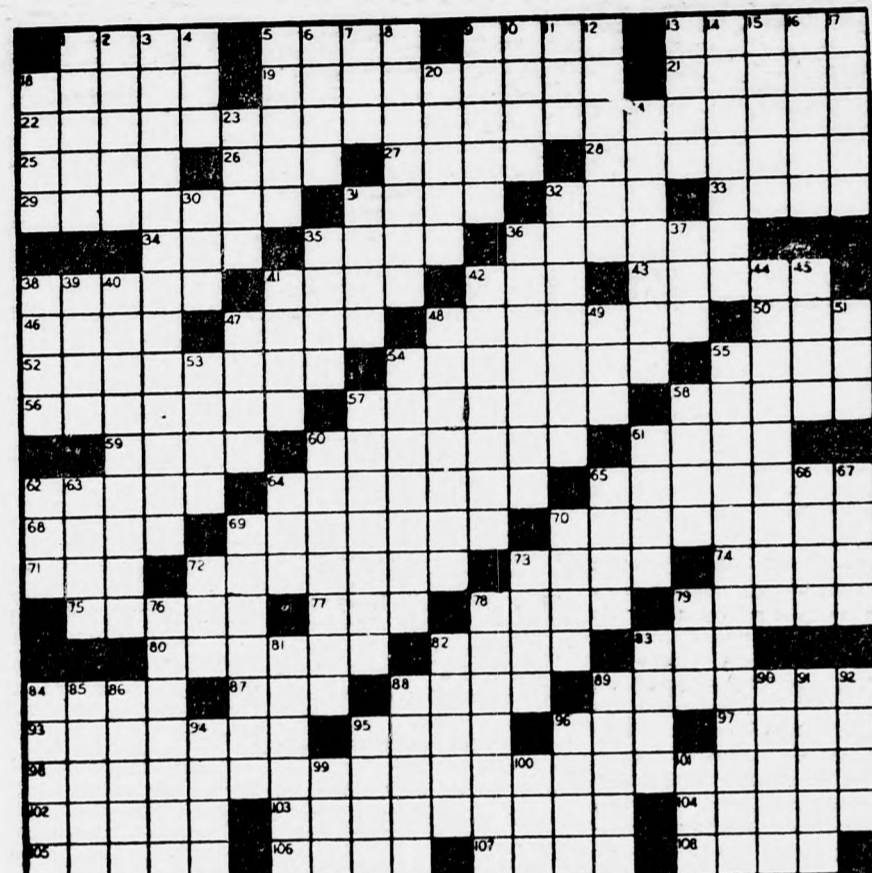
Marton László, Rámát Hánási, Számítát Hácor 4-6.

1968 IV 12 Új Kelet. 11

Advertisement for Terylene featuring a woman in a coat and hat, with the text 'Terylene FROM swinging London Hyde Park' and 'A pezsgő London - Terylene-t visel'.

Keresztrejtvény

1904

Vizsziertes: 1. Ady Endre... 2. Történelmi... 3. Pangsás... 4. A. M. S. 5. Dél-amerikai... 6. Osztrák... 7. Inditka... 8. Portugália... 9. Ekezet... 10. László... 11. Halotti... 12. Olasz... 13. Egyforma... 14. Halotti... 15. Nyelvtani... 16. Kinyitlik... 17. Híres... 18. Harci... 19. Szécsény... 20. Szovjet... 21. Kikötő... 22. I. S. S. 31... 23. Előnk... 24. Légűt... 25. Női... 26. Szövetségi... 27. Főváros... 28. Az a munkavégző... 29. Amellyel a test... 30. Felső... 31. Felső... 32. Gyalogos... 33. P. Z. A. 88... 34. Nélküle... 35. Víz... 36. Váltott... 37. Víz... 38. Körülbelül... 39. Születés... 40. Angol... 41. Felfedezte... 42. Indukció... 43. Számottevően... 44. Számottevően... 45. Számottevően... 46. Számottevően... 47. Számottevően... 48. Számottevően... 49. Számottevően... 50. Számottevően... 51. Számottevően... 52. Számottevően... 53. Számottevően... 54. Számottevően... 55. Számottevően... 56. Számottevően... 57. Számottevően... 58. Számottevően... 59. Számottevően... 60. Számottevően... 61. Számottevően... 62. Számottevően... 63. Számottevően... 64. Számottevően... 65. Számottevően... 66. Számottevően... 67. Számottevően... 68. Számottevően... 69. Számottevően... 70. Számottevően... 71. Számottevően... 72. Számottevően... 73. Számottevően... 74. Számottevően... 75. Számottevően... 76. Számottevően... 77. Számottevően... 78. Számottevően... 79. Számottevően... 80. Számottevően... 81. Számottevően... 82. Számottevően... 83. Számottevően... 84. Számottevően... 85. Számottevően... 86. Számottevően... 87. Számottevően... 88. Számottevően... 89. Számottevően... 90. Számottevően... 91. Számottevően... 92. Számottevően... 93. Számottevően... 94. Számottevően... 95. Számottevően... 96. Számottevően... 97. Számottevően... 98. Számottevően... 99. Számottevően... 100. Számottevően...

Tótember unokája a Szentföldön

Írta: Chájim Chermes (Kfár Glükson)

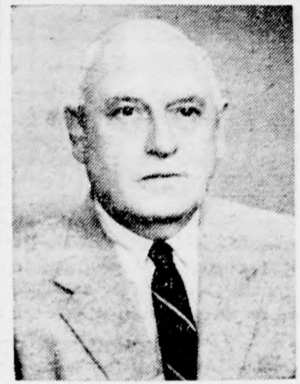
Amikor már olyannyira elfoglaltuk a Nyugati Falat, hogy chászid imaszj-kötök rehamaira kerülhetett a sor, a Lovakész eset történt. Leikes chászid igyekezett udvariasan meggyőzni egy feketehajú és jöképi fiatal embert, hogy a tefillin-rakás igazai micvá. — Szlichá — mondta erős angolászás héli-resszeggel a kötnivaló — Ává! Áni... gój! — Pedig nem is látszik magán — kacintott rá a lubavici buzgó hive és faképpel hagyta a Fal tövében. A héberül beszélő ifjú Joe Zias volt, aki épp akkoriban fejezte be egyéves szolgálatát a „Séru Leám” keretében, katolikus sznik neveltje Ypsilanti városkából (USA, Michigan állam). Hatvan évvel ezelőtt vándorolt oda szlovák nagyapja Eperjes környékéről, hogy szerencsét próbáljon. Nagy szerencsét nem talált, de munkát igen. Ypsilantiban, egy gyári munkás szerény házában nőtt fel Joe. Kezdebb a detroiti egyetemen tanult szociológiát és ott ha tározta el, ha török ha szakad, elutazik Izraelbe, hogy közelebbről megnézze azt a társadalmi csodát, amit kibucnak neveznek. — Az egyetemi újságban olvastam, hogy a látogatás olcsó és érdekes módja: egy évi munka a kibucban. Jelentkeztem, kitöltöttem pár tucat kérdőívet és a kérvényeket, míg végre felvették — mint egyetlen nem zsidót. — Így érkezett meg Joe egy szép napon Kfár Glükson kibucba és az én szobámba, miután hoztam osztoztatót, mint „fogadott gyermeket”. Gyorsan megszereztük a komoly és megbízható fiút. — Úgy dolgozik, akár egy gój! — mondták a chávérok. Bár milyen nehezére is esett (hiszen öregapja Nagy-Magyarországon született), mégis megtanult héberül és ezáltal napról-napra növekedett társadalmi mélysége. — Az idegeniség falai leomlottak és Joe lassan-lassan hajlandó lett „kényes” témákról is beszélni. — Négerekről és zsidókról: — A mi városkánkban nem lakik egy szál zsidó sem — mesélte egyik este a forró feketét szürkegölgöve. — Ha vettem valamit reggel tíz dollárért és délután sikerült elszoznom negyven dollárért, azt mondtam, hogy „zsidó lettem”. Tizenkilenc éves voltam, amikor Detroitba tájlokoztam életem első zsidójával. Félórás ismeretségen nehéz pénzbe került, mert becsapott. Mégis meg akartam ismerni ezt a furcsa emberfajt. Kérésre ismerősem egy kóser vendéglőbe irányítottak, mely se csendes, se tisztán nem volt. Elhatároztam, hogy én többet zsidók közl nem megyek. Talán nem is mentem volna, ha nem olvasom az újsághirdetést. Mint szociológust, a kibuc komolyan érdekelt. Ilyen társadalmi kísérletet csak Izraelben lehet látni. En pedig nemcsak látni, át is akartam élni a kísérletet. — És ez a szerencsém. Ha nem jutottam volna ide, bizonyára antiszemita lettem volna. — Joe szégyenlősen elmosolyodik és folytatja vallomását. — Itt láttam be, hogy tévedtem. Nem feltétlenül szükséges, hogy a zsidó hangos és család legyen. Sőt. Nehéz na elképzelem, hogy más nép így fejlődjön, dolgozzon és harcoljon. — A cigarettá füstjébe néz és elgondolkozik. — Talán Amerikában is találkozottam ilyen „nem tipikus” zsidókkal, csak nem tételeztem fel rólu, hogy zsidók. —

Figyelem! AZ ARANYKOR KLUB... PARADÉ-MŰSORT rendez... ACZEL MARTA... FEER EMIL... FOGEL JULIKA... KARCZAG ELFI... FARAGÓ SANDOR... SZALAI Duó... FOGEL és DEUTSCH... KIRALY LASZLO... KIRALY TIBOR... LEICHTNER ELI... SCHLESINGER Kálmán... TABORI DOV... KIRALY LASZLO... Zenei vezetők: SZALAI Duó, FOGEL és DEUTSCH... KIRALY LASZLO... Naponta d. e. 9-10-ig, vas, kedd, csütörtök délután a klubban, Beilinson-utca 9.

Aki cipőpasztát kért Bernard Shaw-tól

★ Irta: Ben Saul (Kardos) Jozsef ★

Beszélgetés az egyiptomi születésű Spitzer Miksával

Néhány nappal ezelőtt, de egyenes tartású, megköszöntő üzeneteket küldött nekünk. Ezzel a levelezzük és a bejegyzés során kiderült, hogy a látogatás azonos az alexandriai születésű, ma Tivonban élő Spitzer Miksával, néhány héttel ezelőtt érkező leveleiben hívta fel a figyelmünket az olvasók felé, hogy a magyar nyelvű szövegben számos arab szó van, amelyek Spitzer Miksa, aki egyiptomi anyanyelvű, franciául és olaszul, nem mindig tudatosan megfogalmazta és ezért súlyos meg-

után heverő könyvet, kis könyvtárat alapított, amely rohamosan fejlődött. Néhány év leforgása alatt övé lett Észak-Afrika legnagyobb, legvirágzóbb könyvkereskedése.

Az élelmes Spitzer Adolf a véletlennek köszönhető családalapítást is. Néhány évvel később nászutra jött Alexandriába egy Deutsch Kati nevű magyarországi asszony a férjével. Spitzer

Miksa édesapja véletlenül ismerkedett meg velük az alexandriai strandon, mert mellette elhaladva megütötte a fülel a magyar szó. A fiatal asszony rövid időn belül meghívta Egyiptomba hűgát és allig négy hét leforgása alatt már meg is rendezték az esküvőt. A házasságból először egy kislány, utána pedig történetünk hőse, Spitzer Miksa született.

Kiutasítás

A Spitzer-család egyre gazdagodott, egyre nagyobb tekintélynek örvendett Alexandriában. Arabokkal nem nagyon jöttek össze, kivéve egyházi intellektuális; társaságuk főleg Alexandriában élő európaiakból állt. Az üzlet egyre jobban ment.

— Aztán jött az első világháború — emlékezik vissza Spitzer Miksa — és benűnket, mint ellenséges ország állampolgárait, kiutasítottak Egyiptomból. Ugyanakkor elkobozták az üzletet és egyetlen fillér nélkül kellett elhagynunk az országot. Egycsapásra földönfutókká lettünk.

Spitzer Miksa 13 és fél éves volt akkor. Félbe kellett szakítani tanulmányait az alexandriai svájci középiskolában; magyarul egyetlen szót sem tudott ekkor. Szüleivel és nővérével együtt

viszárt Magyarországra, az akkor még semleges Olaszországban át.

Megsérült újságpéldányt vesz elő táskájából. A budapesti „A Nap” 1915 május

4. Whitehall Court, 110, London, S.W. 1.
Telegrams: Scaulau, Par-London.
Telephone: Wynshall 3100.
Apost Saint Lawrence, W. 1. Street, Heris.
Station: Weyman Garden City, 5 miles.
Telegrams and Phone: Colborne 218.

From Bernard Shaw.

I am proud to number among my disciples a shoeblack; and I should gladly buy you a supply of British hosiery if I knew how to set about it.

But I am in my 94th year, and cannot walk further than my garden.

Ask some younger man.

B. Bernard Shaw

BERNARD SHAW LEVELE SPITZER MIKSAHOZ

A levél magyar fordítása: „Örülök, hogy tisztelém között egy cipőtisztító is akad; szívesen vennék önnek angol cipőkrémeket, ha tudnám, hogyan kell ezt elintézni. De öreg ember vagyok, 94-ik évetem taposom és nem tudok kertemben tovább gyalogni. Kérjen meg egy fiatalabb embert. Aláírás: G. Bernard Shaw.”

9-iki száma. Háborzongató beszámoló az angolok egyiptomi rémuralmáról. Idézünk:

„Kairóból április 9-én utasították ki és a Szardínia nevű olasz hajóval elindul-

Bródy Sándor és Páger Antal

Spitzer Miksa édesapja az Egyiptomban eltöltött 32 év folyamán háromszor látogatott el Jeruzsálembe. Jaffán szálltak ki a hajóról; a hajó kikötő akkor még nem létezett. Alexandriában már akkor lerakattak volt a risoni börtömmel. A bor akkor sokkal jobb volt, mint ma — jegyzi meg.

1918-ban, a világháború befejezésének évében meghalt Spitzer Miksa édesapja, három évvel azután, hogy a család Egyiptomból jövet Budapesten telepedett le. Kilen évvel később egy Alexandriában élő magyar üzletember, bizonyos Rasofszky Dezső közölte vele, hogy egy olasz könyvkereskedő árverésen 200 fontsterlingért megvette a 17 ezer könyvet, de az egyiptomi angol hatóságok az egész összeget „tartozás” fejében lefoglalták.

A fiatal Spitzer Miksa Pesten a Lampel — Wodianer könyvkereskedésben kapott állást, ahol egyhamar megtanult magyarul. Bródy Sándor, Molnár Ferenc, Krudy Gyula és más hírességek tartoztak az állandó vevők közé ebben az üzletben.

tam Nápoly felé. Ugyanezzel a hajóval jött egy Spitzer nevű, magyar születésű alexandriai könyvkereskedő, aki 32 év óta él kinn és most feleségével és két serdülő korban lévő gyermekével együtt kiutasították. Jömenő üzletét már a háború kezdete a hatóságok besúgták és az így keresetképtelenné vált embernek még annyi időt sem engedtek, hogy ruhával és pénzzel láthassa el magát.”

Egyiptomi tartózkodásáról szólván Spitzer Miksa még emlíndja, hogy a könyvtár állandó vevői között volt a későbbi náci fenevad, Rudolf

mához érkezett, Spitzer Miksa kénytelen volt megválni állásától. Utána muszos volt Szombathely környékén, de egészségesen visszatért Budapestre.

— A háború után érvényesítettem szaktudásomat. A cipőüzletben ugyanis annak idején cipőfestést is tanultam és önállósítottam magam. Kis üzletet nyitottam a Köruton.

— Hogy ment az üzlet?

— Nem valami fényesen. A kommunista rezsimben nem volt jóminőségű cipőfesték, cipőkrém. Mindig nagy tisztelője voltam Bernard Shawnak, eredetiben ol vastam legtöbb művét. Aztam neki egy levelet, megírtam, hogy szükségem volna angol gyártmányú cipőfestékre és kértam, hogy küldjön. Azt is megírtam, hogy Antonius és Cleopatra házában születtem — de mindez nem segített, Bernard Shaw válasza nemleges volt. Most viszont párszáz fontot is kaphatnék a levélért.

A nagy angol író sajátkezűleg válaszolt egyiptomi születésű budapesti tisztelőjének (lásd képünket).

1957-ben végre megvalósult Spitzer Miksa álma. Alijázott Izraeli pályafutásának utvonulatáiban azonban nem szegélyezték rózsák. A tivoni máhárába került, utána tíz évig egyszerű szükségmunkás volt a Rámbám körházban, ahol kitanították az orvosi gumikeztyűk javítására és kezelésére. Többre vágyott, érvényesíteni akarta nyelvtudását, ismereteit, de az idős embert sehosem akarták felvenni. Végül az egyik halál luxusszálló hajlandó volt alkalmazni, mint éjjeli portást, de nem lépett be, mert mindössze havi 220 fontot ígérték neki és abból is le akarták még vonni a vascsora árát!

Spitzer Miksa ma, súlyosan beteg feleségével együtt havi 143 font Bitúsch Leumi nyugdíjból tengődik tivoni házácskájában és nosztalgikusan gondol vissza a régi szép alexandriai időkre. Keleti származású szomszédjával, ismerőseivel ma is arab nyelven beszélgetnek.

Ha valamit nem tud héberül megmagyarázni valamegyik közhivatalban, akkor zamatos, jó szászregeni, de irodalmi arabsággal teszi ezt, az ázsiai, vagy észak-afrikai származású hivatalnok nem csekély meglepetésére...

Jövő évben Jeruzsálemben?...

Amman, (Reuter). — A légiszállítási arab federáció ezt reméli, hogy a legközelebbi évi kongresszusát Jeruzsálemben tartja meg, — mondotta Ali Gandur, a jordániai nemzeti repülővállalat igazgatója. Gandur vasárnap tért haza a federációnak Kuwaitben megtartott üléséről, amely ilyen értelmű határozatot hozott, „mert a résztvevők biztosak benne, hogy Jeruzsálemet a jövő évig visszakapjuk”. A határozatot közli az IATA-val, a nemzetközi repülésügyi szervezettel, — mondotta Gandur.

1944-ben, amikor a zsidó üldözése már végső stádiumba

1968 IV 12 Uj Kelet 13

A férfinek! Hector zokni

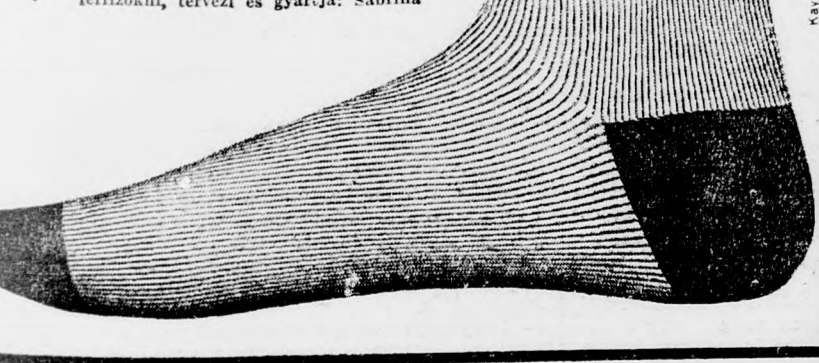
Hector — új név és új fogalom a férfizokni terén. Az új Hector zokni szép formájú és kitűnő minőségű. A Hector zokni elasztikus és nem nyúlik ki.

Csodálatos színválaszték és két fajta:
Hector SHADOW 3.95 Hl.
Hector B. R. 2.50 Hl.

Hector — a férfinek, aki ad meg a lábának fejétől... a talpáig.

HECTOR
Férfizokni, tervező és gyártja: Sabrina

SZRULI, az új zsidó nemes

(Folytatás a 3-ik oldalról)

dányban elküldhessem Hajdunánásra. Hadd lássák az ottani főnök, hogy a zsidó nem szabad prédá többé, hogy van saját országunk, amelyet fia-

A vezérkar véleménye Jeruzsálem hősről

Mondanom sem kell: nem bírtam meg a kirgálmi láogatást. Azt, hogy előbb a szülőket és a testvéreket faggattam. Noha Schindler Jiszráél-t sosem láttam, úgy nyilatottam be a cefial lakásba, mint régi ismerősökhöz.

Schindler Jiszráél ejtőernyős szakaszvezető a Jeruzsálem felszabadításáért vívott harcokban tüntette ki magát. Az elmúlt tíz hónap alatt meglehetősen sokat olvastam ezekről a harcokról, az ejtőernyősök küzdelmeiről. Mindent elolvastam, ami a kezem ügyébe került. Parancsnokok és harcosok, haditudósítók és megfigyelők mondták el a maguk verzióját újságcikkekben, hosszabb leírásokban és könyvekben. A helyszínen is voltam, a Kidron-hídon és annak környékén, az Oroszlánkapuval szemben. Megálltam a hídon, az egyszerű kővekből bevenyén összerakott emlékoszlop előtt, amely hirdeti, hogy minden talpalatnyi földért gyermekeink vérével fizettünk meg.

Cél: az Augusta Victoria kórház elfoglalása

Nógatnom kell a hősről. Tudták, Jiszráél — mondodom — ismerem a tényállást, ismerem a harcok lefolyását. De a te szövegből akarom hallani a történetet.

Előbb arról beszélj, hogy kezd este (a háború második napjáról van szó) az ejtőernyősök milyen fáradtak voltak. Dehát ezt nem lehetett

ink fegyverrel a kezében védenek meg az ellenségtől. Lásd, hogy a pájeszos námasi gyerek igazi nagy hős és katonai érényekben nem maradunk el a legvitézebb nemzet-től sem.

— A parancsnokság — mondja — a Rockefeller muzeum udvarán gyülekezett. Ez volt az Arab Légő elleni támadás gőcspontja. Délután, néhány perccel 5 óra előtt kaptuk rádióan a parancsot, hogy foglaljuk el az Augusta Victoria magaslatot. Tudni kell ugyanis, hogy a harc első napján ezen a Jeruzsálemtel keletre fekvő magaslaton sáncolták el magukat a légionáriusok, ahonnan tüzérősi párbajt folytattak a Scopus-hegyen lévő őrséggel. A nagyobb baj az volt, hogy topográfiai előnyüket kihasználva, háborútelimel célozták a város utcáit. Egy századnyi ellenséges erő volt ott beásva. Ahhoz, hogy eljussunk az állásokhoz, amelyek biztosíthatják az Óváros fölötti uralmat, előbb le kellett ereszkednünk egy mély vízmosásba, illetve egy olyan területre, amely a várfal irányából ki volt téve az ellenség tüzeinek. Onnan kellett felkapaszkodnunk a keleti irányba, a hegyléc lábánál lévő házak között, hogy a domboldalon rohamozhassunk. Az aszfaltutak lehetővé tették a gyors közlekedést, és parancsnokaink ezt akarták kihasználni. Különböző az a veszély fenyegetett, hogy hu-

addig a pontig, ahol az országot találkozik az Augusta Victoria kórházba vezető úttal. De egyrészt a sötétség miatt, másrészt amiatt, hogy a tankparancsnokoknak nem volt elegendő idejük a légi-útvételek tanulmányozására, a vezető tank a kelő pillanatban nem tért le balra, hanem jobb irányban haladt az Oroszlánkapuhoz vezető uton, az Óváros felé. Normális körülmények között ez nem lett volna nagy hiba. De ez alkalommal a Légő kezdeményezéséből gyilkos harc fejlődött ki, amely több órán át tartott, 18 pedig megsebesült. Közülük jómagam is. Ugyancsak életét vesztette a páncélos egység két katonája, akinek a tankja felrobbant.

— Parancsnokunk, Michá észrevette a tévedést. Kérte a tankparancsnokot, hogy álljon meg. De már késő volt. Hirtelen világitóbombák repültek és nappali fénytel árasztották el a várfal sarkát és az utelágazó egész területét. Ebben a pillanatban pedig az Arab Légő tüzet nyitott. Lőttek ágyuval, gépfegyverrel, aknákkal, páncélöklökkel. Az összes rendelkezésükre álló fegyverfajtákat megszállatták. Kétirányból tüzeltek: nyugatról, azaz a várfalon lévő állásokból és keletről, az „Összes Népek”-hez címzett kolostor irányából. A vízmosás felett hid húzódik, azon a hídon kapta el a keresztűz tüzet a felderítőket.

— A jepeken álló katonák közül néhányan már az első csapásra megsebesültek. Egy halottunk is volt. A golyók kilgyakasztották az autógépeket, úgyhogy képtelenek voltak megmozdulni. Aki birta, fedezéket keresett és elkezdett tüzelni. Michá utasított bennünket: némissük el az ellenséges tüzet, hogy kimenthessük a sebesülteket, akiknek egy része a hid aszfaltján fekkdt az ellenséges golyóknak kitéve. Ahhoz, hogy elérhessük a sebesülteket, illetve, hogy a várfal tövében lévő fedezékből eljuthassunk a hídig, nyit területen kellett átmenünk. Olyan területen, amelyet a Légő tüze uralt. Közben egy tankunk is telitalálatot kapott és robbanni kezdett. Miután halálos lövés érte a sofört, a gazdátlan égő acélszörny ráment egy felderítő jepe-re és szétlaptította. A tüz elhárapódzott a löszerep ládáig és ezek irtózatos zaj-

zamosabb utcai harcokba keveredünk a házak között, úgy ahogy az megtörtént a nap folyamán a Sejech Zsarách negyedben, továbbá az amerikai kolónián és a Vádi Dzsusz negyedben.

— A Rockefeller muzeum félhomályos termeiben beszéltek meg az Augusta Victoria kórház elfoglalására vonatkozó végleges terveket. A fő feladat Uzi századjára hárult. Ugy döntöttek, hogy a Michá parancsnoksága alatt álló felderítő csoport — jómagam is ehhez tartoztam — jepekkel és tankok segítségével a sötétség beálltával megrohamozza az ellenséges hadállást. Nárkisz tábornok közölte, hogy a támadás céljából rendelkezésünkre bocsátja azt a tankoszlopot, amely az előző éjjel és egész nap az északi tengelyen operált és eljutott Ramalla külvárosáig. Az északi támadási tervben a tankoszlop a tüzbástya képezte a tankok a muzeum közelében indultak el, hernyótalpuk sulyával szétlapátok az utat és még az éj beállta előtt agyuzni kezdtek a helyoldalt és a felette lévő Augusta Victoria hadállást. Egy másik tankegységnek volt a feladata a 7-es század és a felderítőket nyomában feljutni a hegylécra. Az ejtőernyősök két másik százada ez idő tájt a város házában várakozott.

A fatális tévedés

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

zamosabb utcai harcokba keveredünk a házak között, úgy ahogy az megtörtént a nap folyamán a Sejech Zsarách negyedben, továbbá az amerikai kolónián és a Vádi Dzsusz negyedben.

— A Rockefeller muzeum félhomályos termeiben beszéltek meg az Augusta Victoria kórház elfoglalására vonatkozó végleges terveket. A fő feladat Uzi századjára hárult. Ugy döntöttek, hogy a Michá parancsnoksága alatt álló felderítő csoport — jómagam is ehhez tartoztam — jepekkel és tankok segítségével a sötétség beálltával megrohamozza az ellenséges hadállást. Nárkisz tábornok közölte, hogy a támadás céljából rendelkezésünkre bocsátja azt a tankoszlopot, amely az előző éjjel és egész nap az északi tengelyen operált és eljutott Ramalla külvárosáig. Az északi támadási tervben a tankoszlop a tüzbástya képezte a tankok a muzeum közelében indultak el, hernyótalpuk sulyával szétlapátok az utat és még az éj beállta előtt agyuzni kezdtek a helyoldalt és a felette lévő Augusta Victoria hadállást. Egy másik tankegységnek volt a feladata a 7-es század és a felderítőket nyomában feljutni a hegylécra. Az ejtőernyősök két másik százada ez idő tájt a város házában várakozott.

A fatális tévedés

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

— Este fényloper indultunk. Egyik jepeen üt Mír Hár-Clon, a legendás hős, a kiról Mose Daján tábornok azt mondta, hogy Bár-Kochbá óta a zsidó népek nem volt hozzá hasonló hátor katonája. Az uttest két oldalán lefeleket szeszorótakadályok között haladtunk. A hernyótalpak dübörgése magára vonta a várfalon lévő légionáriusok figyelmét. Terv szerint a Rockefeller muzeumtól keleti irányban kellett haladnunk

HEVENYESZETT SIREMLEK A VERES HARCOR HELYEN

Az Oroszlánkapuval szemben lévő Kidron-hídon egyszerű kővekből és gallyakból összerakított emlékmű jelöli azt a helyet, ahol az ejtőernyősök felderítő megkísérletük koncentrált tüz közepette kimentek a hídon rekedt sebesült bajtársaikat

Életmentés a pokoli tüzeben

— Csak az tudja rekonstruálni a Jeruzsálem felszabadítását folyt igaz harcot, aki saját szemével látta azt a pokoli tüzet. Képeje el: állandó nappali fény és úgy hullanak a golyók, mint a jégcsap. A légionáriusok minden centiméter területet belöttek. Az irtózatos zajon túl halljuk sebesült bajtársaink nyögését, segítségkérését. Tehetetlenül fekszünk a földön és egyre újabb ellenséges folyók furdják át testüket. Egy pillanatra vesztegetni való idő sem volt. Számoltuk a másodperceket az egyik gépfegyversorozat és a másik között és úgynevezett harci úgrásokkal jutottunk el a sebesültekhez. Tudtuk, hogy vállalkozásunk az öngyilkossággal határos. Megszakított az előadást.

— Mondd meg öszintén: féltél? Schindler Jiszráél csodálkozó pillantást vet rám. — Micsoda kérdés ez! Persze, hogy féltém. Minden normális ember fél a halálos veszélytől. Az ember együtt születtek a félelemérzettel. A lényeg éppen az, hogy a katonának le kell küzdeni a félelmet. Illetve a félelem ellenére is végre kell hajtania feladatát.

— Hányan vettek részt ebben az akcióban? — faggatom tovább. — Öten indultunk el de egyedül érkeztem a hídig. Háttamra vettem egy bajtársamat. Alig tesztek vele néhány lépést, azt mondja: „A fejem!” Fejlövést kapott. Amikor a fal mellett lettem, halott volt. Egy másik, súlyosan sebesült ejtőernyős ruháját tüzet fogott. Előltottam a tüzet, majd kommandó-késsel fejtettem le róla a ruhát. Közben újabb lövés érte. Halálos lövés volt. Hirtelen azon vettem észre magam, hogy már nincs kit menteni. Az egész térségben egyetlen élő lélek sincsen. Az egyedüli probléma én voltam. Minthogy én voltam az egyetlen mozgó alak a területen, felém irányították a tüzet. Egyre közelebb potyogtak a golyók. A tüz csipős száza tölthette meg a levegőt. Ösztönöm azt sugarta, hogy azonnal el kell hagynom a hidat, de nem tudok visszajutni a várfalhoz. Elhatároztam, hogy leugrok a hídról.

— Tudtad, milyen magas a hid? — kérdelem. — Vaksötét volt, nem tudtam semmit, nem láttam semmit. Egy pillanat alatt átvetettem magam a párkányon. Megütöttem magam. Rettenetes fájdalom éreztem hátamban. A lábam is fájt. Kifémítottam. De meglepetés volt: élek, eszméletnél vagyok. — Mire gondoltál a kritikus pillanatban? — erőltetem a kérdést. — Legyünk valamivel tisztában: nem volt idő a tépérzésre. A tempót a másodpercek táredéke szabta meg.

— Meghúsult az a kísérletünk, hogy a tankok adókapcsolata mögött jusson el a haldokló bajtársainkhoz. — Később megállapították, hogy hétértékes mélységbe ugrottál. — Igen, hallottam, hogy mérésüket eszközölték. De nekem a hid alatt nem volt nyugtom. Éreztem, hogy azon na! vissza kell mennem a segítséghegyre. Szükség van rám. Egy jó órán át botorkáltam a sötétben és nagy körültekintéssel visszajutottam egységemhez. Kitérő örömmel fogadtak. Már azt hittek, hogy elesem. Első segélyben részesítettek és a hajnali órákban beállították a kórházba.

— Mi a véleményed a kimentésről? — Az igazat megvallva meglepett. Nem éreztem, hogy valami rendkívüli dolog történt volna. Annyi hátor harcos volt közöttünk. Százszor is kockáztatták az életüket, de hát... Elhárapja a mondatot.

Nézzé

a kiemelkedő
eseményeket
kényelmes
foteljéből

SABA

A TISZTA KÉPET ADÓ KÉSZÜLEK

- 59 cm. képernyő
- tiszta hang
- 8 CSATORNA GOMBVALTÁSSAL
- Kapható minden TV üzletben, országsszerte

ZENEÉLEST

„LA GIOCONDA”

Ponchielli negyfelvonásos dalművének bemutatója a Nemzeti Operaházban

Ponchiellinek, aki 1834-ben Cremona tartományában született, az a balsors jutott osztályrészül, hogy nála sokkal több kimagaslóbb zenei nagyságok közé volt sorosan beékelve. Ha ezek a veszedelmes szomszédok, elődök, kortársak, utódok nem nehezítik volna rá bizonyára sokkal jobban értékelték volna a műveit, nem túli eredit, de gazdagon ömöl zenei jeleneteket és drámai tehetőséget. Mindig is kellemetlen volt kimagasló nagyságok árnyékában születni és nőni. Mozart körül egész sereg kiválóság homéroszt, Bach körül és közelében utódai között számos nagy zenei nagyság bukkant fel, de leggyakrabban nagyon igaztalanul árnyékolják be a gigantok.

Igy hát Amilcare Ponchielli a szerényen a háttérbe szorult Bellini, Donizetti, Cherubini, Spontini és számos más utódjait, s mint Rossini, Verdi, majd Puccini utódja. Ha Bolto szövegét írta, La Gioconda-ja még oly gazdag és drámai helyzetekben, melyeket nagy dalhangsúlyokkal aknáz ki, zenei tehetőséggel és a művészi szempontból igen előnyösen ismert Lella Sánti (szoprán), Laura — Kissé Verdi Alarcos báljában Amalidjára emlékeztető szerepében, elfogódottan, a kezdő színpadi énekesek lámpalázával küszködve. De „preghierája” bensőséges lírai átérzéssel és duettjei igen szép, muzikálisan

hangzott, s ha felenged merevségéből, bizonyára értékes tagja lehet az együttesnek.

Ugyancsak hazai debütánsként lépett fel Elvira Kohanov, mint La Cieca, Gioconda anyja, akinek nemcsak csiszolt mezzo-szopránja az előadás folyamán mind szébbel értecsült. Érdeklődéssel nézhetünk további szerepeire. Beállításban jó, de túl merev előadásban, játékban, énekekben Livio Pombeni (Alvise). Több kisebb szerepében kellemesen tűnt ki Náchum Kártá basszista, Éjn Háchores kibuc reményteljes tagja.

A bemutató egyik legnagyobb nyereségként könyvelhető el az előadást előkészítő fiatal, kanadai származású korrepetitor és karmester, Aron Charloff kitünő munkája: régen nem hallottuk az énekkart és a látzólag megerősített zenekart ilyen precíz és szíveskedő, és éreztetik játékos hatását az énekes-együttesre is. Így a bemutató vezénylő Salom Ronly-Riklis ezáltal eredményes tevékenységének országjárású kollégájának javára frandó...

Jók és izlások Larrasa koreográfiaja és a balettel, Sánti kivételével — aki valami furcsa szemellenzővel jelent meg a színen — Meisl-Bernhard Edit kosztümjei, és a 3-ik felvonásnak igen attraktív díszletei. Edis de Philippe rendezésének még ki kell küszöbölni néhány hosszadalmas jelenetet, így a két rivális női komikus dulakodását, hogy hatásosabb legyen az amúgy is túlnyújtott színpadi cselekmény.

A bemutatonak meglepő sikere volt.

Michael Taube — redivivus

A tengeri csodaállat mintájára, hol lebuik, hol felbukkan Rámát Gáni Kamarazenekar újabb életet adott magáról és a Mifal Hípájásztérben Michael Taube vezénnyel a Uzi Wieszel zenei tevékenységével és Uzi Wieszel közreműködésével adott koncertet. A „genius loci” — a hely szellemének megfelelően — három „nyeremény” került birtoklásra: a 78 évét meghazudtoló frissességgel és átfogó, műzikálissal

Filharmonikus Zenekar

7-ik sorozat. Vezényel: Claudio Abbado. Szólisták: Martha Argerich, zongora

Két kiváló tehetségű fiatal művész állott a műsor közep pontjában, az olasz Abbado (34) és az argentin Argerich (25). A karmestert már ismertük; gyorsan terjedő hírneve teljesen indokoltnak látszik. A megnyitót előadott Vivaldi-koncert, óseredeti hangszereivel, melyben két mandolin, theorba, egy régi lant-típus, és más egzotikus instrumentumok játszanak szerepet, a legemesebb kamarazene-stílusban került kivételre, a legfinomabb részletekben is remekül kidolgozva. Utána következett a 3. zongoraversenyben mutatkozott be Martha Argerich, aki a legfontosabb zongorista tehetségek közé sorolható. De valójában — s ehová sem „sorolható”, mert olyan ropant eredeti egyéniség, hogy nincsenek összehasonlítható mértékek számára. Mint egy keizir tör elő belőle a zene, a zongorát nemcsak bámulatos virtuozitással kezeli, de érzelmi gazdagsága is minden frázist, ütemet, mondatot a belső átélés forró élményével tölti ki. Abbado, aki-vel ezt a versenyt művész-

Templomi hangverseny

Eredkes esemény színhelye volt a régi Jaffa bejáratát uraló Franciszkus-kolostor, melyet mindaddig, a „seth hágádol”-ban, országunk egyik legfestőibb helyén bizonygva, mindig csak kívülről láttam, esti komorság-

ba burkolva. Most megnyitott a szép templom, a Rámát-Gáni Kamarazenekar Székely Endre-André vezénnyel alatt adott hangversenye alkalmából. Jaffa anglikánus templomában régebben hallhatunk egyházi koncerteket, de hosszú évek után ismét ez az első városunkban. Az egyházi irodalom olyan gazdag és olyan hatalmas értékkel rendelkezik, hogy minden, immár időszerűen, tartózkodást félredobva, kellene azon fáradozni, hogy a keresztény egyházak sorozatosan ismertessék meg azokat közönségünkkel. És a kezdő vállalkozás nagy sikere, a kitünően játszó és remekül hangzó kamarazene-karral, nagyon biztató a jövőre nézve. Székely Endre egy Concerto Grossoval nyitotta meg a műsört, Corellit; ez az áhítatos barokk-zene — különösen ebben a stílusban és igen szépen értelmzett kivételben — teljes harmóniában olvadt az előzővel. Uzi Wieszel az előző nap tőle hallott Tartini-csellokoncertet játszotta, végül Pergolesi „Stabat mater”-je került előadásra. Rina Feingersch és Karla Wolf énekesnők közreműködésével.

• HETI FILMLEVÉL •

TUVIA ÉS HÉT LANYA

„Nagy izraeli produkció! Cinemascope! Technicolor!” — harsogják a hirdetések és a neonfények! Hosszú sorok a három nagyváros három nagy mozijának pénztárai előtt. Reményteljes várakozás — az ember szeretne lelkesedni, dicsérni, ösztönözni, de nem megy. Monáchem Golán mellőzött. A maximum, ami a filmről elmondható, hogy technikai kivitelezése általában jó. De művészi szempontból fiaszó az egész, felmelegítet limonádé, a gálutl zsidó romantika infantilis naiv elképzelése. Vagy inkább a még mindig tekintélyes számú és győgyíthatatlannal naiv kelet-európai származású közönség nosztalgiajának kereskedelmi értékesítése, ami nincs kizárva, hogy végső soron sikerüljön fog. Mert semmi kétség, hogy a vállalkozók a „Hegedűs a háztetőn” fenomenális nemzetközi sikerét tartották szem előtt és további lehetőségeket láttak Tuvia legendás figurájának kiaknázásában. Beleadtak mindent: chagalli öleket (kecskével a háztetőn) Menáchem Mendelt, Salom Aléchem klasszikus „tözde-

LILA ORNATUS

(Folytatás a 2-ik oldalról) ra alá, azt nem mulasztotta el. Az előbb elhangzott kijelentésre, arca hirtelen meg-nyílt. — Mit kívánok tehát? — Csak annyit, eminentsissza, hogy publikálásuk, miszerint szentség-fasztori méltóságában, nem ért egyet az ilyen manifesztációkkal. — Nem egyetértem: azt lehet! De nix megittam! Abba nem megyek bele! 5. A kihallgatást másnap éles cimbutokkal hozták a zsidó-barát újságok. A riasztó táblák idegesen elittek a kirkatokról. A zsidóság azt hitte, győzelmet aratott, holott a zsidó nép elleni pusztító vérvörzön jómórában csak akkor kezdődött el. De átveszték a fergeget és minden vesztés mellett is, szent igazság maradt, hogy Izrael él és örök! (sz. l.)

LILA ORNATUS

(Folytatás a 2-ik oldalról) ra alá, azt nem mulasztotta el. Az előbb elhangzott kijelentésre, arca hirtelen meg-nyílt. — Mit kívánok tehát? — Csak annyit, eminentsissza, hogy publikálásuk, miszerint szentség-fasztori méltóságában, nem ért egyet az ilyen manifesztációkkal. — Nem egyetértem: azt lehet! De nix megittam! Abba nem megyek bele! 5. A kihallgatást másnap éles cimbutokkal hozták a zsidó-barát újságok. A riasztó táblák idegesen elittek a kirkatokról. A zsidóság azt hitte, győzelmet aratott, holott a zsidó nép elleni pusztító vérvörzön jómórában csak akkor kezdődött el. De átveszték a fergeget és minden vesztés mellett is, szent igazság maradt, hogy Izrael él és örök! (sz. l.)

(Folytatás a 2-ik oldalról) ra alá, azt nem mulasztotta el. Az előbb elhangzott kijelentésre, arca hirtelen meg-nyílt. — Mit kívánok tehát? — Csak annyit, eminentsissza, hogy publikálásuk, miszerint szentség-fasztori méltóságában, nem ért egyet az ilyen manifesztációkkal. — Nem egyetértem: azt lehet! De nix megittam! Abba nem megyek bele! 5. A kihallgatást másnap éles cimbutokkal hozták a zsidó-barát újságok. A riasztó táblák idegesen elittek a kirkatokról. A zsidóság azt hitte, győzelmet aratott, holott a zsidó nép elleni pusztító vérvörzön jómórában csak akkor kezdődött el. De átveszték a fergeget és minden vesztés mellett is, szent igazság maradt, hogy Izrael él és örök! (sz. l.)

C SOPORTOS REPULÓUTAK ROMÁNIÁBA
546.— font (+ 66 \$ elszállásolásra) új oléknak
416.— font (+ 66 \$ elszállásolásra)
* **EUROPA ÖSSZES FIVARSÁIBA** (870 fonttól — 60 \$ elszállásolásra)
* **USA-BA ÉS KANADABA** (2090 fonttól — 70 \$ elszállásolásra)
* **BUKAREST — ZÜRICH — LONDON** (40 nap) 1145 font (+ 66 \$)
* **BUKAREST — ZÜRICH — BECS** (28 nap) 1035 font (+ 66 \$)
* **GYÓGYKURA ÉS ÜDÜLES:** világhírű gyógyfürdőkben:
AUSZTRIA (Badgastein, Bad Hall, Ischl, Bad Aussee, Reichenhall, Gleichenberg)
NÉMETORSZÁG (Bad Nauheim, Bad Kissingen)
OLASZORSZÁG (Abano — rheuma, ischias, discus, Montecatini — gyomor, bél, vese bántalmakra)
* **EUROPÁI TARSAS KIRANDULÁSOK** (Választék 150 különböző kirándulásból)
* **IZRAELI KIRANDULÁSOK (1—5 napig)** 24 — fonttól
Bármilyen utazási ügyével forduljon bizalommal

CITOUR
utazási irodához
T.-A. BRENNER 2.
(Allenby sarok)
Tel: 625959, 611755.
MAGYARUL BESZELUNK!

1968 IV 12 Uj Kelet 15

A cirkuszi állatidomár is emlékiratait írja

VIHAR UTÁN

Hatalmas hurrikán volt egy délamerikai faluban. Utána két paraszt találkozik: — Csak hogy tud vagyunk a viharon. Neked is kárt okozott a házában? — Még nem tudom. — Hogy-hogy? — Egylőre még nem találok a házamat...

APAI JÓTANÁCS — A lány apja így beszél leen de vejehez: — Elvi kifogásom nincs a házasságát ellen. Csak a korral van baj. Te húsz éves vagy fiam, a lányom meg húszötöt. Miért nem vártok egy pár évig, amikor mindkettőn huszonöt évesek lesztek?

MONDD EL VIRÁGGAL... Két jóbarát figyel, hogy a virágüzlet kirakatában nagy táblára van írva: MONDD EL VIRÁGGAL... Miközben a felírás értelmén tanakodnak, éppen kijön a boltból egy férfi, kezében hatalmas csokor virággal. Az egyik barát így szól a másikhoz: — Nézd, kicsoda fecsegő alak...

Ketten beszélnek

— Várjon és ne ürtöljön előre. — Minek, hogy Vietnámban béke készül? — Nem. — Hogy Csehszlovákiában az oroszok képtelenek megállítani a teljes demokratizációs folyamatot? — Nem. — Hogy Lengyelországban is lemondanak a vezetők? — Nem. — Hogy végre volt egy repülőszerecséltenség, ahol az utasok javarésze megmenekült? — Nem. — Hogy Koszigin nem akarta elfogadni az amerikai békeajánlatot, mert keveselte, hogy csak részben szüntette be Johnson a légbombázást? — Nem. — Hogy Koszigin választási trükknek tartotta Johnson békeajánlatát és közben Észak-Vietnám minden szovjet erőlködés ellenére pozitív választ adott? — Nem. — Hogy Ulbricht egy jóismert népszavazási formával próbálja kitolni sztálinista létét? — Nem. — Hogy mégsem öltött komoly formát az amerikai néger megmozdulás, bármennyire is románykelték benne Amerika ellenségei? — Nem. — Hogy már nem gyűjtjük halomra a terroristák számát, hanem azonnal visszatűntük? — Nem. — Most már akkor mondja meg, hogy minek ne ürtöljen előre? — Annak, hogy olvasta: Náchum Goldmann lemondott. — Először is ürtölök. Másodszor ez befejezett tény. — Honnan veszi ezt? — Ember, hát maga Náchum Goldmann mondta! — Eppen azért nem bízik, hiszen most jön majd a cáfolat!

SZINESZ-VICCEK

I. A színész előadás után mossa le magát a festékek. Hízelegve lép hozzá a színházi borbély: — Művész úr, a közönség szinte tombol az ajtó előtt és autogramot követel. — Hát nem bánom — mondja királyi mozdulattal a színész — húsz autogramig szívesen elmegyek. — Kicsit nehéz lesz — várja a fejét a színházi borbély. — Összesen hárman vannak...

II. A revüszínház főrendezője nagyon dühös a görlekre, mert városszerte az erkölcsetelenségükéről beszélnek. Összehívja a lányokat és igen súlyos szavakkal fejezi ki rosszaságát. — Az egyik lány megsértődik, beszalad az öltözőbe, s egy papírlapot lobogtatva tér vissza: — Ezt nézze meg, főrendező úr! Orvosi bizonyítványom van arról, hogy ártatlan vagyok!

A főrendező megvizsgálja a dokumentumot, majd kézzel gyintés kíséretében visszajár: — Nem ér semmit! A dátum tegnapi...

BIZTOS JEL

Moselét meglátogatta a barátja. Önfelédten játszanak a gyerekszobában. Másfél órával később Mojsale figyelni kezd, majd megállapítja: — Ugy hallom, vendég érkezett. — Miből gondolod? — Hallom, hogy apu viccet mesél és a mamám nevet rajta...

PAPIRRUHA

Allítólag papírruha lesz a következő évtized viselete. Hétköznap újságpapírból való ruhában fogunk járni. A férj így szól a feleséghez: — Lennél szíves megfordulni fiaskám. A sportrovatot még nem olvastam...

BUDAPESTI VICC

Főnyereményt nyer a cigány. Munkahelyén ünneplik a szerencsés embert, de félóra múlva hivatja a párttitkár: — Felhívom a figyelmedet Vontszemű elvtárs, hogy még nem adakozott az arab szolidaritás alapjának a javára. — Miről van szó, párttitkár elvtárs? — Arról, hogy egyiptomi, szíriai és jordániai testvéreink a zsidó agresszorok igája alatt görnyednek...

— Kikérem magamnak, párttitkár elvtárs. Az igaz, hogy betető volt az apám és utcalány az édesanyám, de szíriai testvérem azért nem volt... — Visszahozzák a beteget a műtőből, gratulálnak neki a többiek a szerencsés kimeneteli operációhoz, ő meg csak hajtogatja: — Istenem, milyen jó, hogy tud vagyok rajta... — Csak ne örüljön — szólal meg az egyik klinikus szomszéd. — Van magának fogalma, micsoda szörkezett ember a professzor? Nekem például bevarta a hasamba a gumikesztyűt. Másnap újra fel kellett vágni. — Mikor ideig jut az elbeszélésben, kinyílik az ajtó, belép a professzor: — Uraim, nem látták egyetlen a kalapot?

KORHAZI VICC

Visszahozzák a beteget a műtőből, gratulálnak neki a többiek a szerencsés kimeneteli operációhoz, ő meg csak hajtogatja: — Istenem, milyen jó, hogy tud vagyok rajta... — Csak ne örüljön — szólal meg az egyik klinikus szomszéd. — Van magának fogalma, micsoda szörkezett ember a professzor? Nekem például bevarta a hasamba a gumikesztyűt. Másnap újra fel kellett vágni. — Mikor ideig jut az elbeszélésben, kinyílik az ajtó, belép a professzor: — Uraim, nem látták egyetlen a kalapot?

IDŐSZERŰ LEXIKON

BEKE: Átmeneti korszak, amelyben előteremtik a legutóbbi háború költségeit és igyekeznek kölcsönt szerezni a következőre.

JÓHISZEMŰSÉG: Amikor azt írjuk egy levelezőlapra, hogy szigorúan bizalmas.

ALLATKERT: Ahol viszonylagos biztonságban vannak a vadállatok az emberrel szemben.

GYERMEKSZAJ

I. A négy éves kislány ezt kérdezi anyukájától: — Mami, ha megövnék, nekem is lesz olyan rövid szoknyám, mint az ovónéinek? — Nem.

ALAPOS ÉRVEK

I. A kislány valami bitangást követett el, anyukája leszidja. Végül a gyerek meg sokallja a dolgot és így szól: — Anyu, miért beszélsz velem ilyen hangon. Én a fiad vagyok, nem a férjed!

PAPAGAJ-VICC

— Halló, Siebstein állatkereskedés? — Igen, kérem. Tessék parancsolni. — Van önöknek beszéző papagájuk? — De mennyire. Lóri van a telefonnal...

TEL-AVIVBAN TÖRTÉNT

— Igazgató ur, kérem, engedjen el egy órát. — Már megint mi történt, Eisenstädter ur! — A szemorvoshoz kell mennem. Ugyanis kikeresem egy számot az új telefonkönyvből...

HOROSZKOP

VIZONTÓ (Január 21-től február 19-ig)

Egy váratlan fordulat olyan eredményeket vezet, amelyek végülis messzenem jelentőségi határozat érvényesülését jelentik. Van egy igaz, hű barátja, annak tanácsait nyugodtan hallgathat, mert érdemes.

Belső konfliktusait még az ön által legjobban szeretett embernek se tárja fel.

HALAK

Hajlamos arra, hogy eltöltsze életét egyik másik eseménynek tényleges jelentőségét. Ha sokat foglalkozik önmagával, az csak időpocsékolást jelent végül. — Irányítsa figyelmét olyan problémákra, amelyek...

K O S

Nem az objektív információk, inkább a megérzése által oldja majd meg a legidősebb feladatokat. — Bizzon abban, hogy sugallatai mindig a legjobb tanácsot szolgáltatnak. Lehetőleg óvakodjék minden motoros meghajtású járműtől ezen a héten.

B I K A

Egy ideiglenes érvényű probléma felvetődése maximális erőnek koncentrációját igényli. Lehet, hogy drága árat kell majd fizetnie, ha nem a legnagyobb ügyességgel tanusítja. — Érzelmileg kellemes események sorozata várható.

I K R E K

Ha nem akar felesleges kiadásokba bonyolódni, ne kezdjen egy olyan tevékenységbe, amelyet valakivel együtt kell végrehajtania. Hasznára lesz, hogy hamar felismerje egy-egy esemény jellegét, s következtetése világosok. Hangulatára, annak derűs voltára, ezután vigyázzon.

R A K

Hajlamos arra, hogy semmibe vegye bizonyos tényeket, amelyeknek nagy szerepük lesz életé további szakaszában. — Ha felmerül egy bizonyult ügy a napokban, még drága engedmények árán is igyekezzék megoldások felé. Mozgalmas és kellemes hétvégét lesz.

OROSZLAN

Szakmai területen átmeneti feszültség érezhető. Ön ne vegyen tudomást bizonyos zavaró eseményekről, a harcok megharcolását hagyja másokra. Családi vonatkozásban udvarias és nagyon diplomatikusan magatartást ajánlunk. Óvatosan táplálkozzon, az elhízás veszélyes az ön számára.

S Z U Z

Makassága olyan negatív eredményeket vezet, amelyek végülis károkat okoznak és terve megvalósításának kerekötőjévé válnak. Ha vitába keveredik, jogából ne engedjen egy jótányit sem. Nemzedéki összejövetelre lehetséges családi keretek között.

MERLEG

Szakmai sikerek jellemzik ezt a hetet. — Ami a rövidtávú célok megvalósítását illeti, ez a legjobb korszak az utóbbi időben. — Érzelmileg életben szintén fordulat következhet, ha kihasznál bizonyos adottságokat. Ne legyen közömbös valakinek a közeledésével kapcsolatban.

SKORPIO

Egyetlen jótanácsunk van erre a hétre: Jól nyissa ki a szemét, s ne hagyja félrevezetni magát egy rosszindulatú, nyilatkozó és burkoltan ellenséges kollégája által. Legyen rendszeretűbb, még alaposabb munkájában. A napokban igen komoly intellektuális eredményben is része lesz.

N Y I L

Mitasson több következetességet az élet minden területén. Lehetséges, hogy egy ügy alakulása feszült helyzetet teremt és bátorságra kényszerítik ön az események. Semmi baj nem származik belőle, ha fordulatát nem titkolja tovább érzelmi életének új fordulatát.

B A K

Látványos semmi körülmények között módosulhat a jelenlegi helyzete. A valószínűleg rejtett viszont egy veszélyt, amelynek ügyességgel, okosságjal elháríthat. Használja a kapcsolata — különösen akkor, ha elmélyíti — egy emberrel, aki a rák jegyében született és nagyon kedveli önt.

(מזרח חדש)
OTVENEDIK EKV
Főszerkesztő: Dr.
Felolós szerkesztő
Kiadó: Mizrah Cl
Hangoev 7.
Telof...

A Pravda Kairó a Kö

Moskva szesabotörököt kötelezettség
Mialatt Gurnam még mindig a vizgatja, Egyiptom kérdést újra a Biz elé vigye, bár ez nyugtázza küldetését geté módon avatko amelyben azt írt kötelezettségeit, a Biztonsági Tanács hogy a közelkele határos országokl tatja, hogy a mos megoldására törel

Kairó, (IFP). — tom kormány a h tos kiértékelésére hogy felkészüljön a periódusra, amely alyhánem felülül arab vizsály tárgy tonsági Tanácsba közzéülésen — Ahram, az egyipti los lap. A kairói utóbbi napokban keresett különbö nyokkal, különöse amelyek e pillana tonsági Tanács Jarring küldetésé tiv" eredményeire az államoknak a t amelyek közül ke tagja a Biztonsági átmogatták „Egy tiv álláspontját” detésével szembe állam kairói nag

Francia cég vezeték lefe

Bizonyos muni végeznek — Ti — 1969 őszén
Francia cég ny Ejlát-Áskelon na umvezeték, továb leumartályok épít esokáros nemzetk pályázatokat. A kü komponni vezeték során kénytelen megosztani — bé kaszkokban — bí vállalattal is — Ben Dror, a nagy vezeték lefeleté tett vállalat igaz Ben Dror bejele

MIRA
OUKRASZ
T.-A. Allenby 10
812986, a nagyten
lett. — Vállal m
ket minden ünn
kalomra „DIOKAI
den „castrókón
Kedvező á

KIVÁLY
Canon
VILÁG